85.954.2
Հ-43

ԼՈՐԻՍ ՃԳՆԱՎՈՒՅԱՆ

ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԳԵՂԱԳԻՏԱԿ

ՀԱՏՈՐ Բ

Adrine Music
London - New York - Yerevan

Լորիս Ճգնավորյանի «Երաժշտական գեղագիտակ» երկու հատորով ժողովածուն ՀՀ մշակույթի նախարարության կողմից առաջարկվում է որպես ուսումնական ձեռնարկ հանրապետության երաժշտական ուսումնական հաստատությունների, ինչպես նաեւ ներքին եւ արտաքին սիյուռքի կրթօջախների համար:

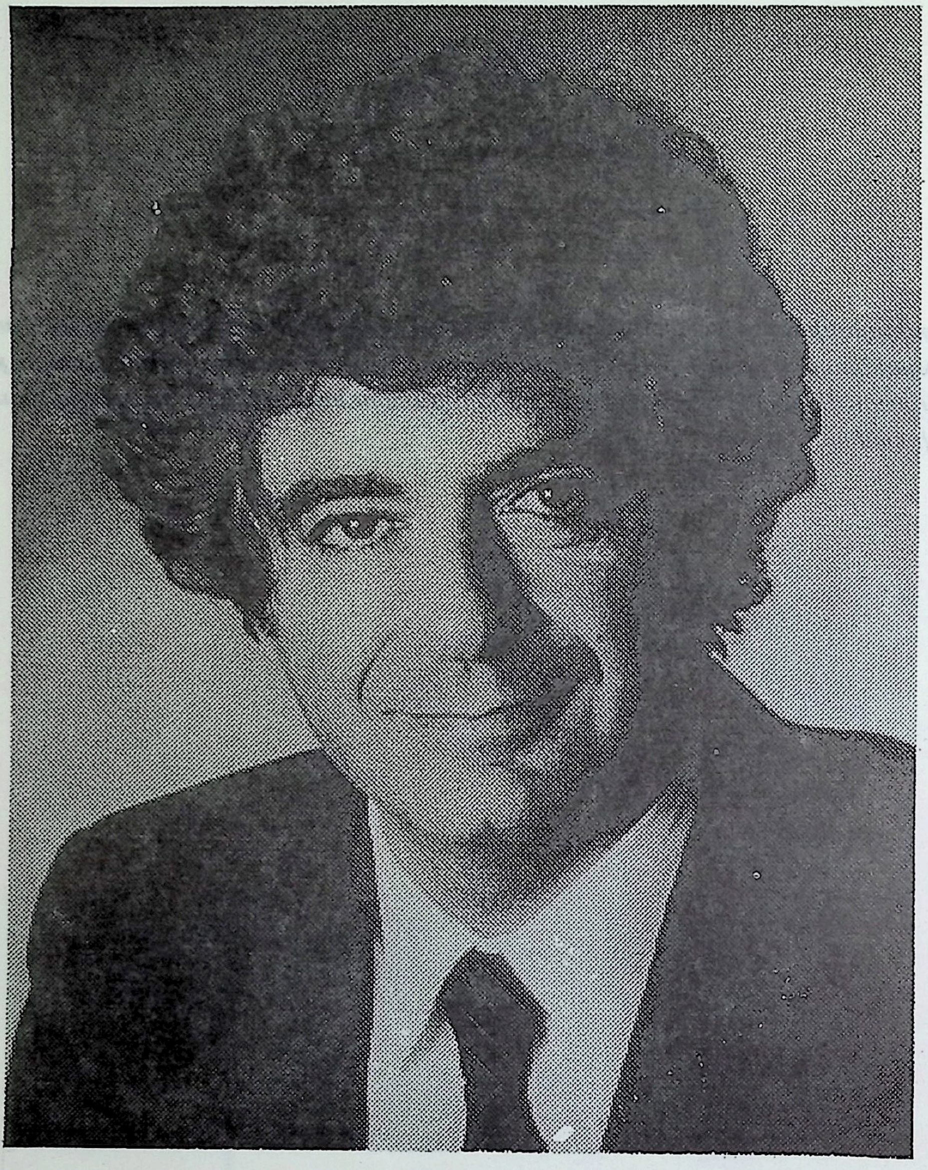

[illegible]

Հունվար 25, 1994

Երևան

ԼՈՐԻՍ ՃԳՆԱՎՈՐՅԱՆ

ԵՊԿ ԳՅՈՒՄՐՈՒ
ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԳԵՂԱԳԻՏԱԿ

ԴԱՇՆԱՄՈՒՐԻ ՀԱՄԱՐ
ԵՐԿՈՒ ՀԱՏՈՐՈՎ

ՀԱՏՈՐ Բ

5747(5)

Adrine Music
London - New York - Yerevan

Ե Ր Կ ՈՒ Խ Ո Ս Ք

ՍԻՐԵԼԻ ԲԱՐԵԿԱՄ

«ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԳԵՂԱԴԻՏԱԿԻ» ստեղծման գաղափարը հղացա, ստանալով պրոֆեսորիս՝ Կարլ Օրֆի խորհուրդն ու պատվերը, որպես իր ստեղծած երաժշտա-մանկավարժական դպրոցի հիմնական ուսուցման ձեռնարկ՝ 1963-1964 թվերին:

Այս աշխատանքի իրականացման համար սկսեցի հավաքագրել հայկական ժողովրդական ու հոգեւոր երգեր, վանական հավաքածուներից: Ընտրեցի շուրջ 130 մեղեդի: Օրինակ՝ հիմնականում մեծն Կոմիտասի ժողովրդական երգերի ընտրանիի երկու հատորներից, Սպիրիդոն Մելիքյանի երգերից, Մակար Եկմալյանի «Պատարագիս», նաեւ հոգեւոր երգեր, տաղեր եւ այլն:

Հատուկ ընտրություն կատարեցի պարզիկ աստիճանական բարդ կարգացող մեղեդիներ, ինչպես նաեւ մաժոր, մինոր, պենտատոնիկ եւ եկեղեցական լադերով մեղեդիներ: Ընտրեցի նաեւ հետաքրքրական ռիթմերով եւ մետրերով եղանակներ, մասնավորապես մետրական հետաքրքրությունը ինձ առավել ներշնչեց ընտրելու հայկական մեղեդիներ՝ հավասար մետրերի մեջ, հավասար եւ իր մեջ, խառը կառուցվածքով, անհավասար մետր, խառը մետր եւ խառը-համաչափ մետրեր:

Օգտագործված ժողովրդական մեղեդիների մշակումների մեջ գրանցված չեն սկզբնական տոնայնությունները:

ՍԻՐԵԼԻ ԲԱՐԵԿԱՄ:

Դաշնամուրային այս պիեսները ստեղծելիս աշխատել եմ հարապատ մնալ հայկական ոճին եւ ստեղծել տեխնիկական հատուկ հնչողության միջոցներ, հիմնականում օգտագործելով մոնոդիկա, հոմոֆոնիկա եւ պոլիֆոնիկա տարրեր:

Այս ժողովածուն ավարտեցի 1964 թվականին, որն արժանացավ պրոֆեսոր Օրֆի բարձր գնահատականին: Նա էլ իր հերթին ներկայացրեց Գերմանիայի խոշորագույն հրատարակիչներ Շոթը եւ Զոնեն, որոնք էլ լսելով այս պիեսները, առաջարկեցին հրատարակել:

Բայց ես միշտ անբավարարություն էի զգում եւ տարիներ անց փորձեցի վերանայել եւ ստեղծել լիարժեք, ամբողջական, հայկական ոճ եւ հայի ոգի ունեցող գործեր:

Ներկա հրատարակությունը իմ 1987 թվի վերամշակած տարբերակն է: Ի դեպ այս տարբերակից պարբերաբար այսօր հրատարակում է Գերմանիայի Շոթ հրատարակչությունը Գերմանիայի երաժշտական ուսումնական հաստատությունների ծրագրի համար:

Անգլիայի երաժշտական Արքայական դպրոցների հանձնախմբի կողմից որոշ հատվածներ էլ ընդգրկվել են Անգլիայի հատուկ քննությունների պարտադիր ծրագրերի մեջ: Դրանցից օգտվում են ինչպես Անգլիայում, այնպես էլ աշխարհի բազմաթիվ երկրներում:

ԼՈՐԻՍ ՃԳՆԱՎՈՐՅԱՆ

© Լորիս Ճգնավորյան 1994թ.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԷՍՔԻԶՆԵՐ

ԴԱՇՆԱՄՈՒՐԻ ՀԱՄԱՐ

1

ԼՈՐԻՍ ՃԳՆԱՎՈՐՅԱՆ

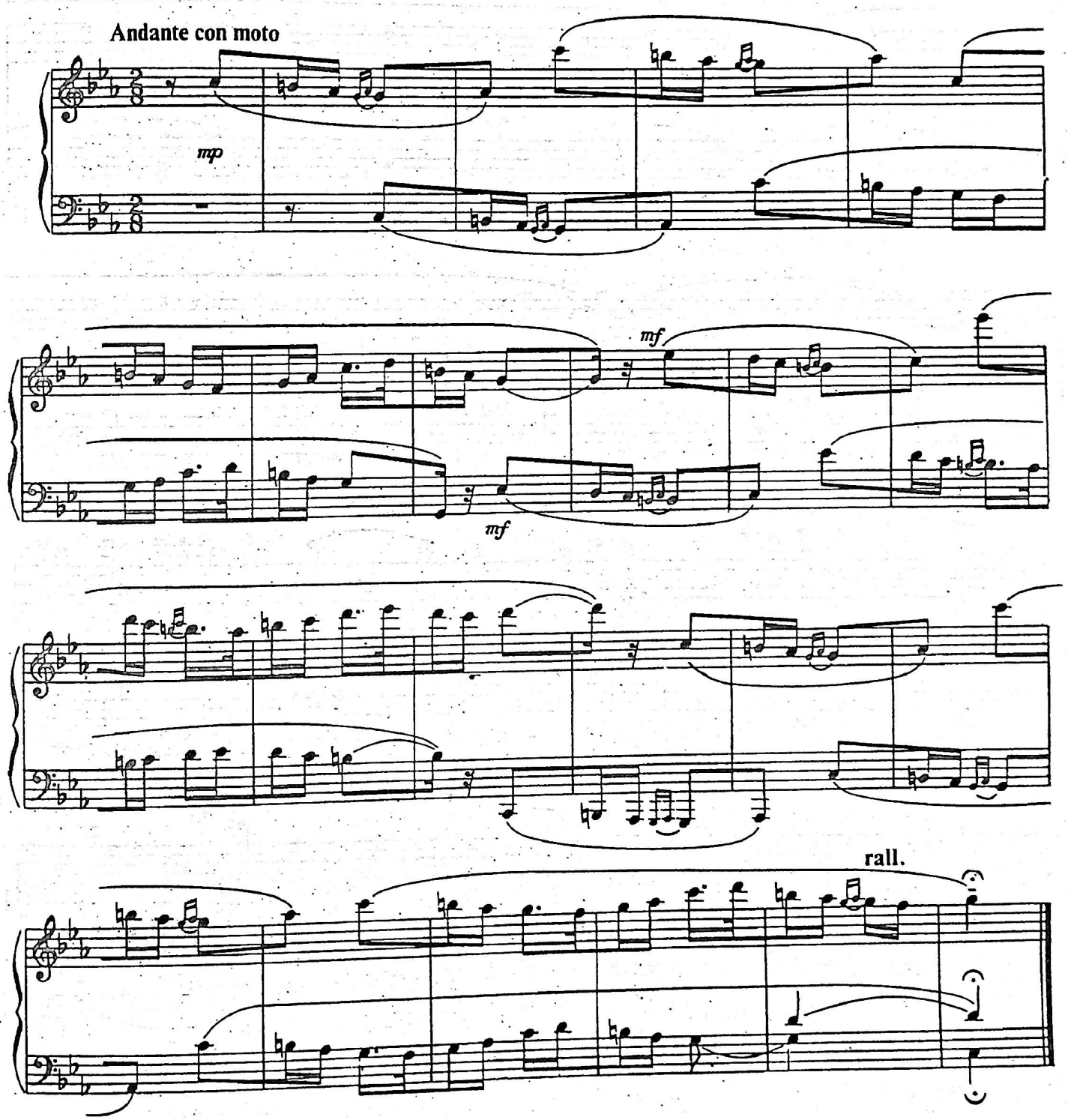

2

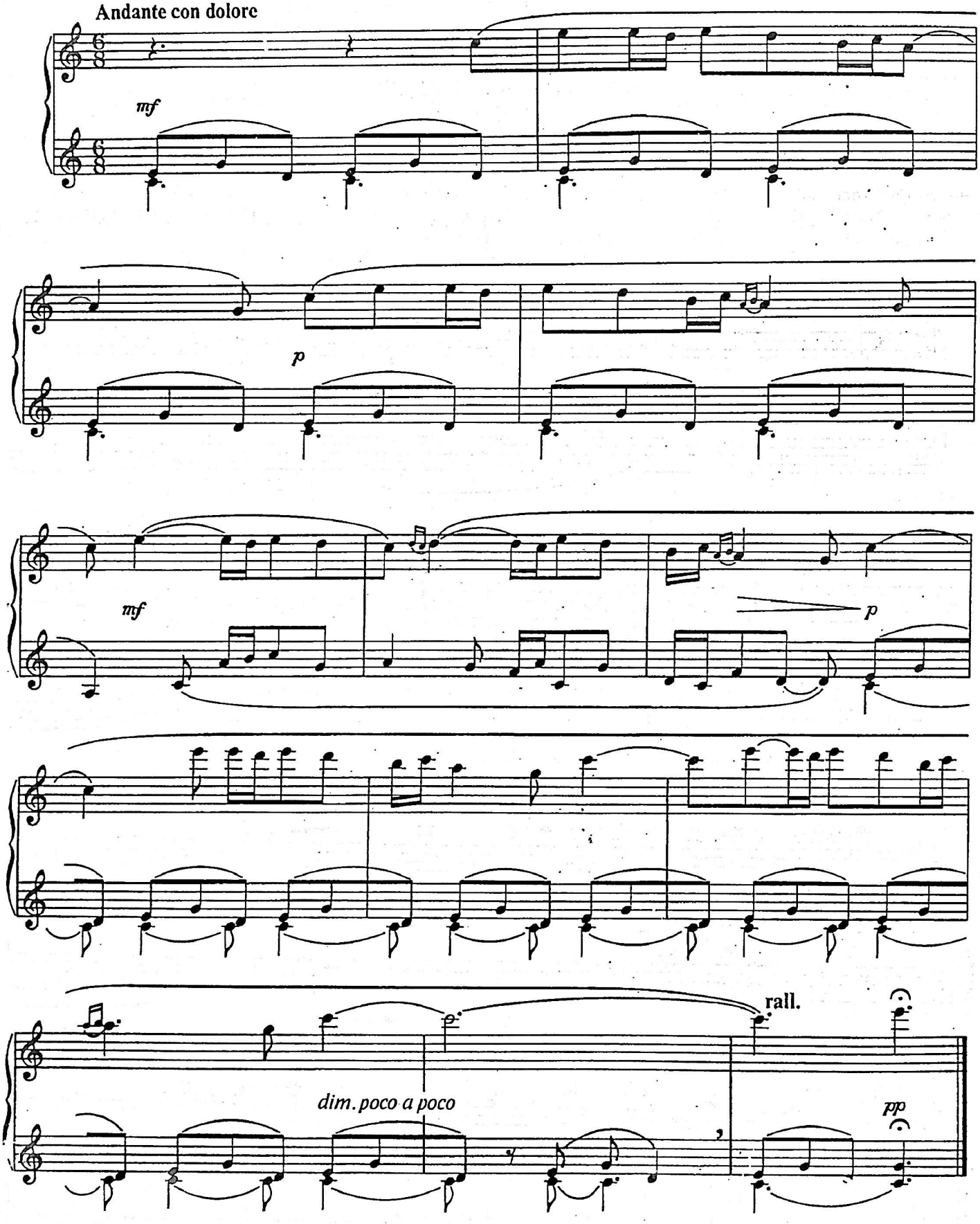

3

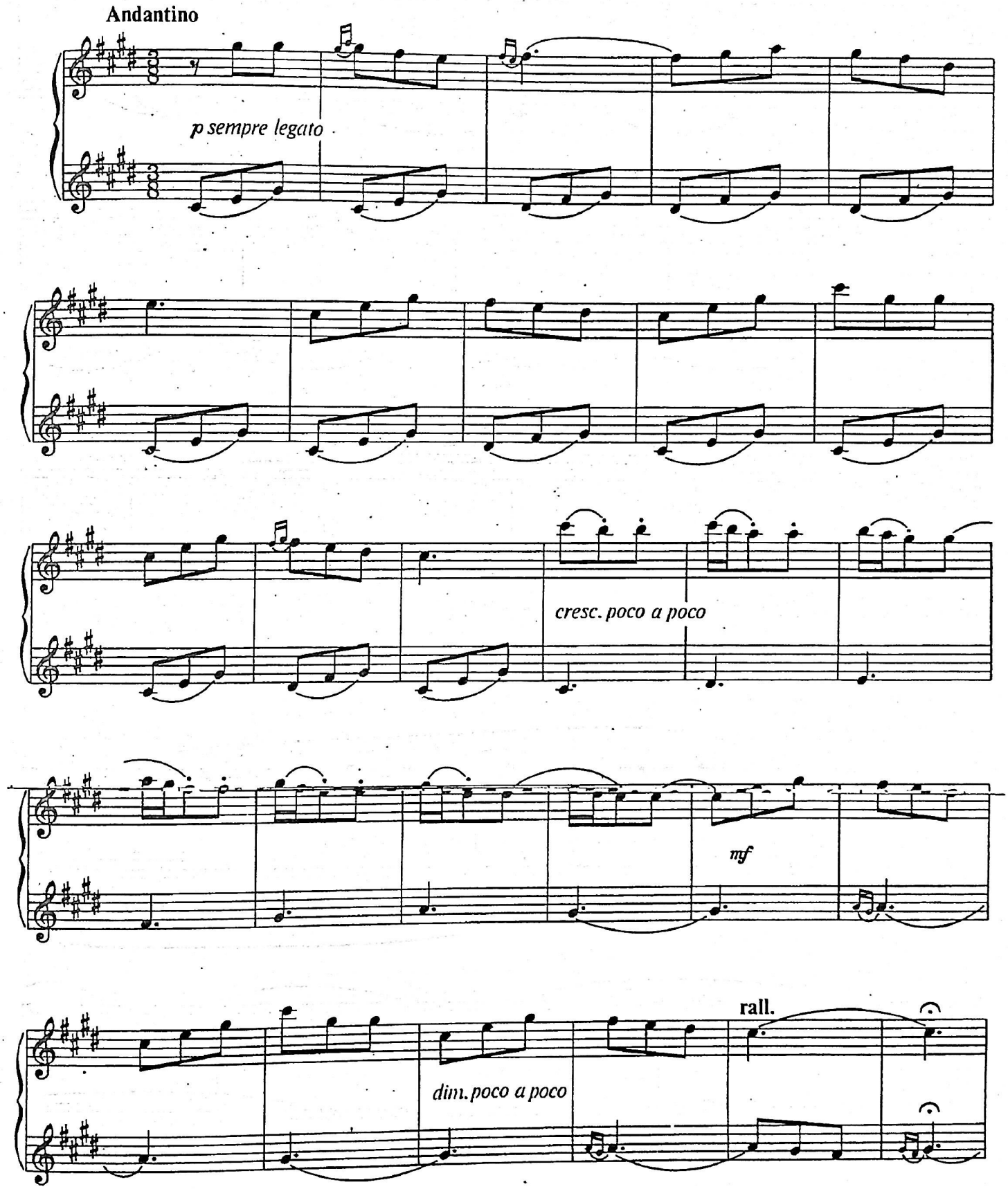
Andantino
p sempre legato
cresc. poco a poco
mf
dim. poco a poco
rall.

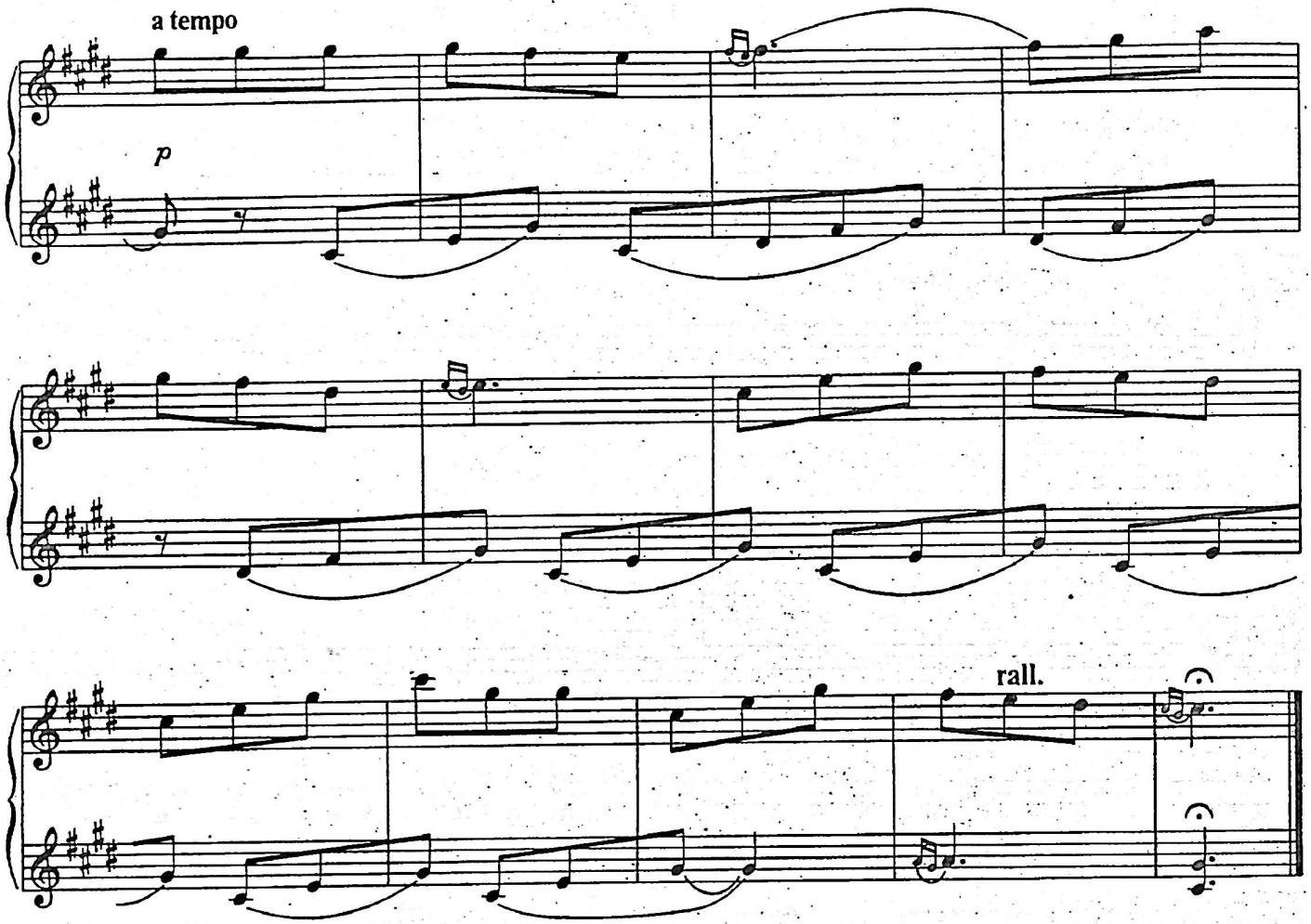

4

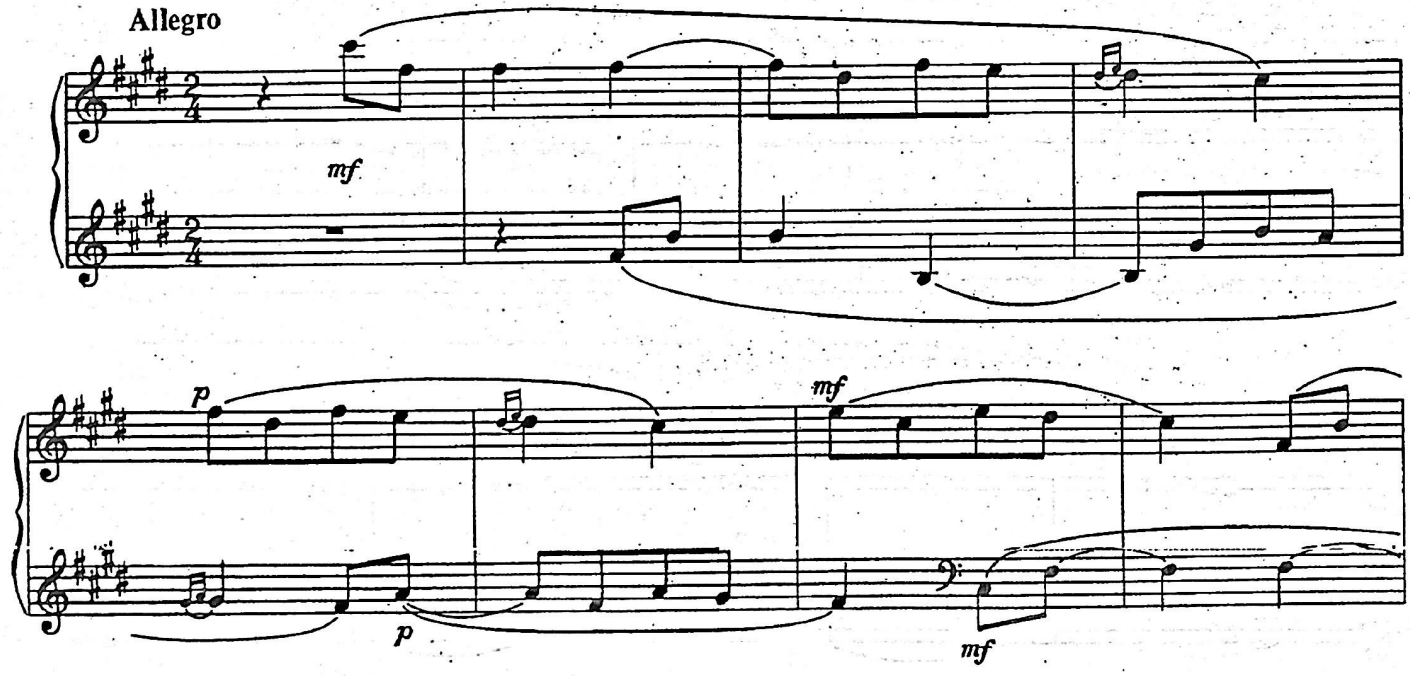

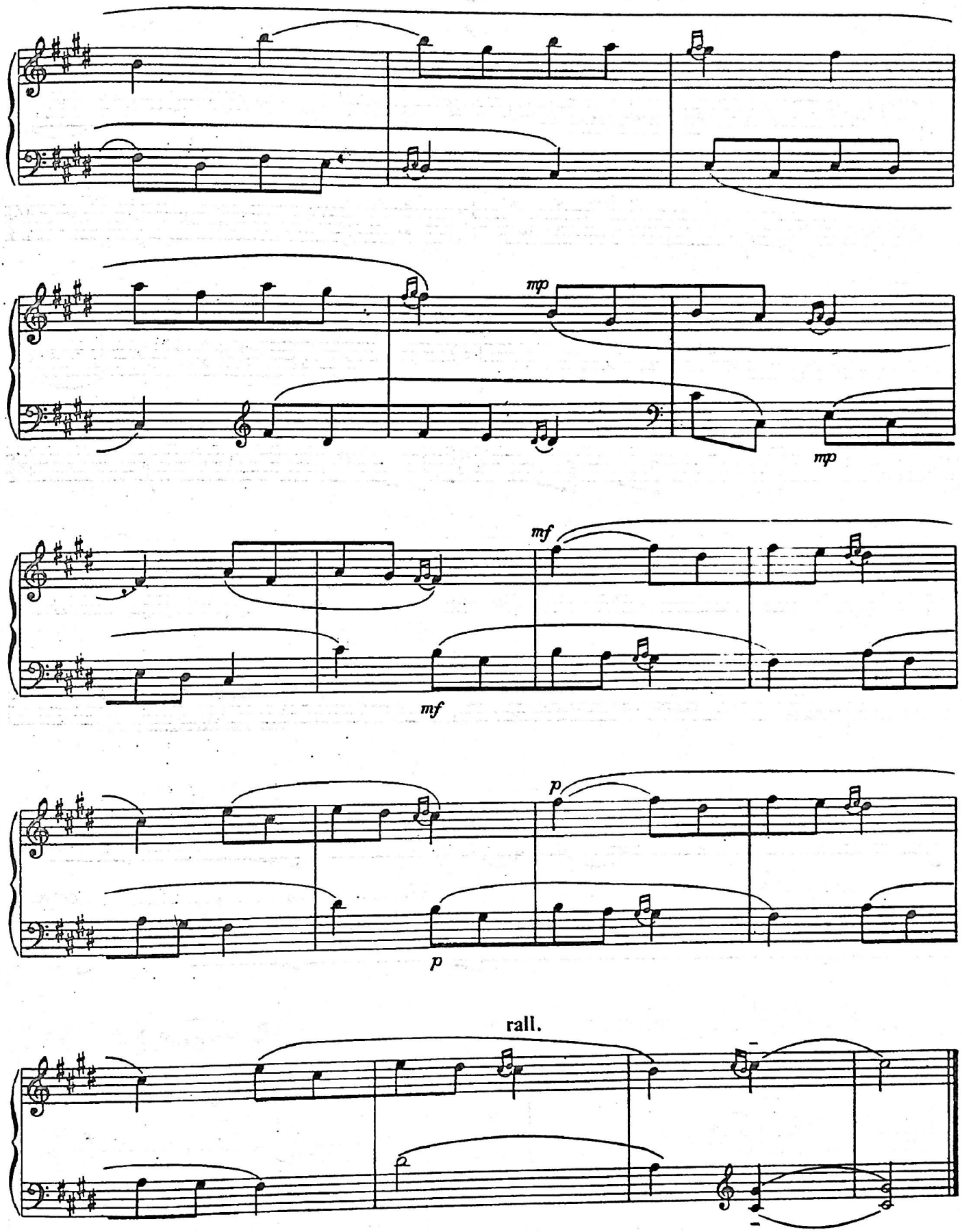
mp
mp
mf
mf
p
p
rall.

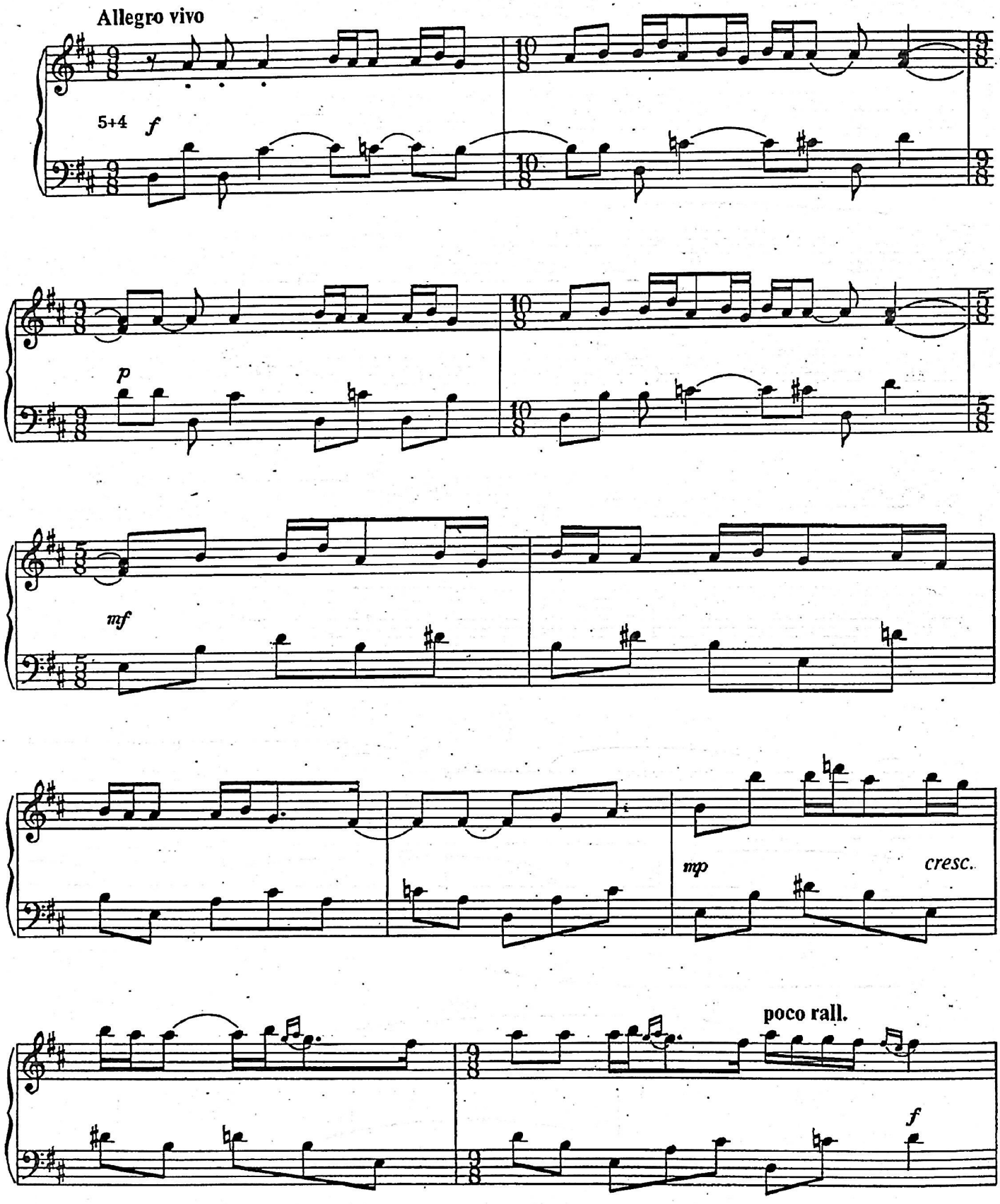
Allegro vivo
5+4
f
p
mf
mp
cresc.
poco rall.
f

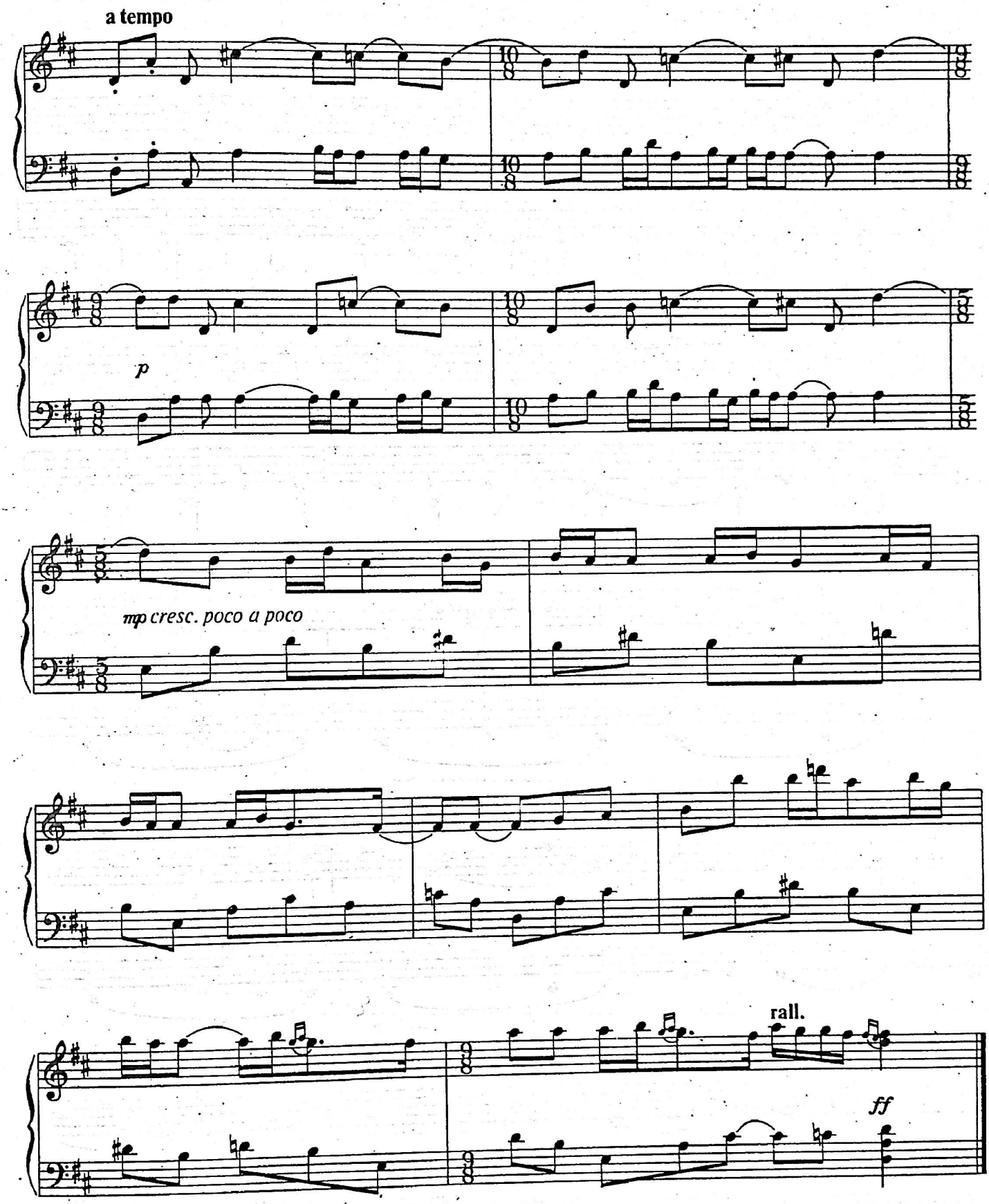
a tempo
p
mp cresc. poco a poco
rall.
ff

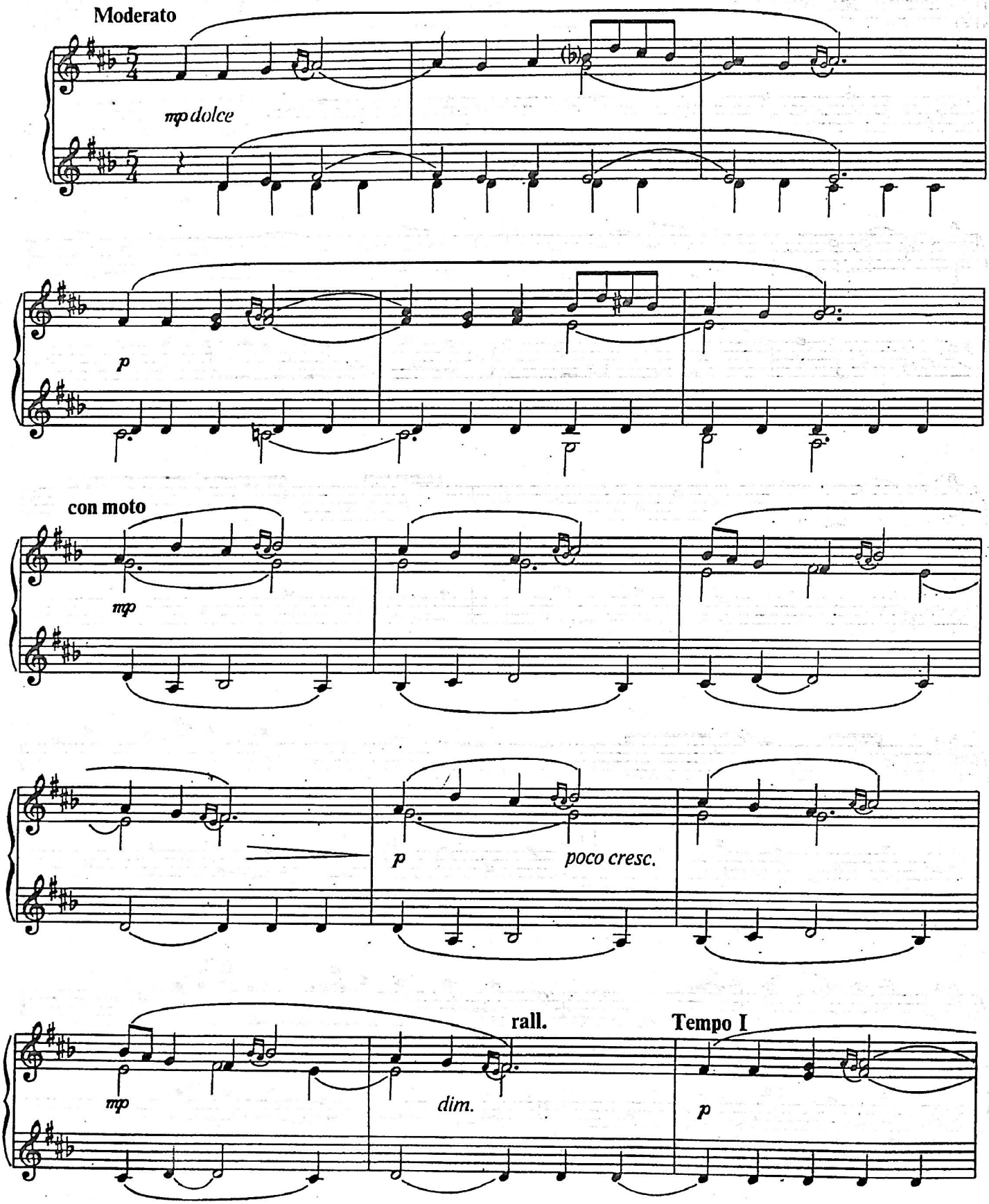
Moderato
mp dolce
p
con moto
mp
p
poco cresc.
mp
rall.
dim.
Tempo I
p

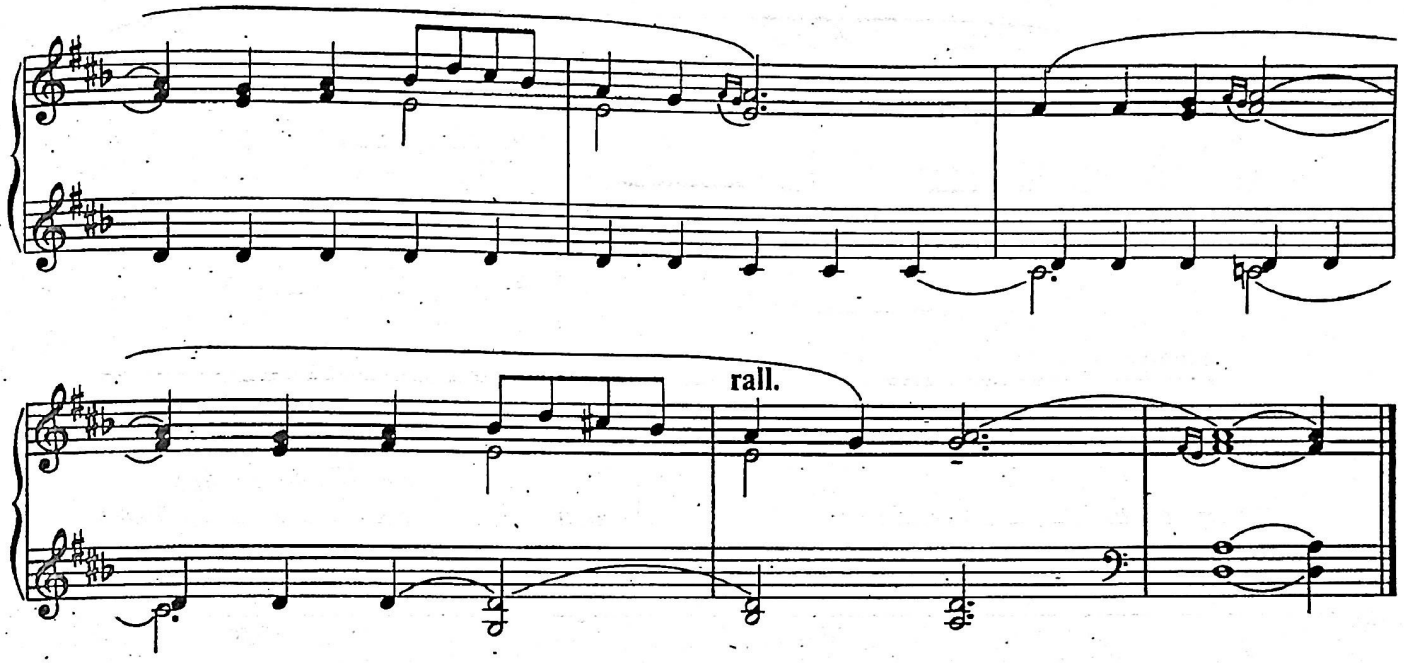

7

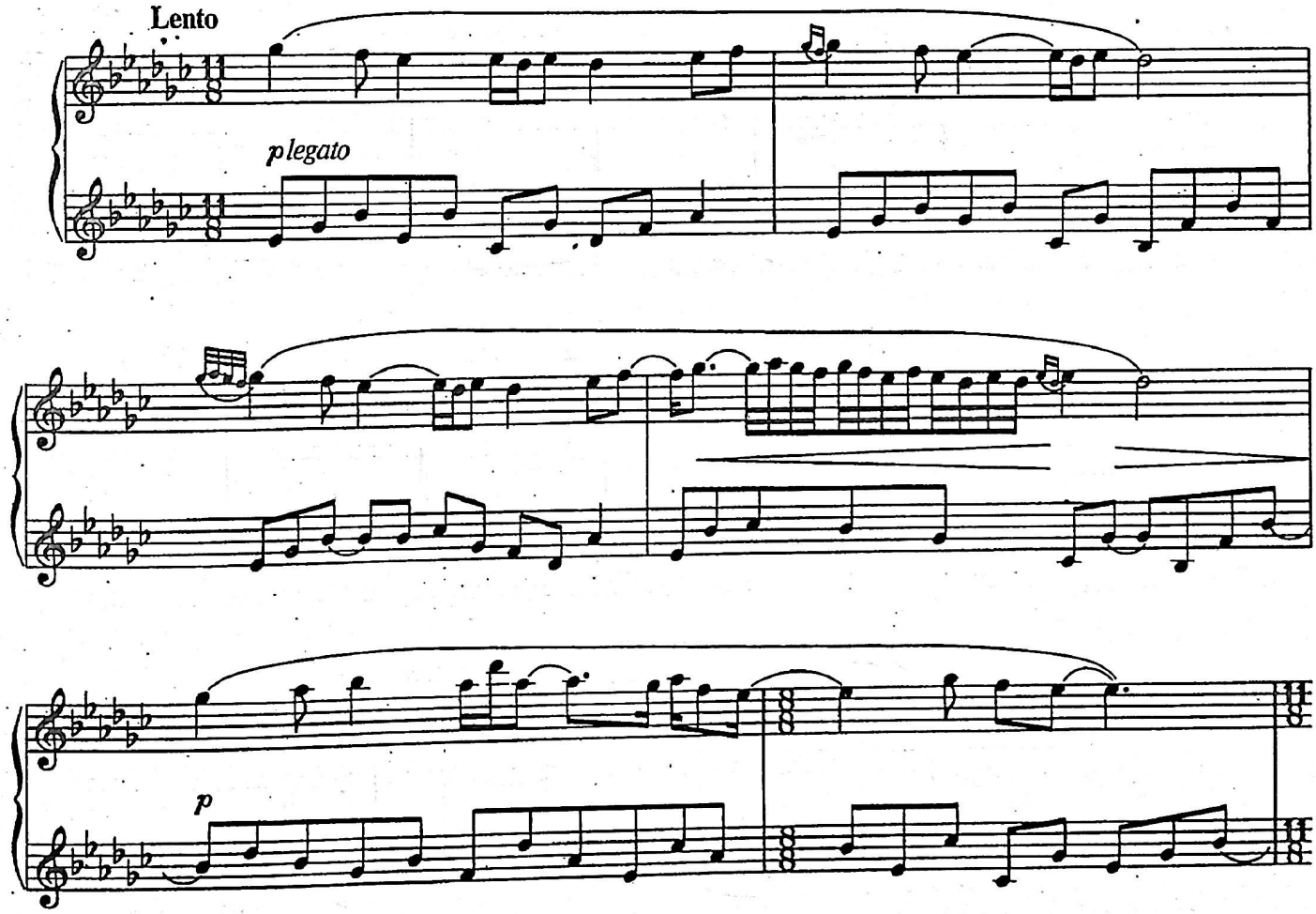

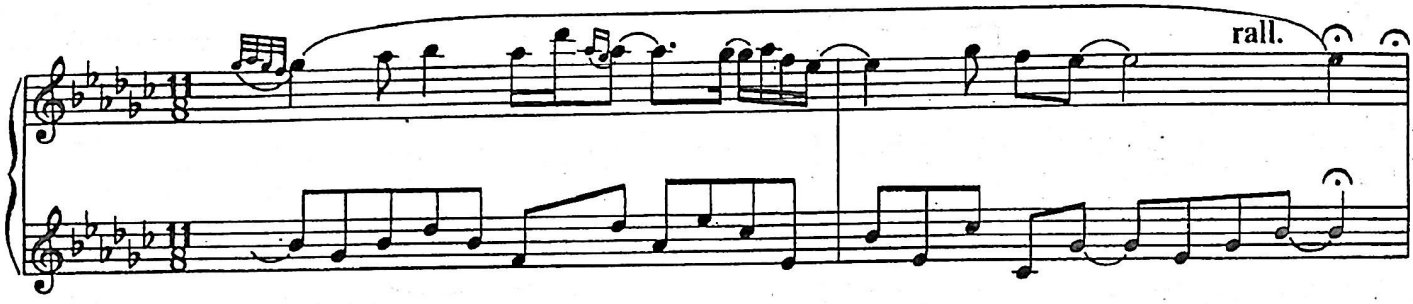
rall.

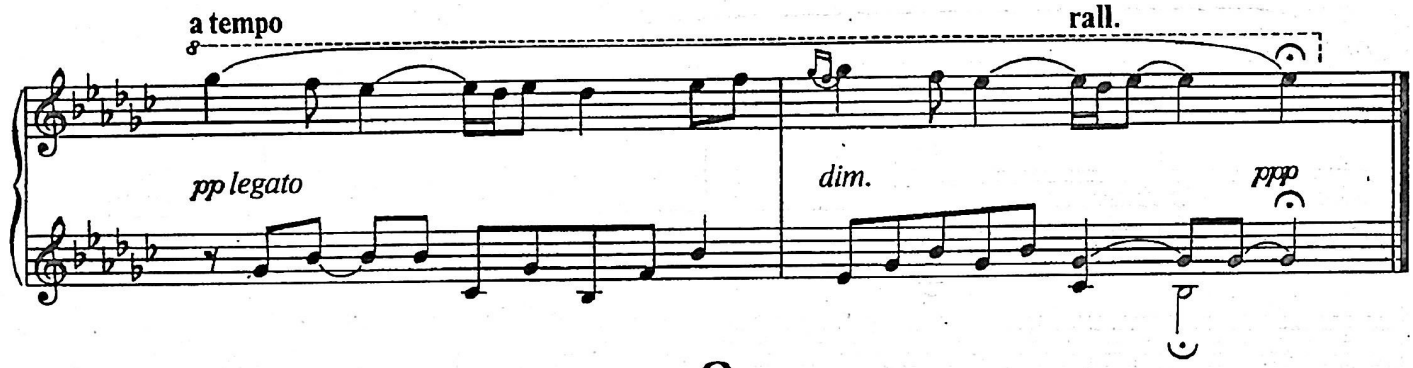
a tempo
rall.
pp legato
dim.
ppp

8

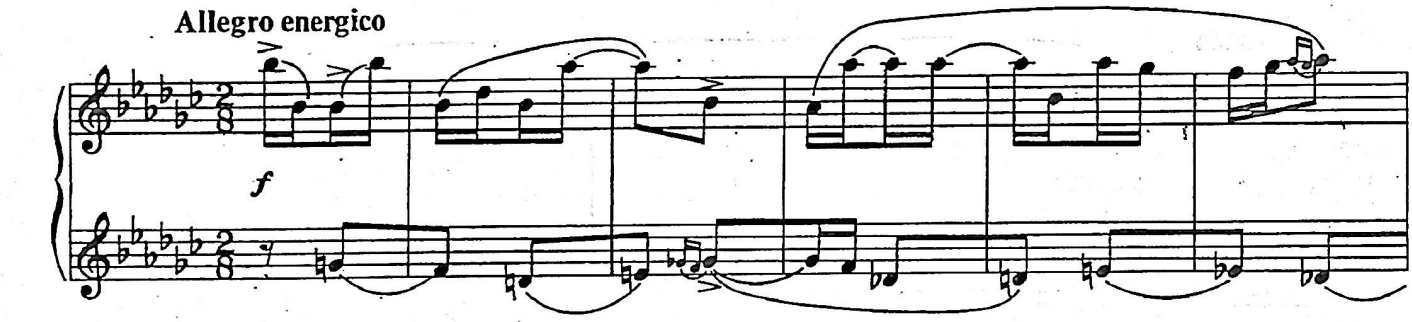
Allegro energico
f

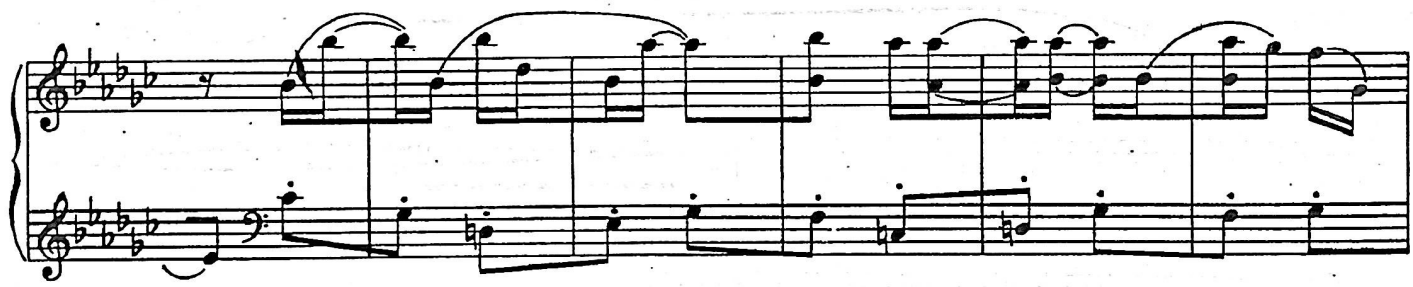

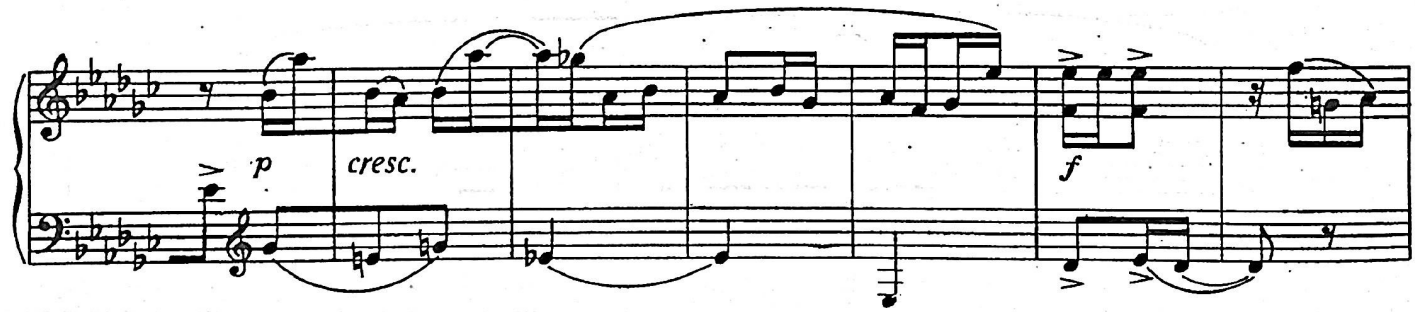
p
cresc.
f

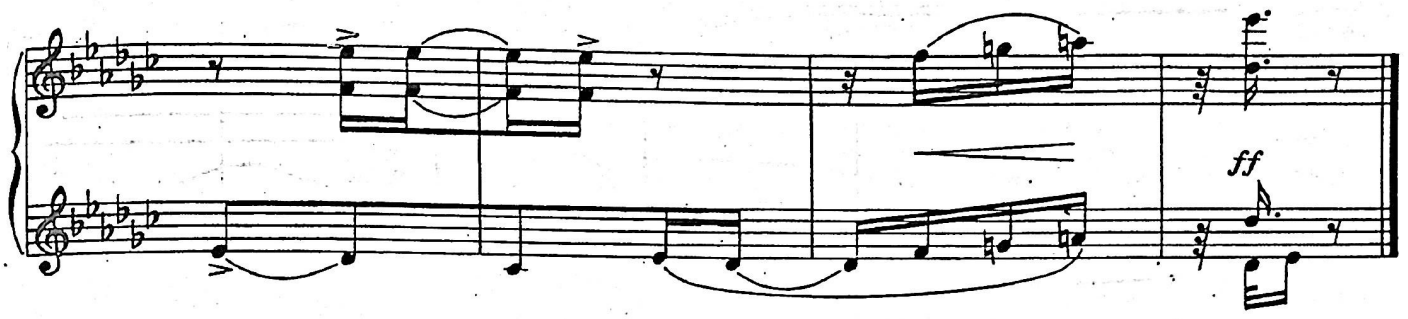

9

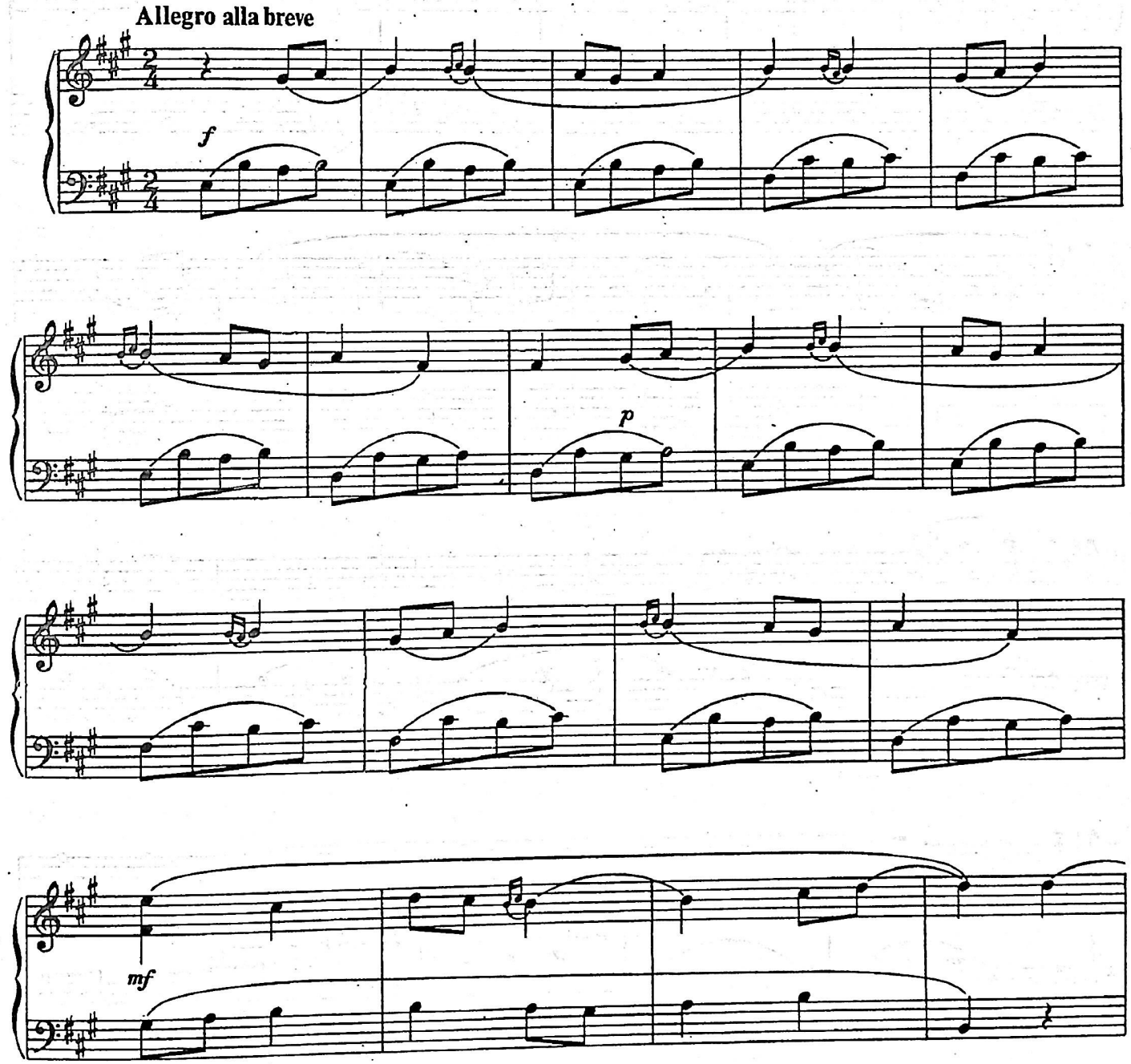

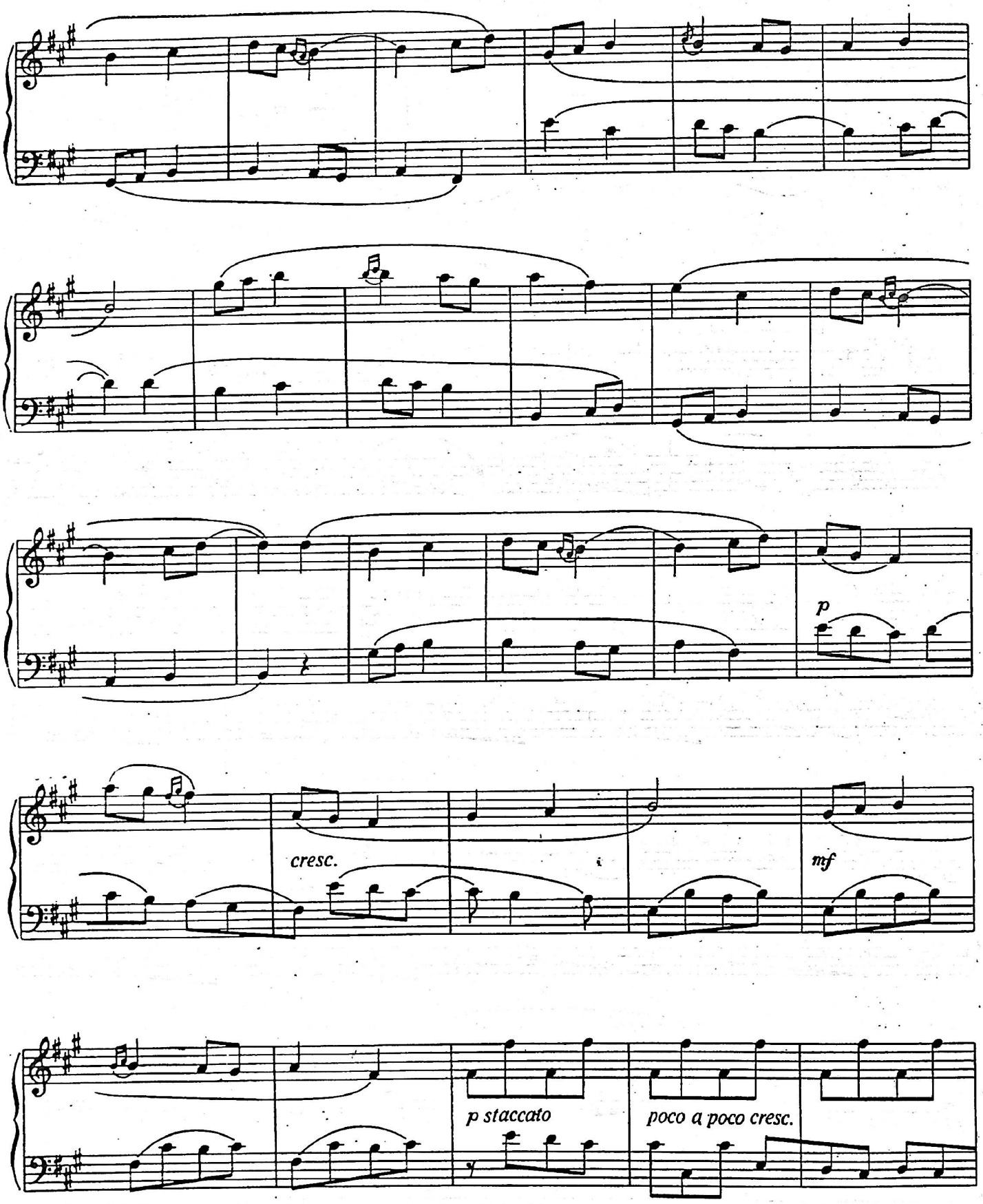
p
cresc.
mf
p staccato
poco a poco cresc.

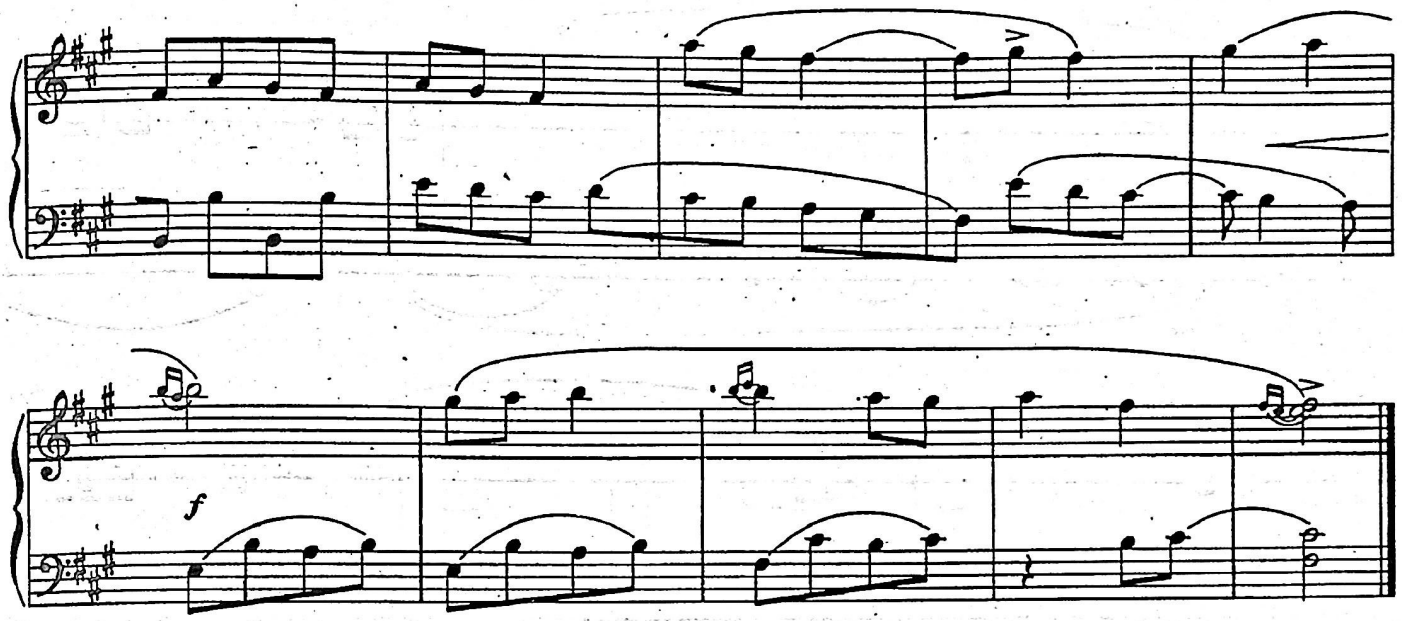

10

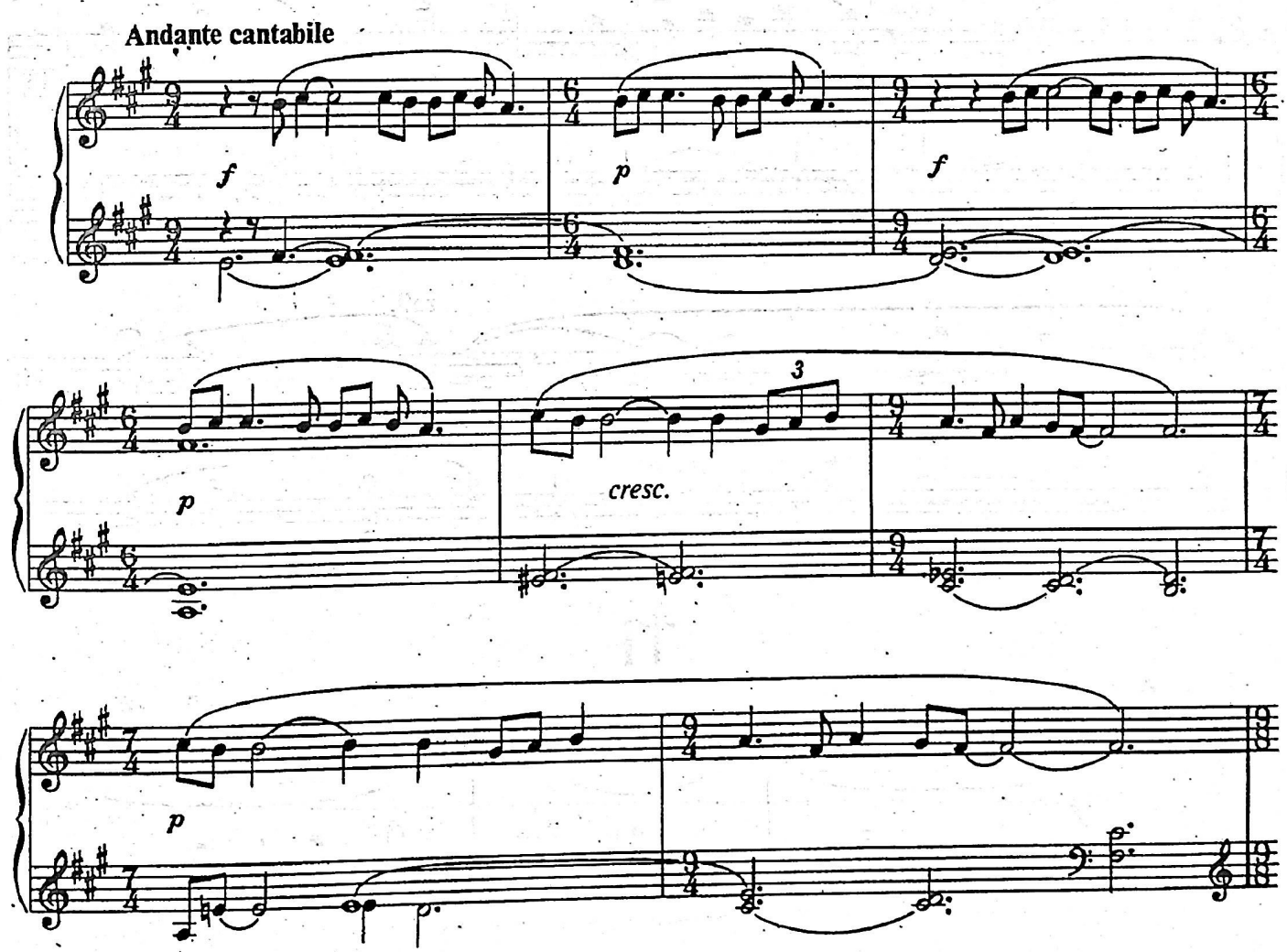

ԵՊԿ ԳՅՈՒՄՐՈՒ
ՍԱՍՆԱՑՅՈՒՊԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

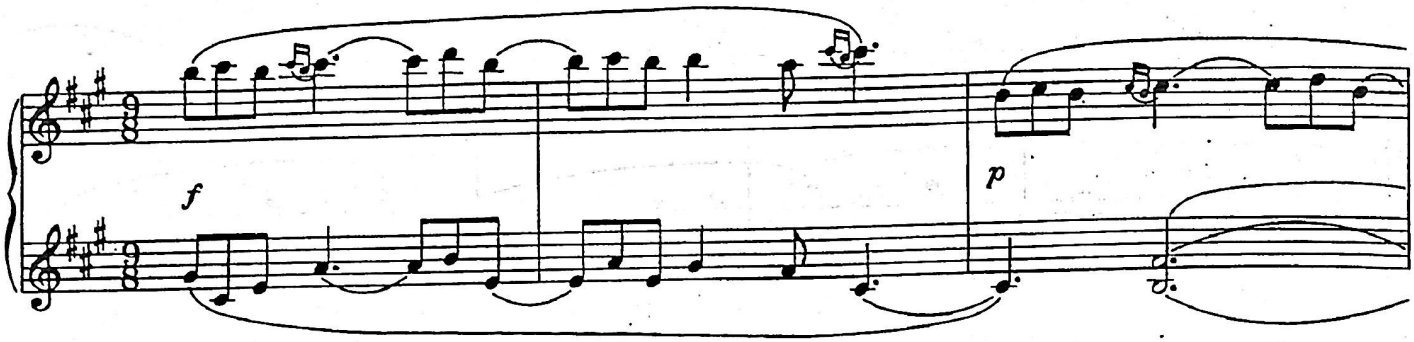
f
p

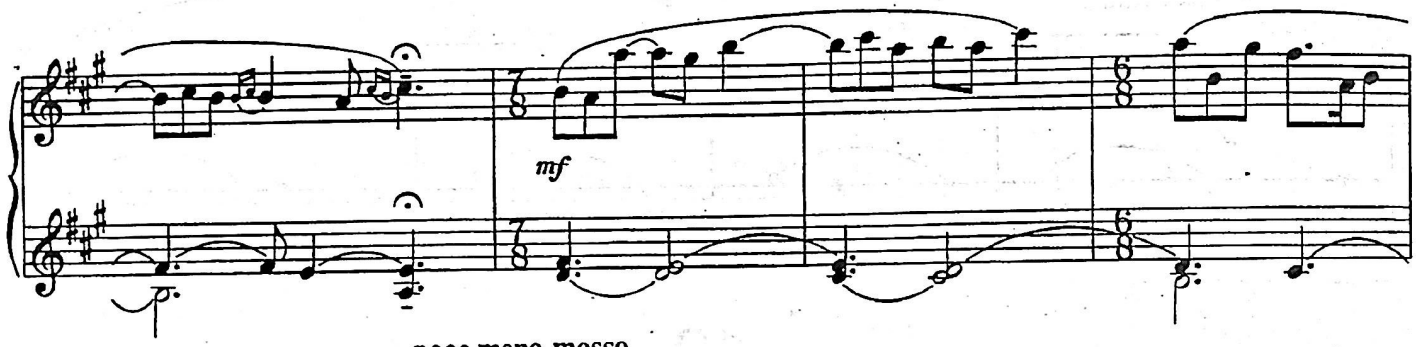
mf

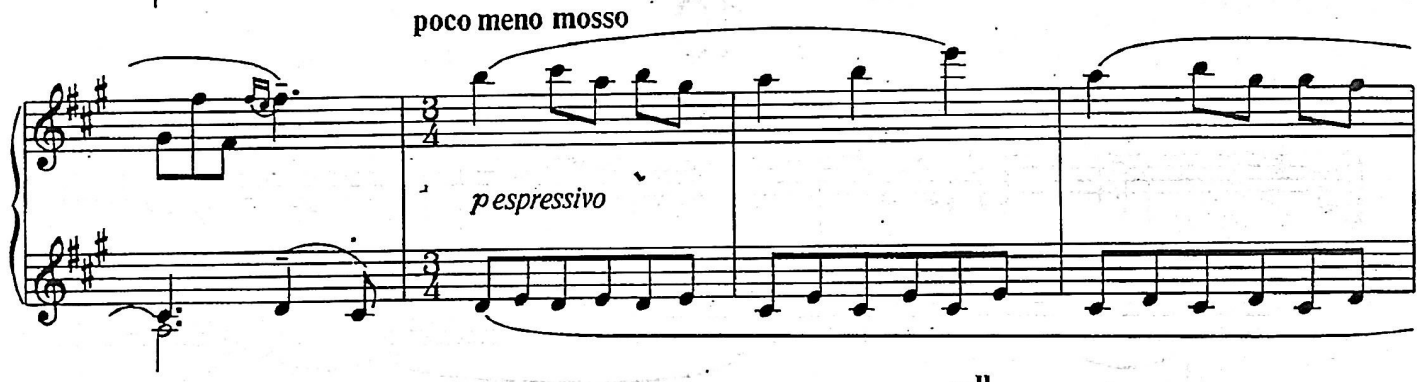
poco meno mosso
p espressivo

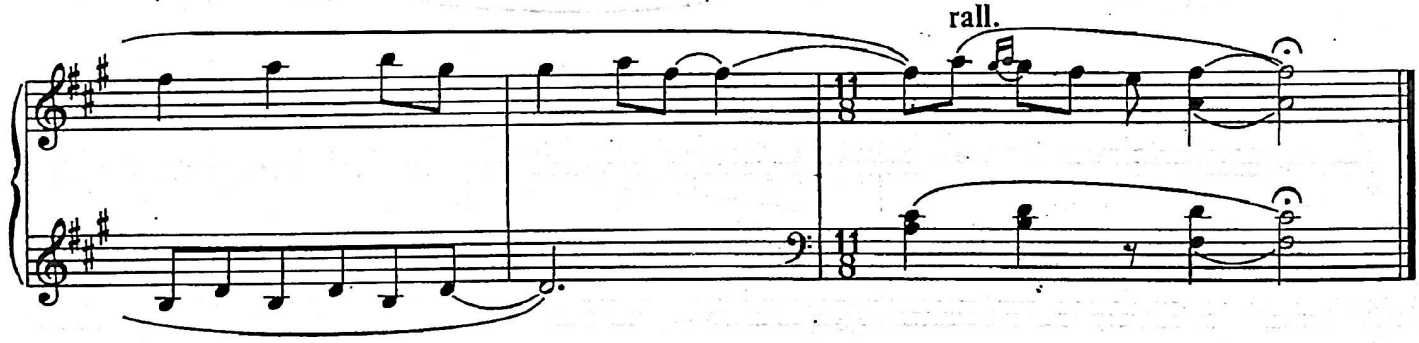
rall.

11

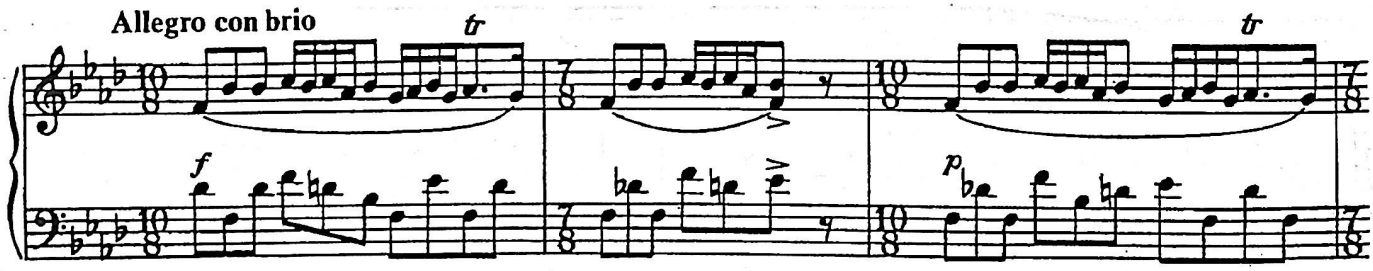
Allegro con brio
tr
f
tr
p

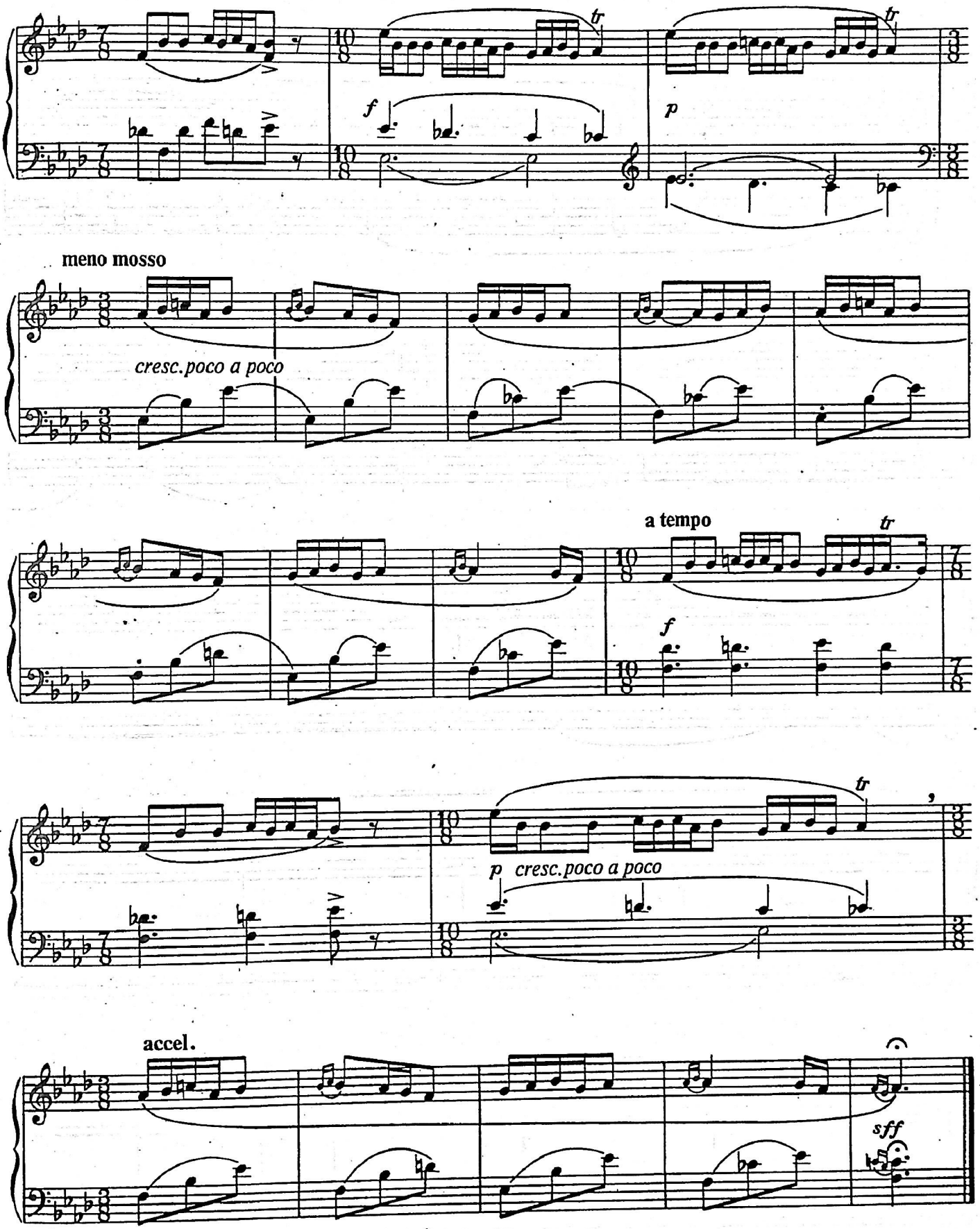
tr
f
p
meno mosso
cresc. poco a poco
a tempo
tr
f
tr
p cresc. poco a poco
accel.
sff

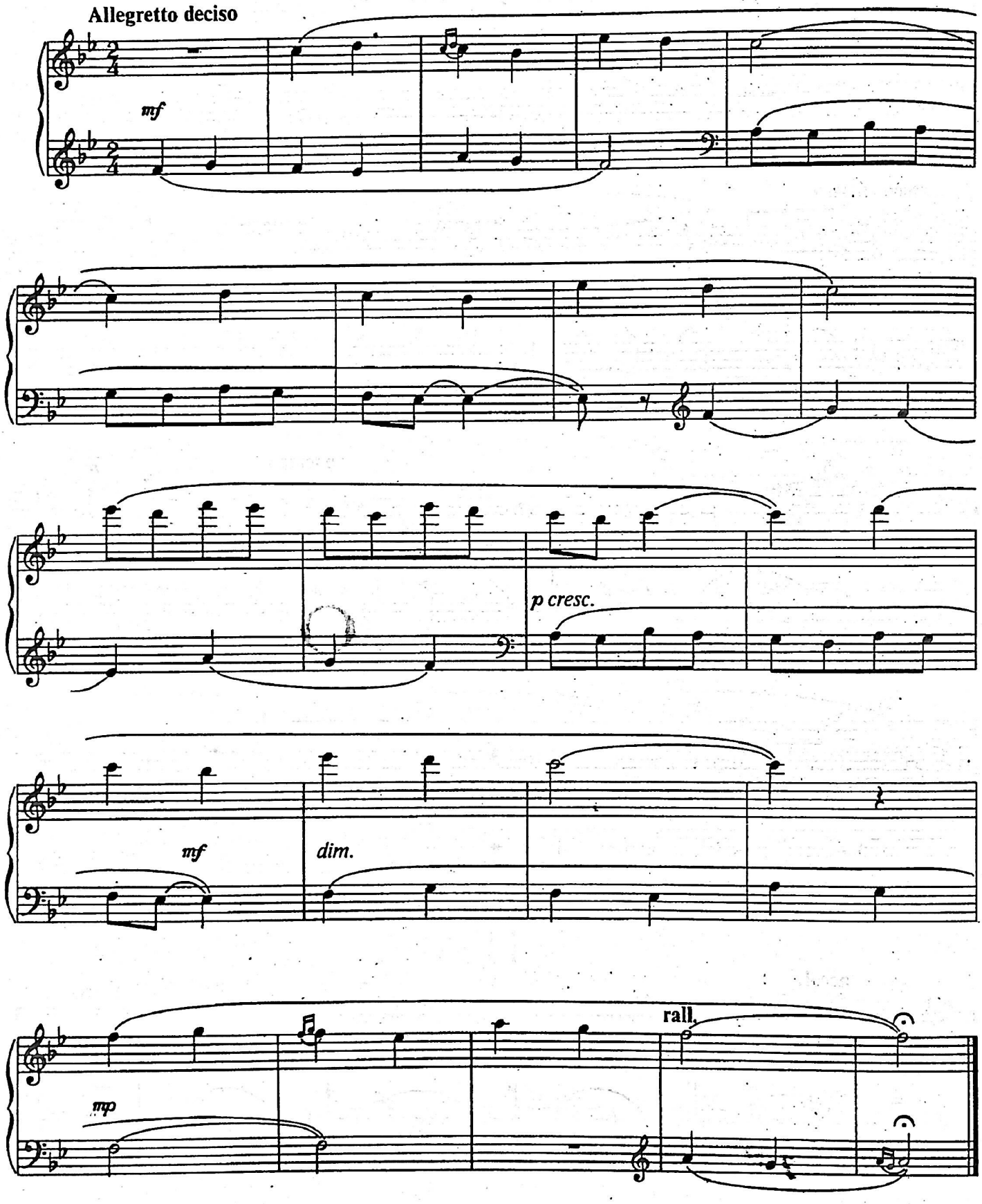
Allegretto deciso
mf
p cresc.
mf
dim.
rall.
mp

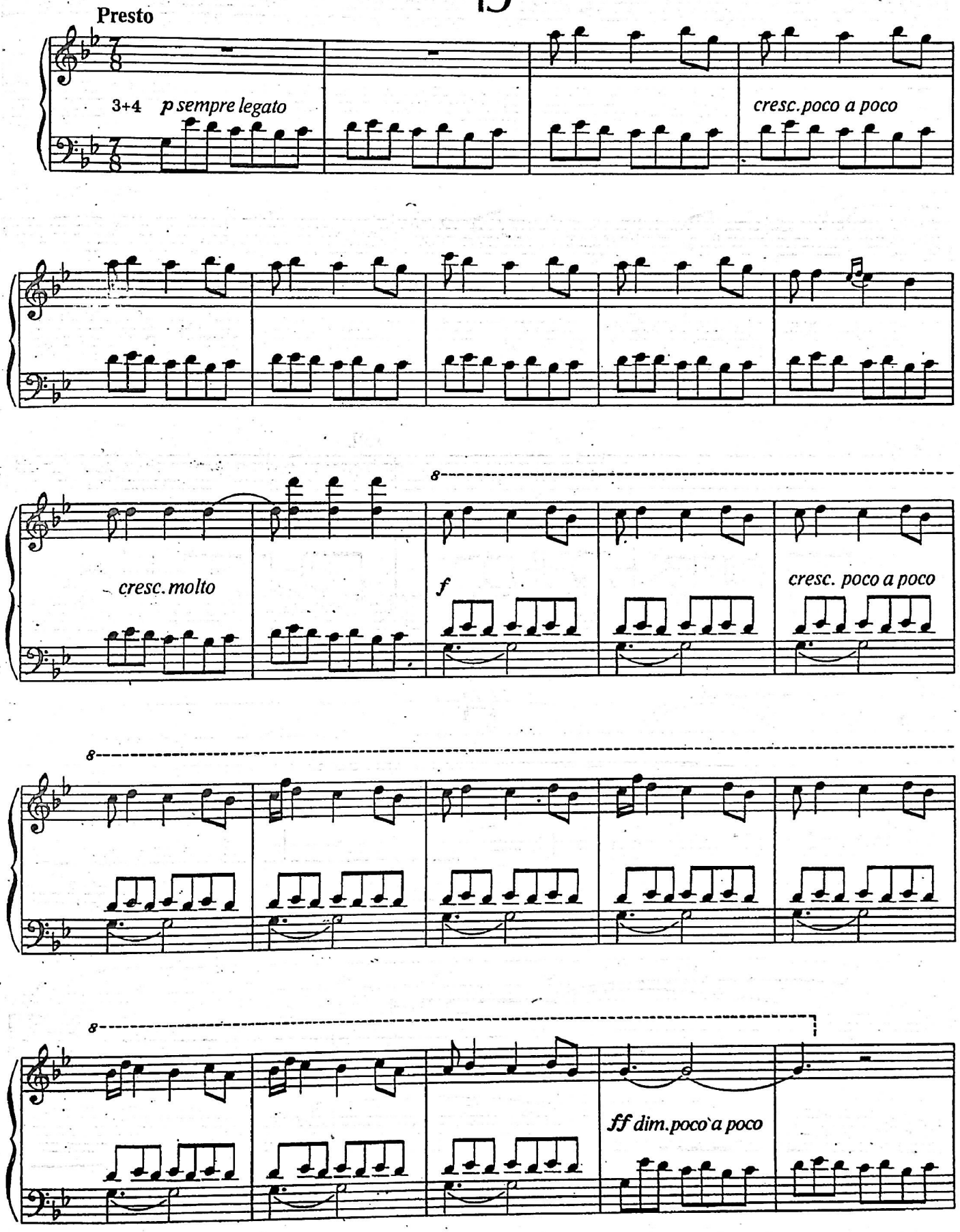
Presto
3+4
p sempre legato
cresc.poco a poco
cresc.molto
f
cresc. poco a poco
8
ff dim.poco`a poco

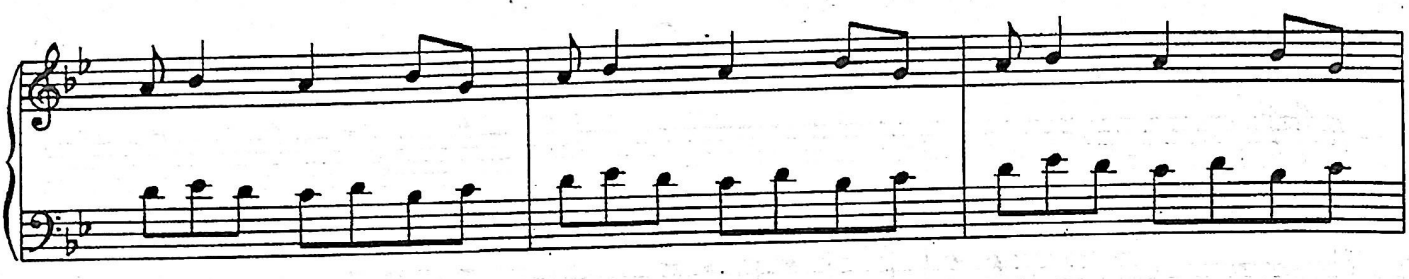

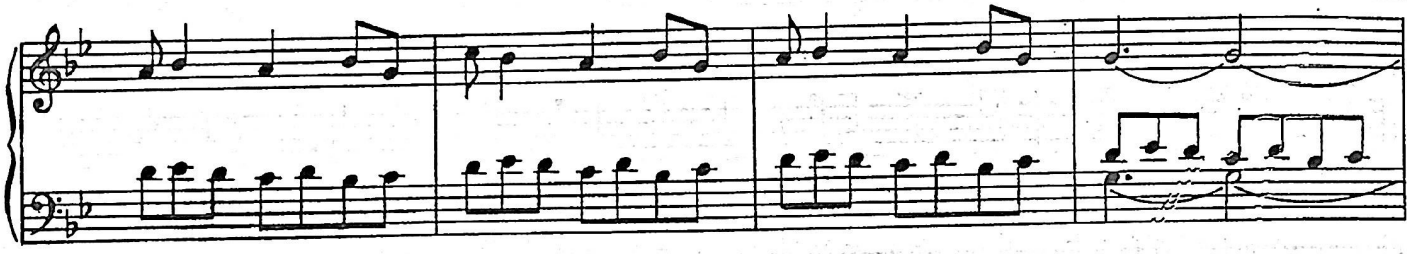

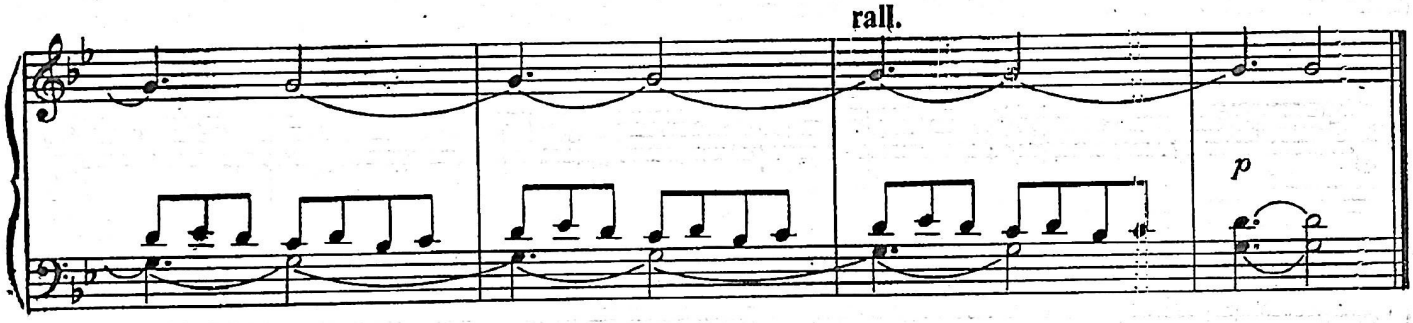

14

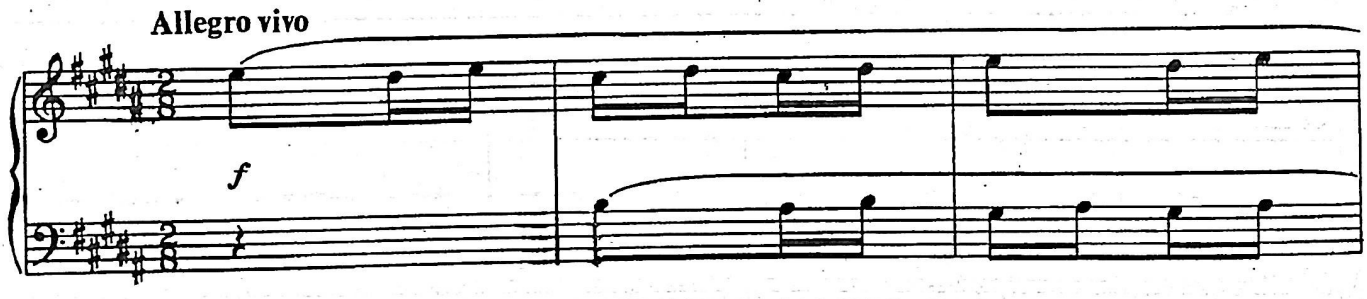

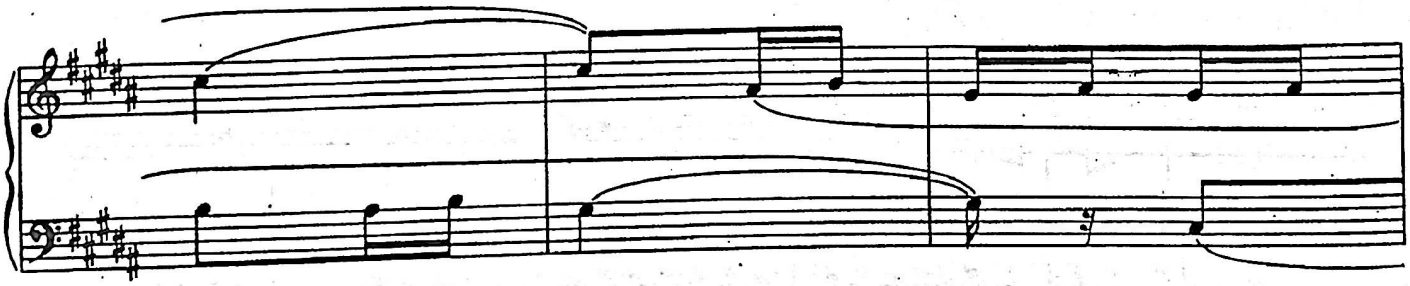

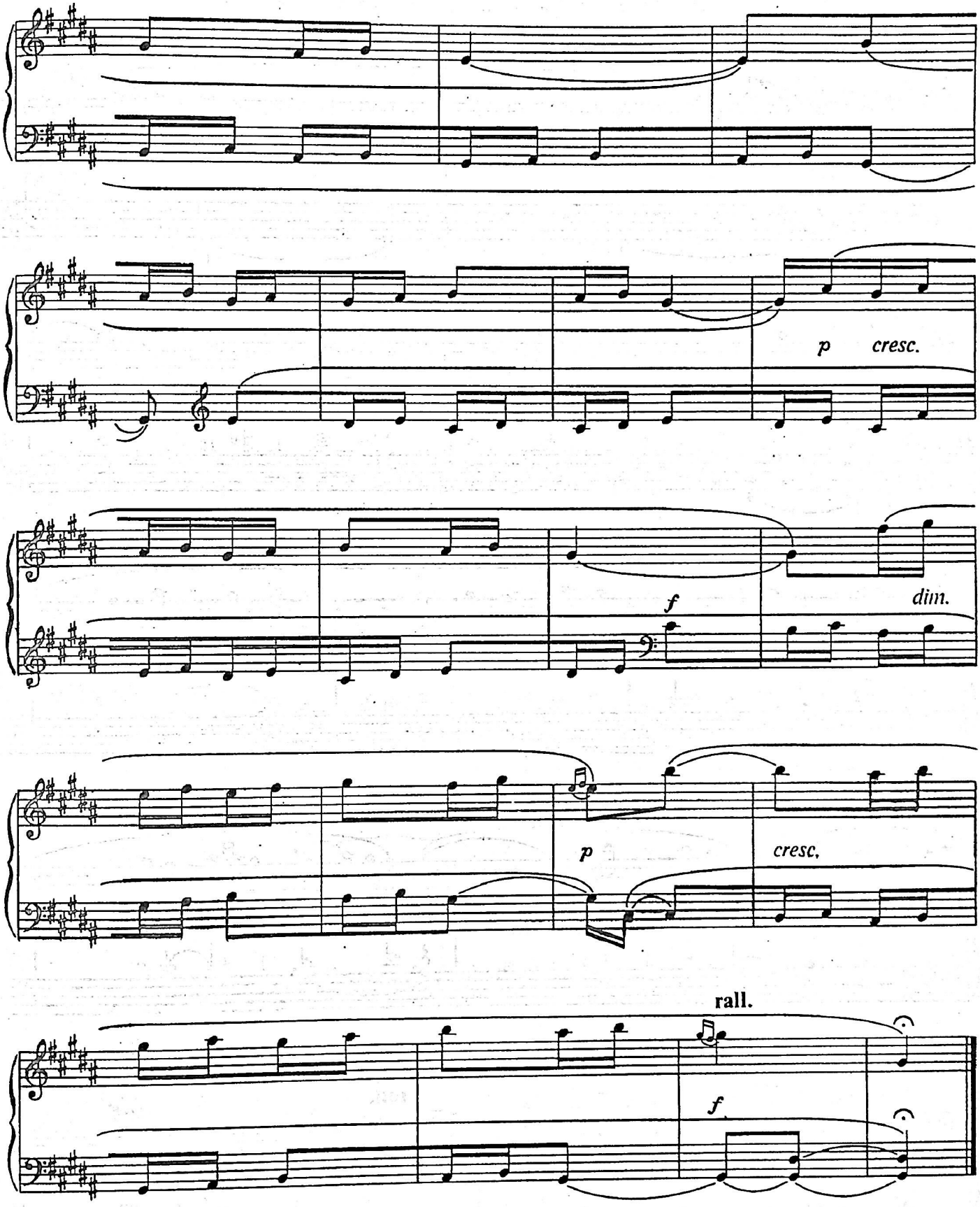
p cresc.
f
dim.
p
cresc.
rall.
f

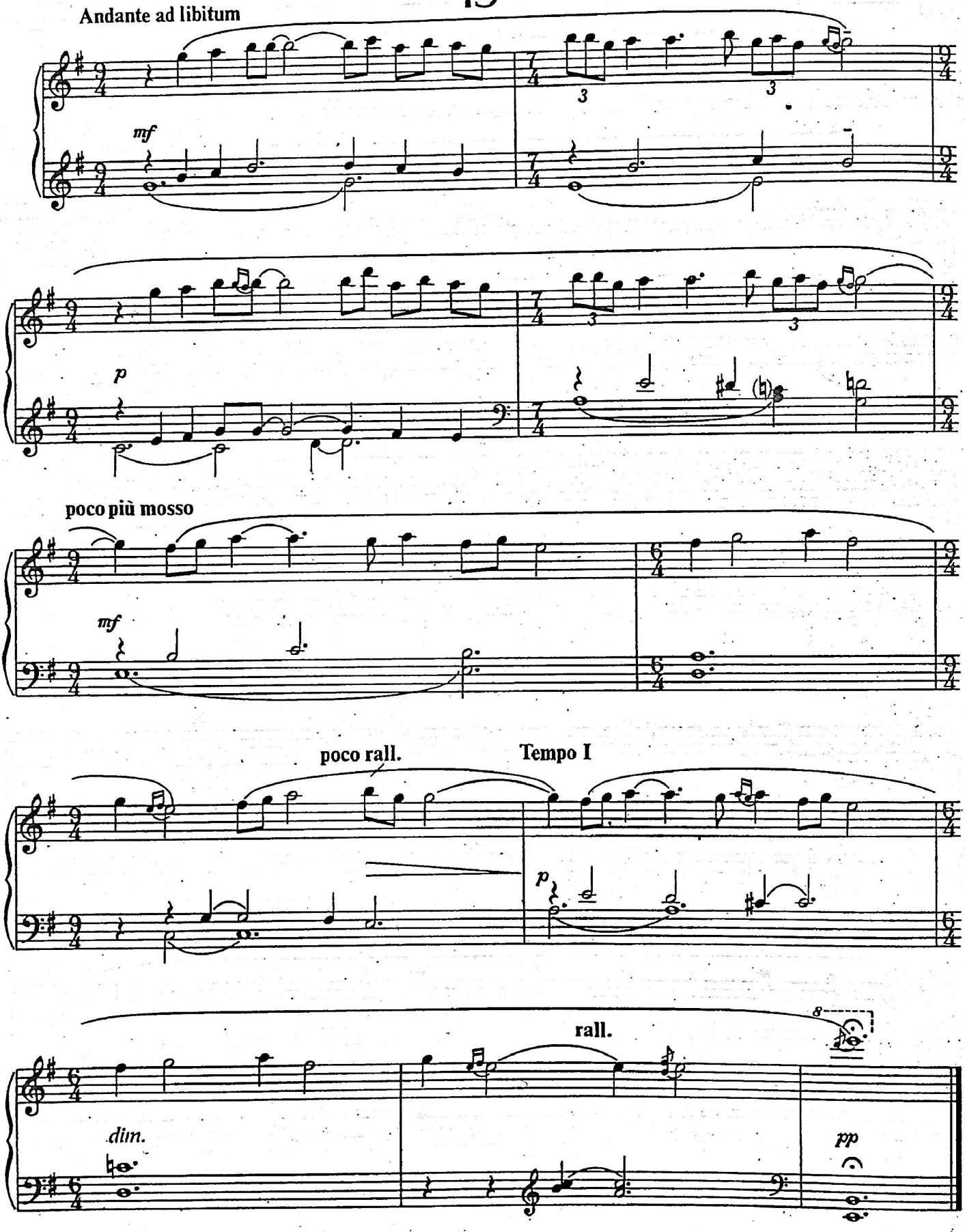
Andante ad libitum
mf
p
poco più mosso
mf
poco rall.
Tempo I
p
rall.
8
dim.
pp

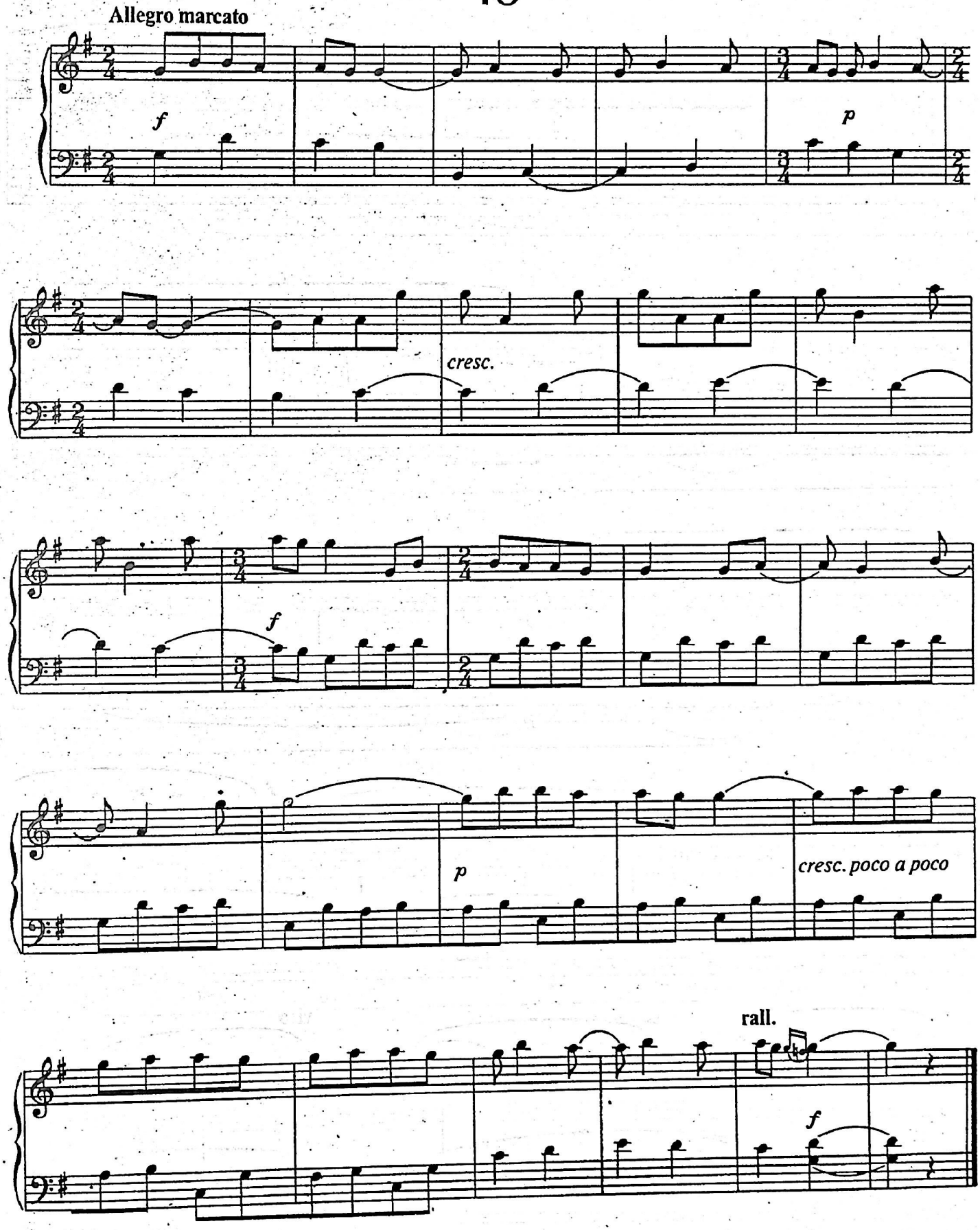
Allegro marcato
f
p
cresc.
f
p
cresc. poco a poco
rall.
f

17

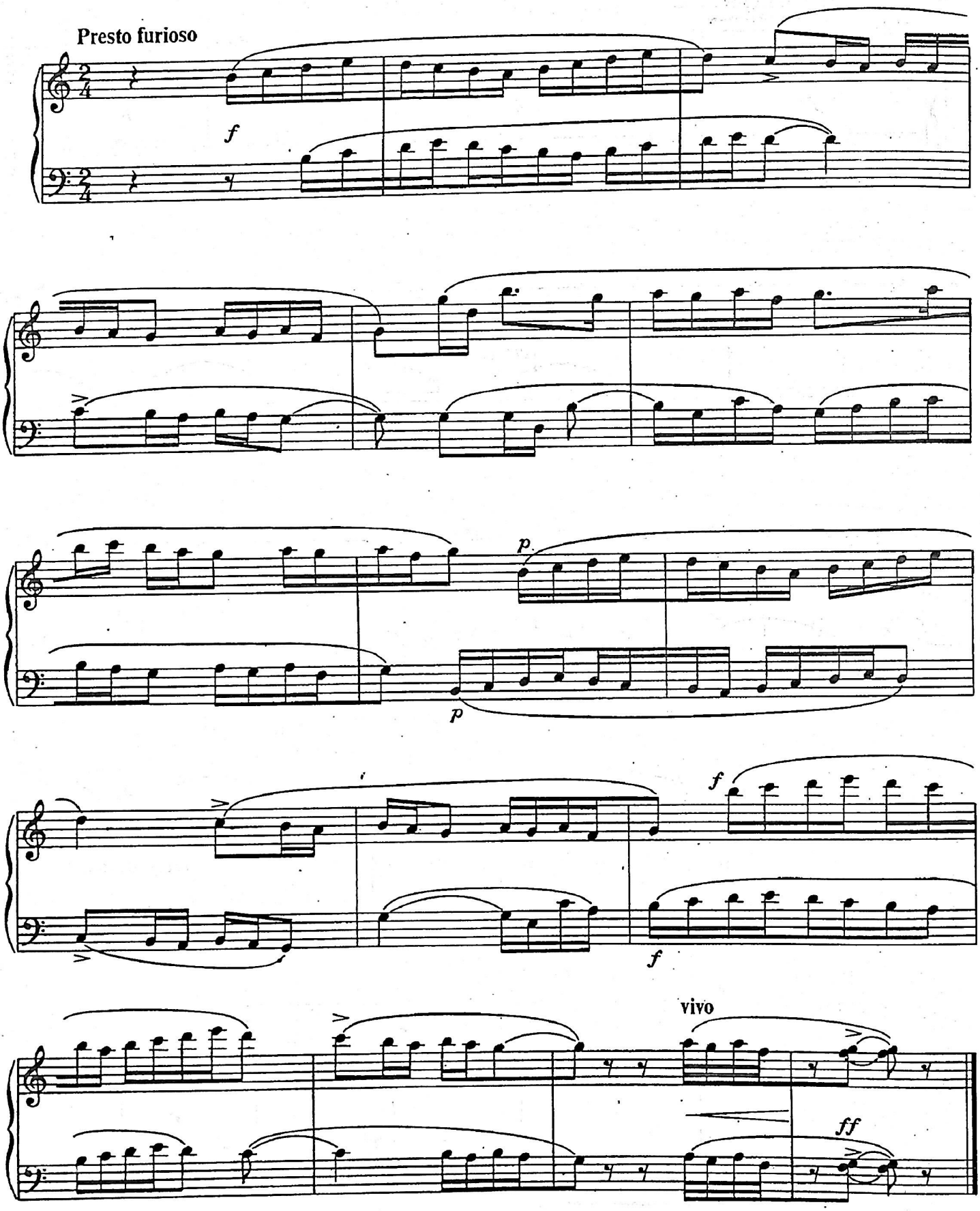

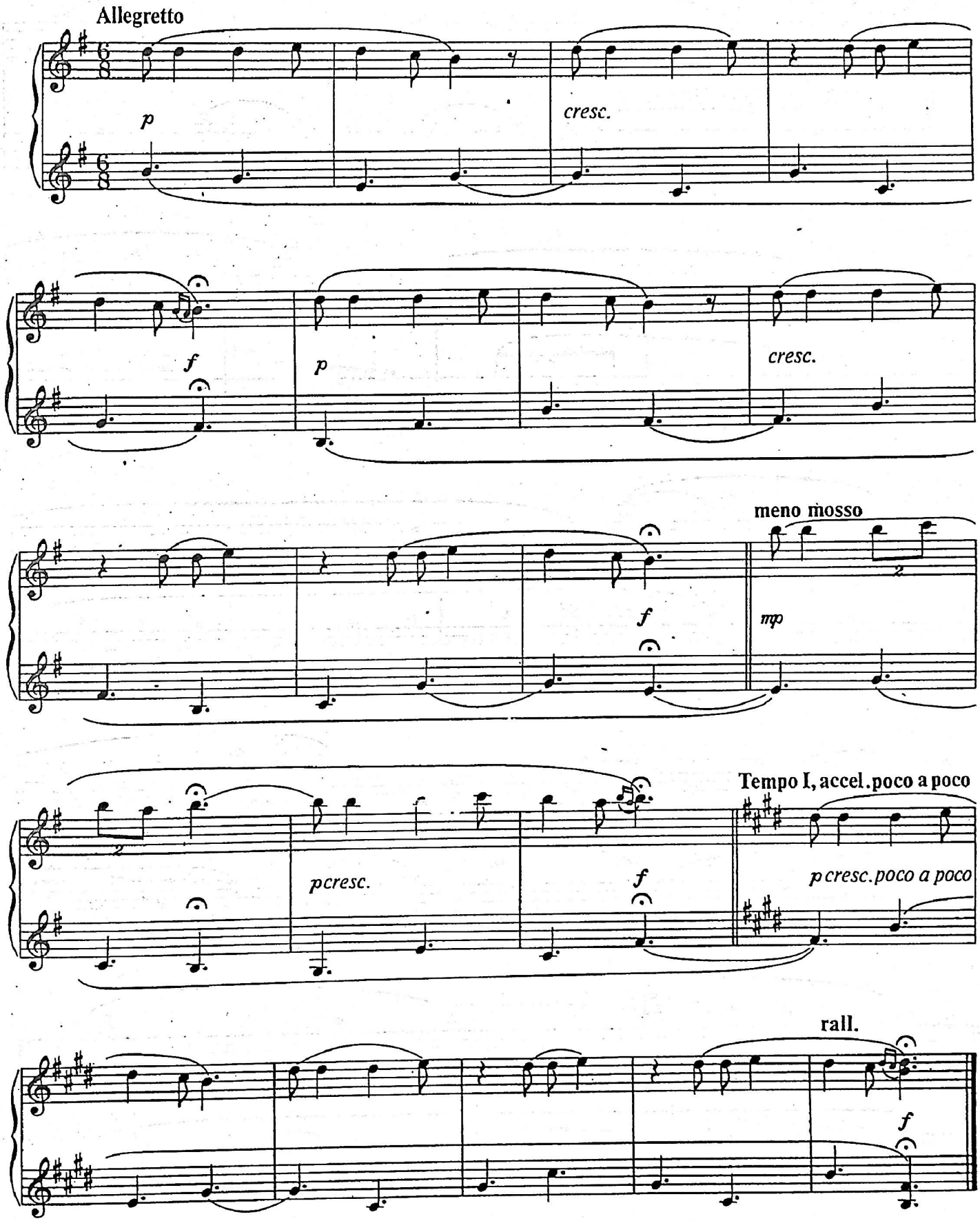
Allegretto
p
cresc.
f
p
cresc.
meno mosso
f
mp
Tempo I, accel. poco a poco
pcresc.
f
p cresc. poco a poco
rall.
f

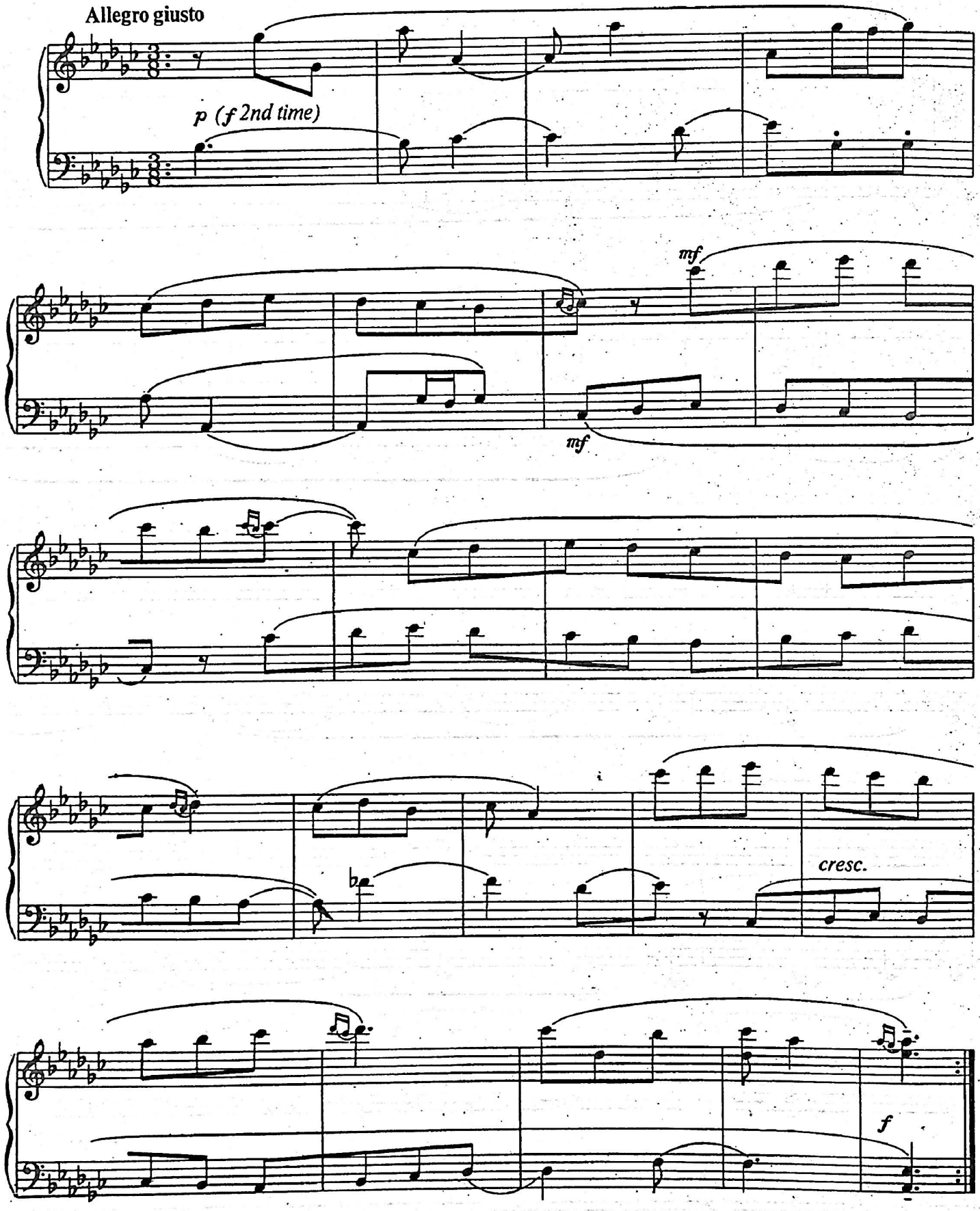
Allegro giusto
p (f 2nd time)
mf
mf
cresc.
f

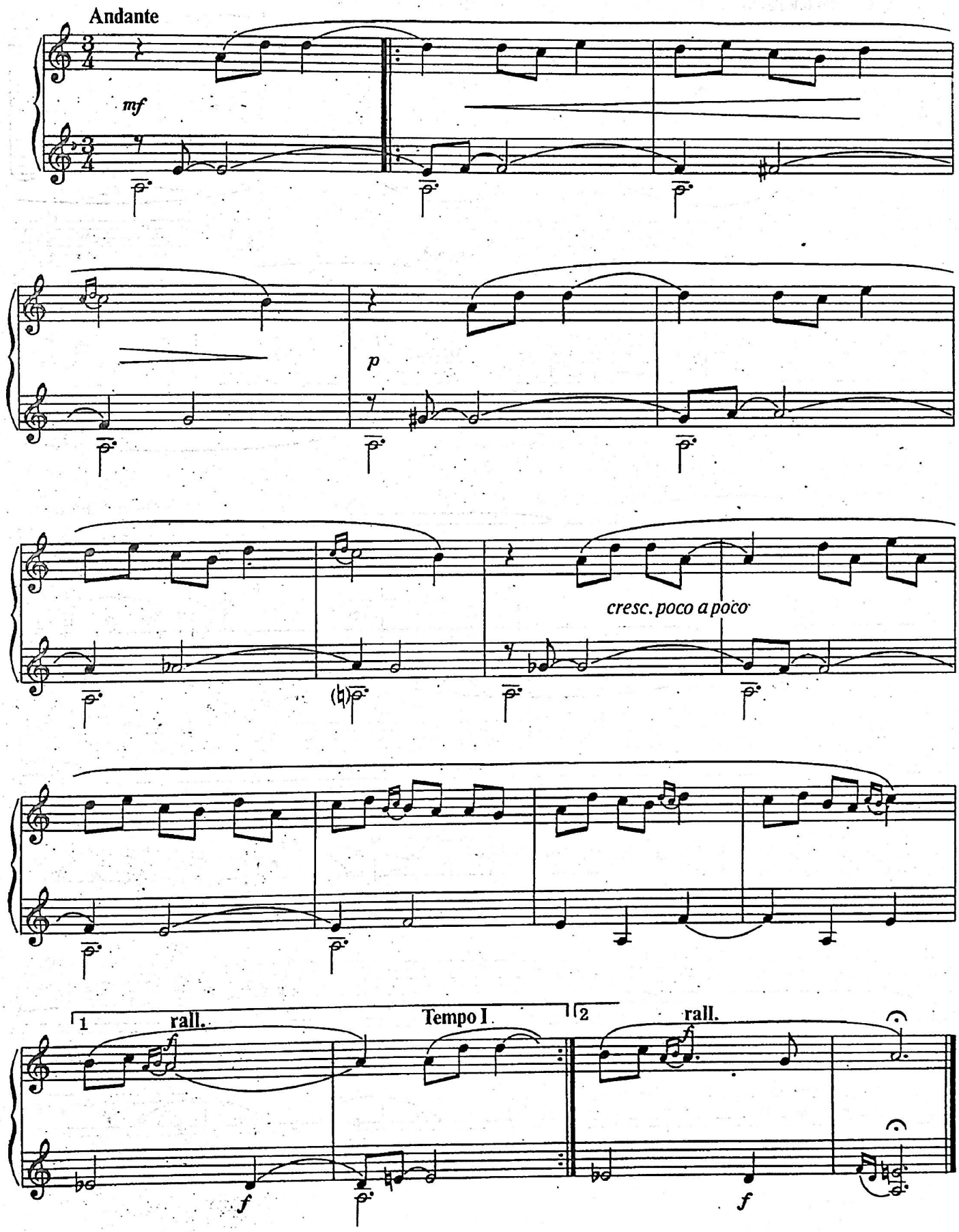
Andante
mf
p
cresc. poco a poco
1
rall.
Tempo I
2
rall.
f
f

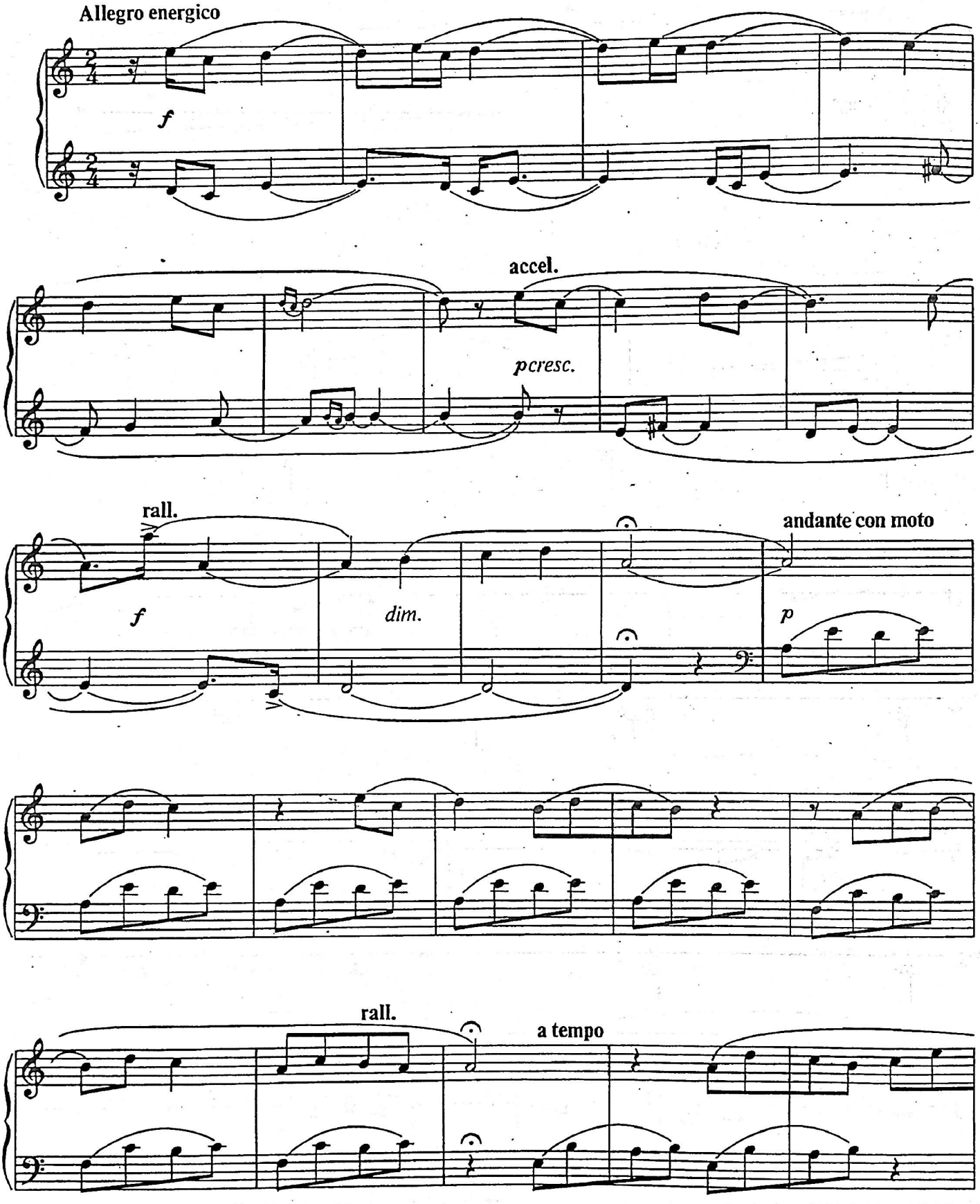
Allegro energico
f
accel.
pcresc.
rall.
f
dim.
andante con moto
p
rall.
a tempo

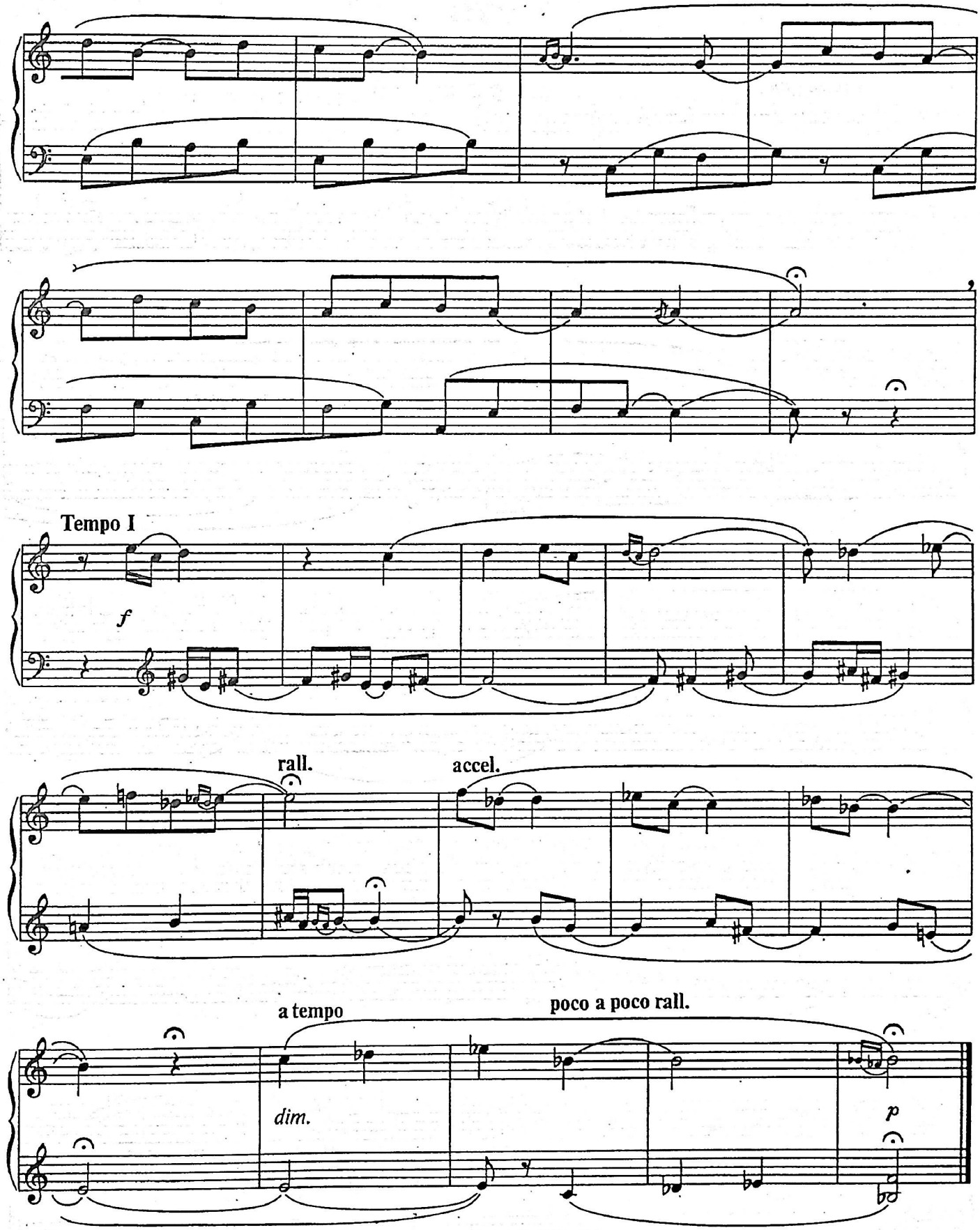
Tempo I
f
rall.
accel.
a tempo
poco a poco rall.
dim.
p

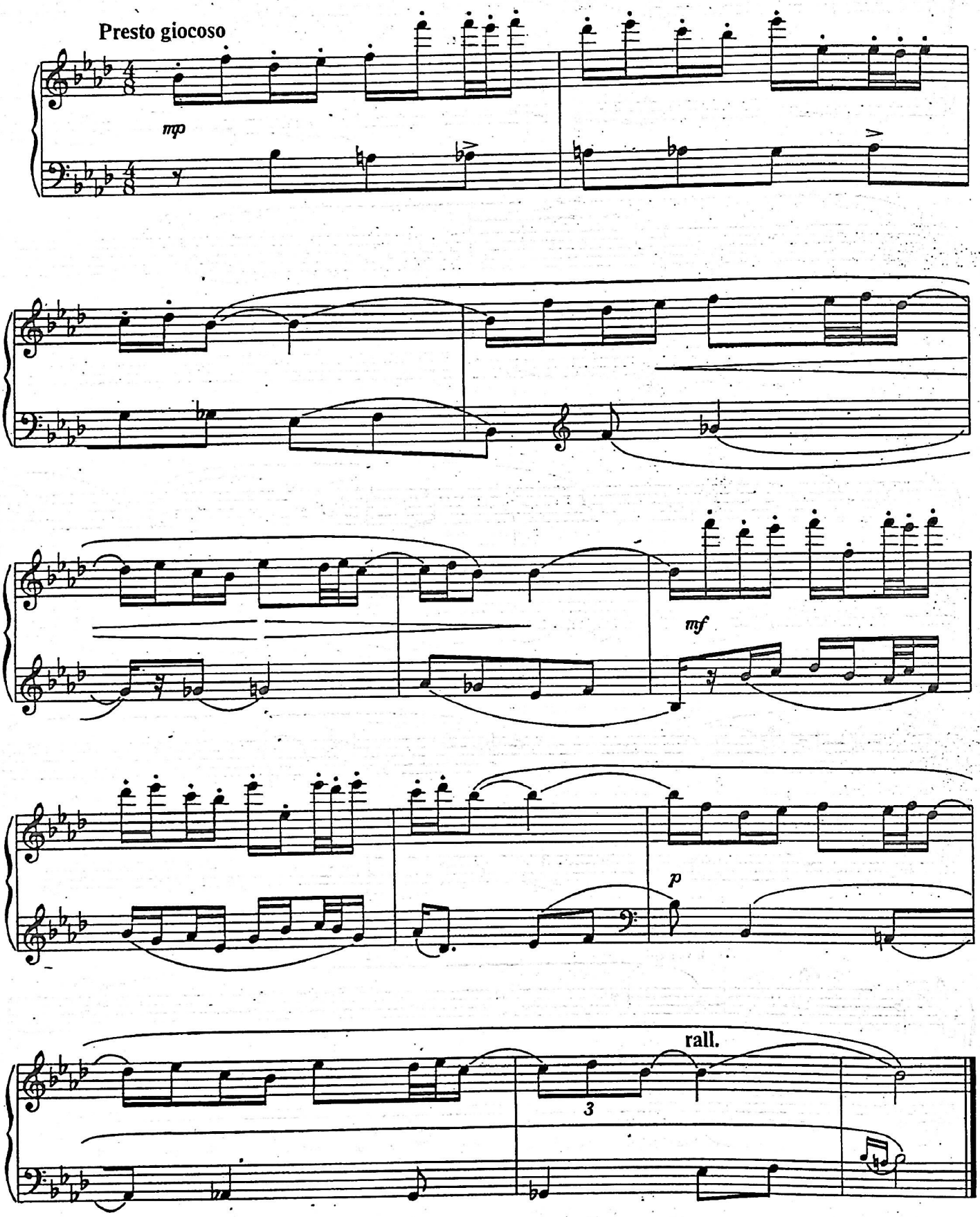
Presto giocoso
mp
mf
p
rall.
3

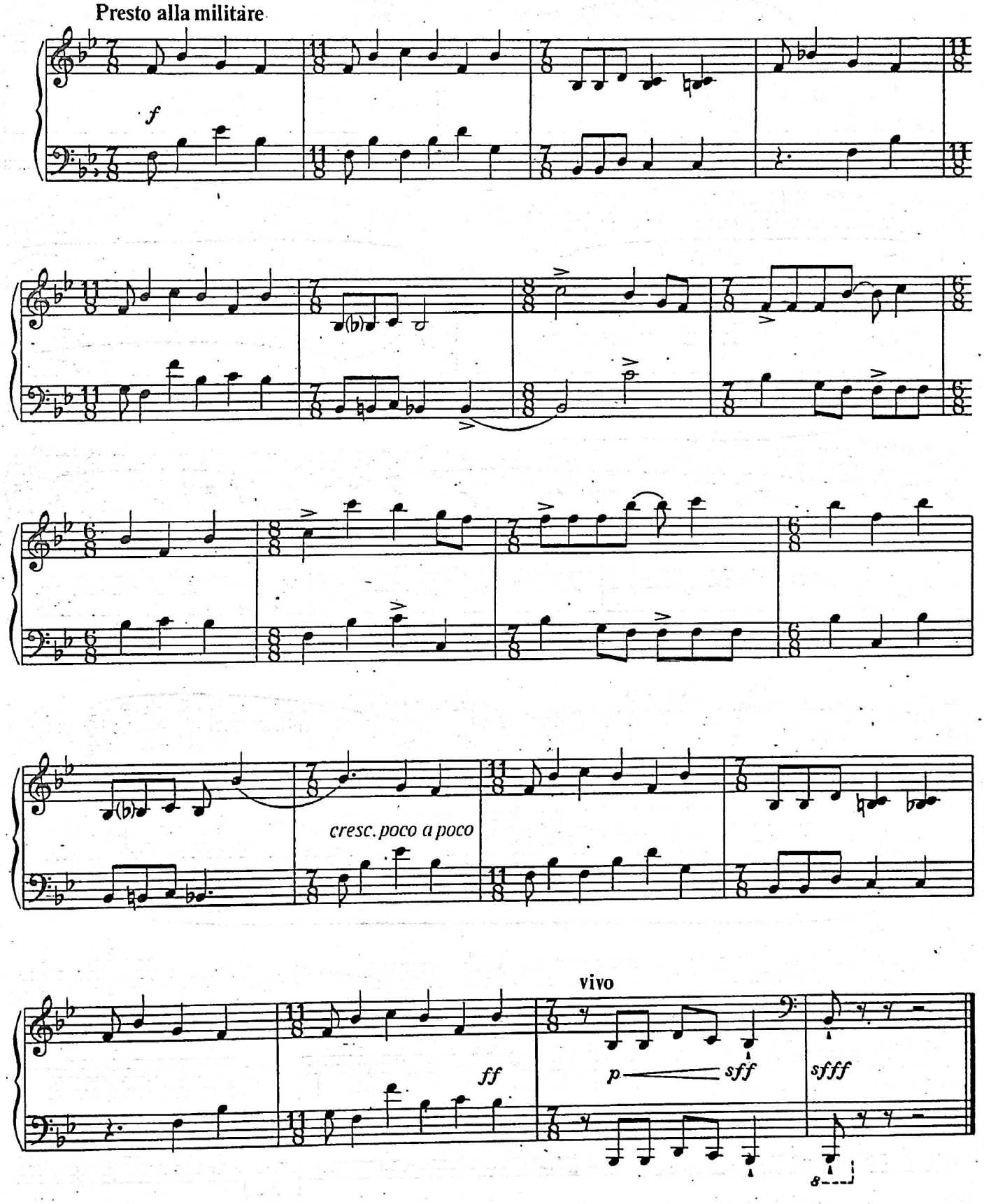
Presto alla militare
f
cresc. poco a poco
vivo
ff
p
sff
sffff

24

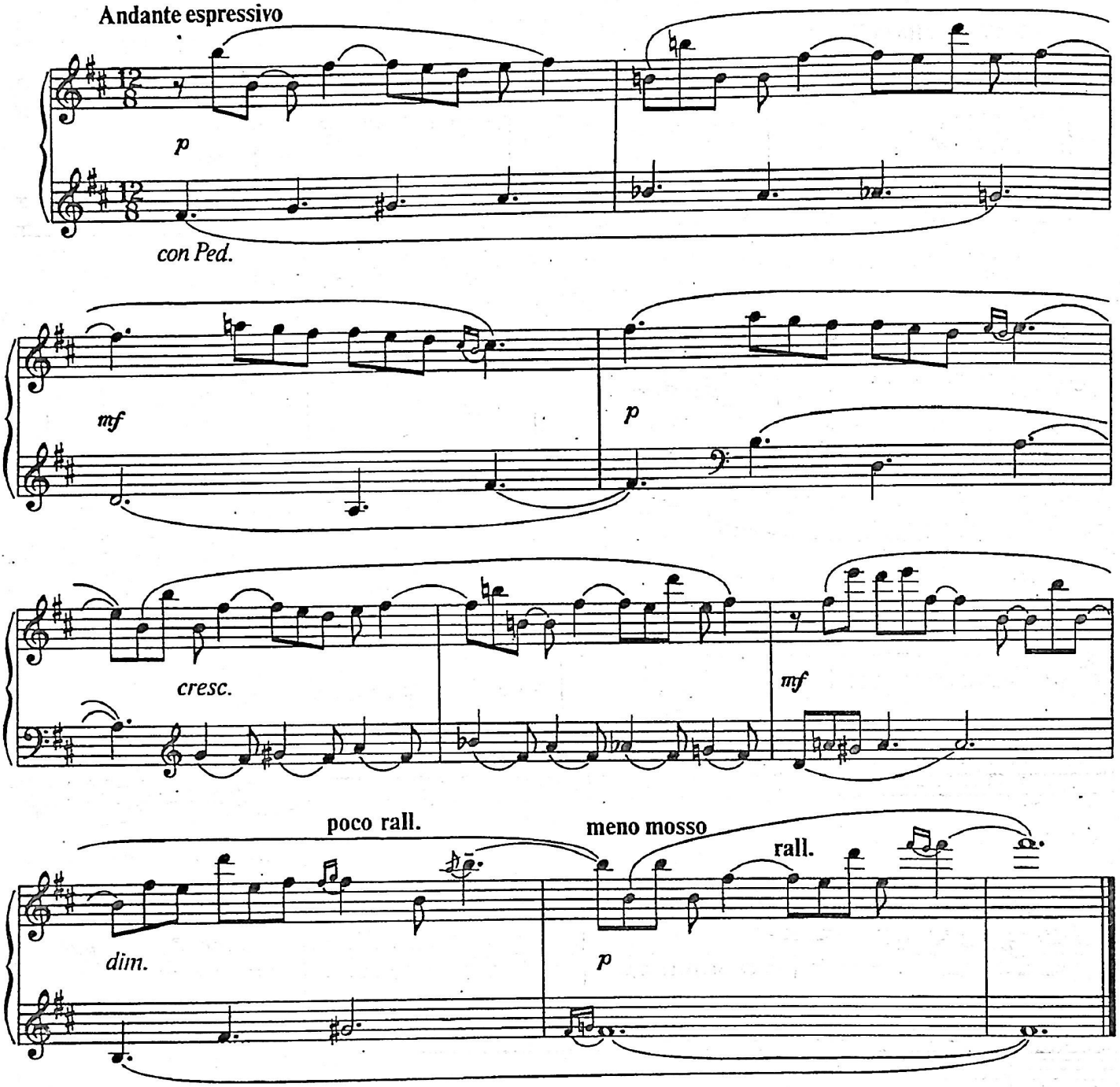
Andante espressivo
p
con Ped.
mf
p
cresc.
mf
poco rall.
meno mosso
rall.
dim.
p

25

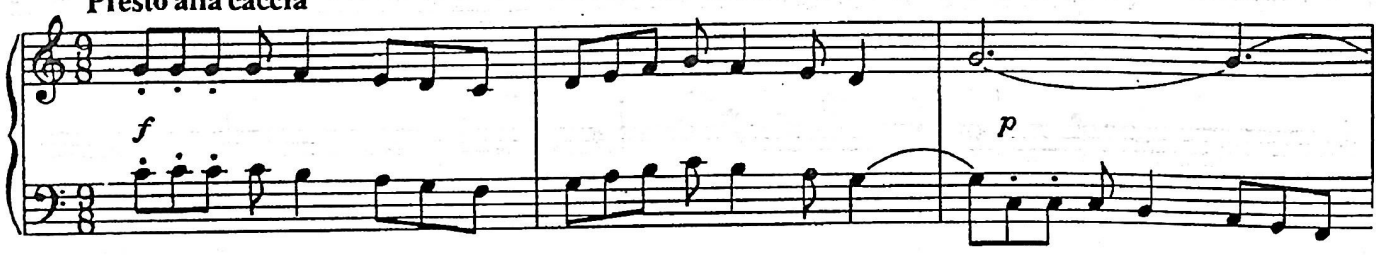
Presto alla caccia
f
p

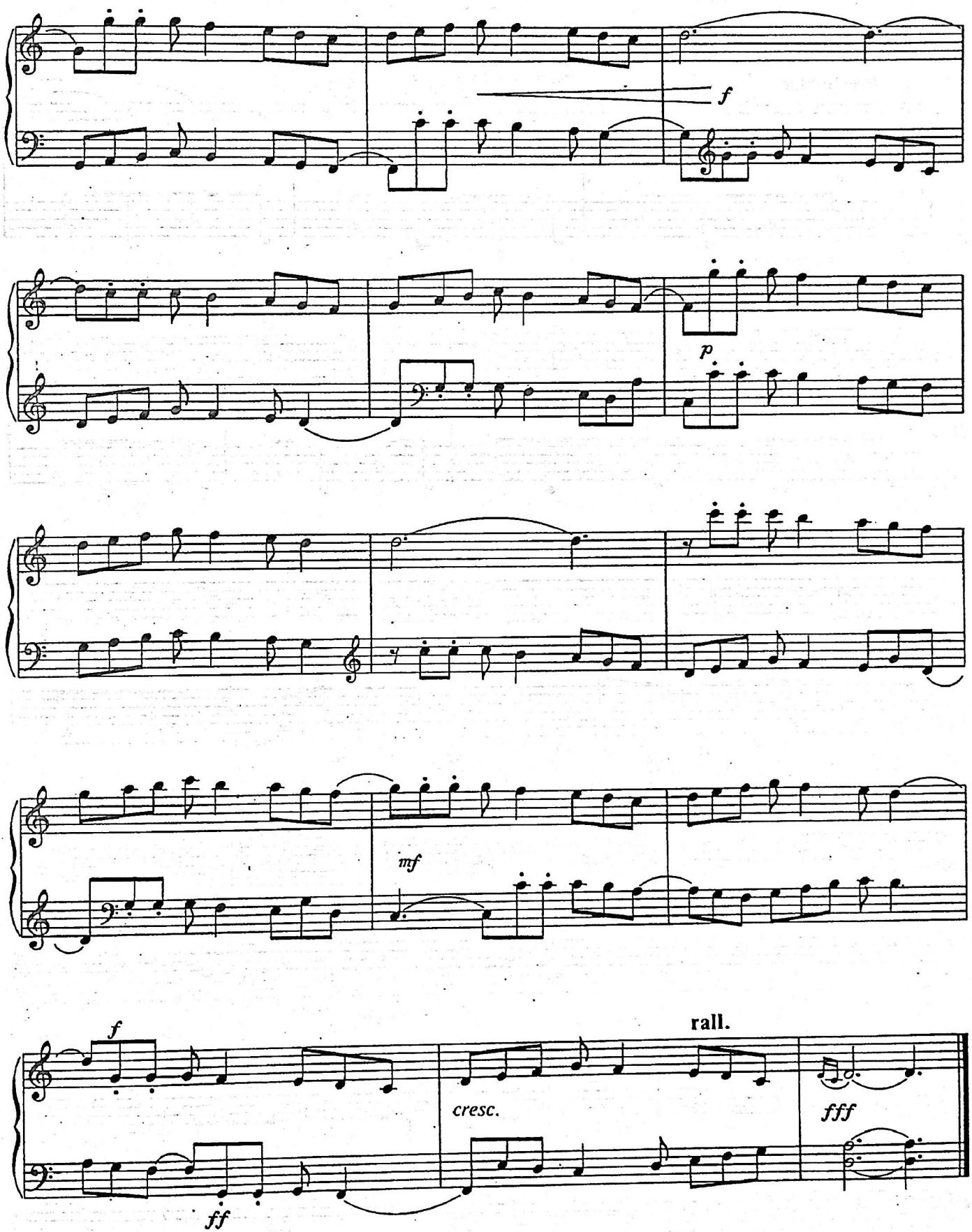
f
p
mf
f
ff
cresc.
rall.
fff

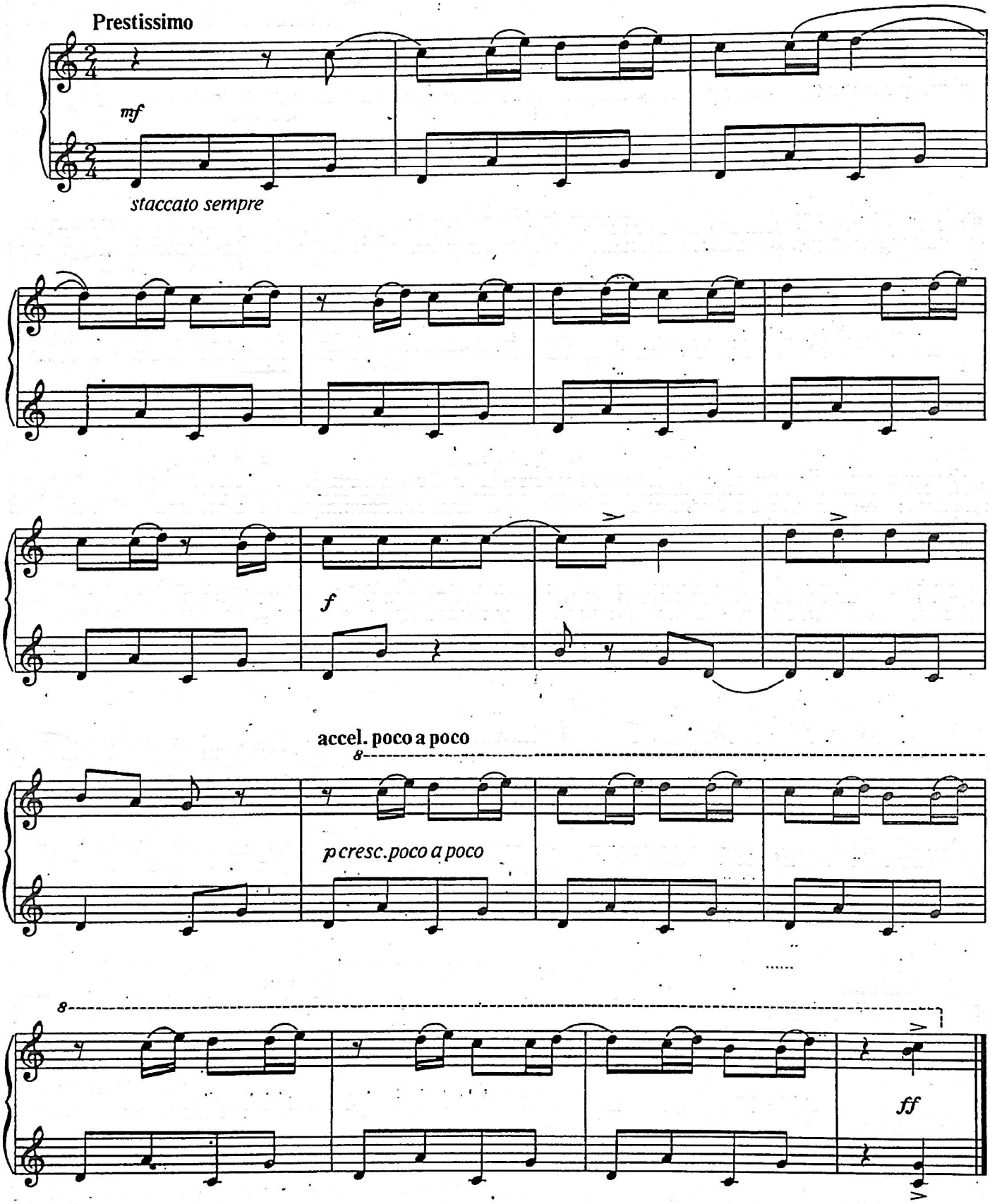
Prestissimo
mf
staccato sempre
f
accel. poco a poco
8
p cresc. poco a poco
8
ff

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՆՐԱՆԿԱՊՆԵՐ

1

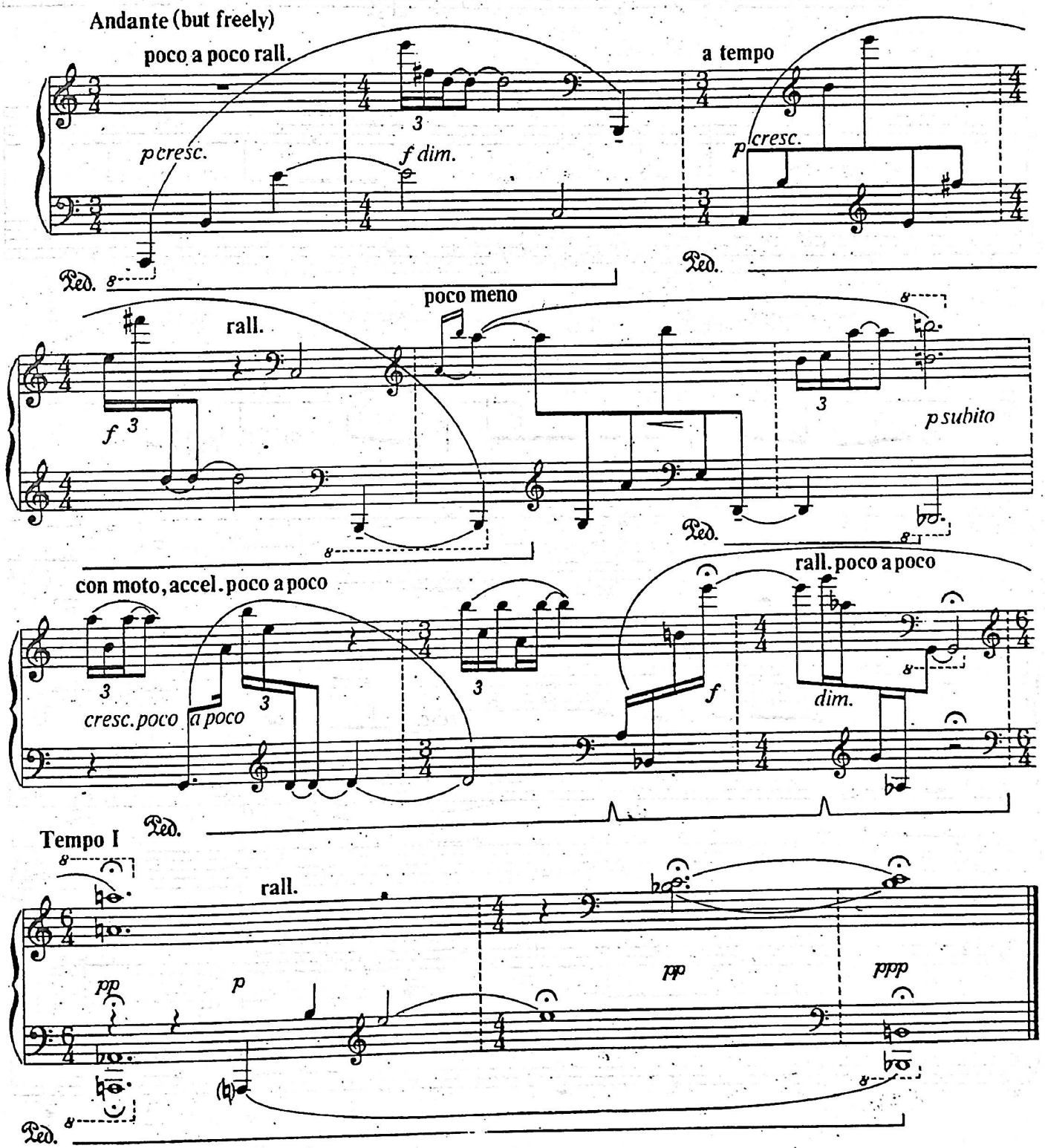

2

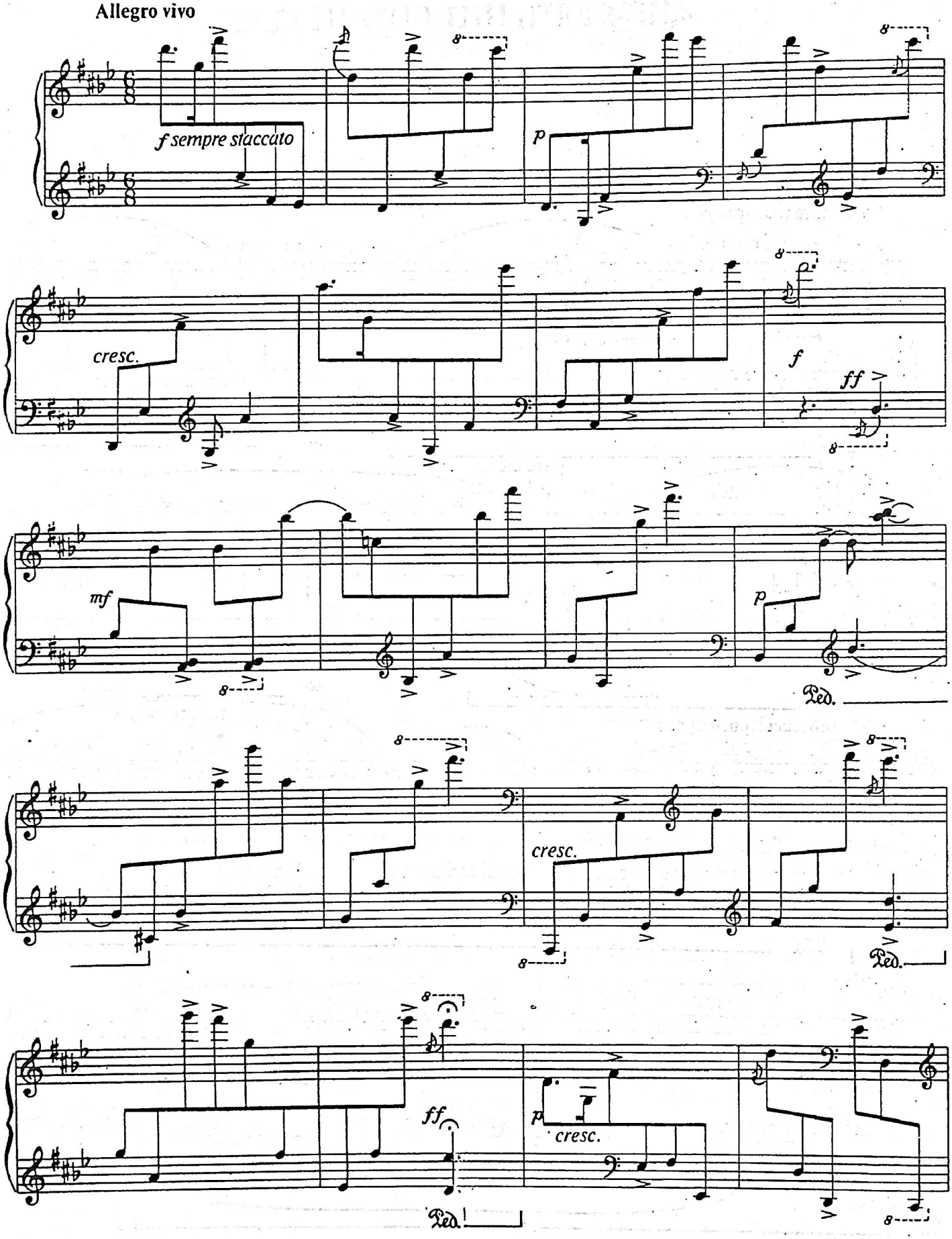
Allegro vivo
f sempre staccato
p
cresc.
f
ff
mf
p
Ped.
cresc.
Ped.
ff
p
cresc.

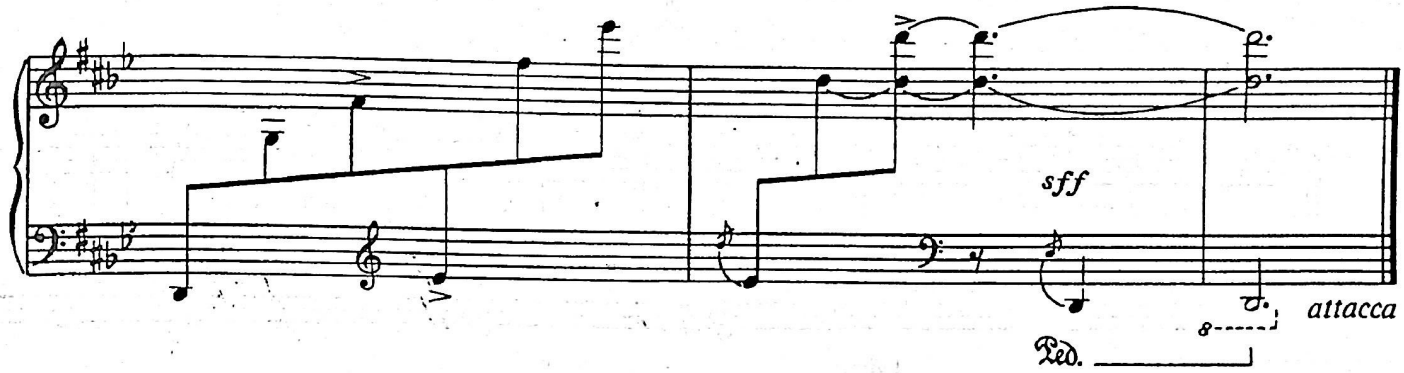
sff
attacca
Ped.

3

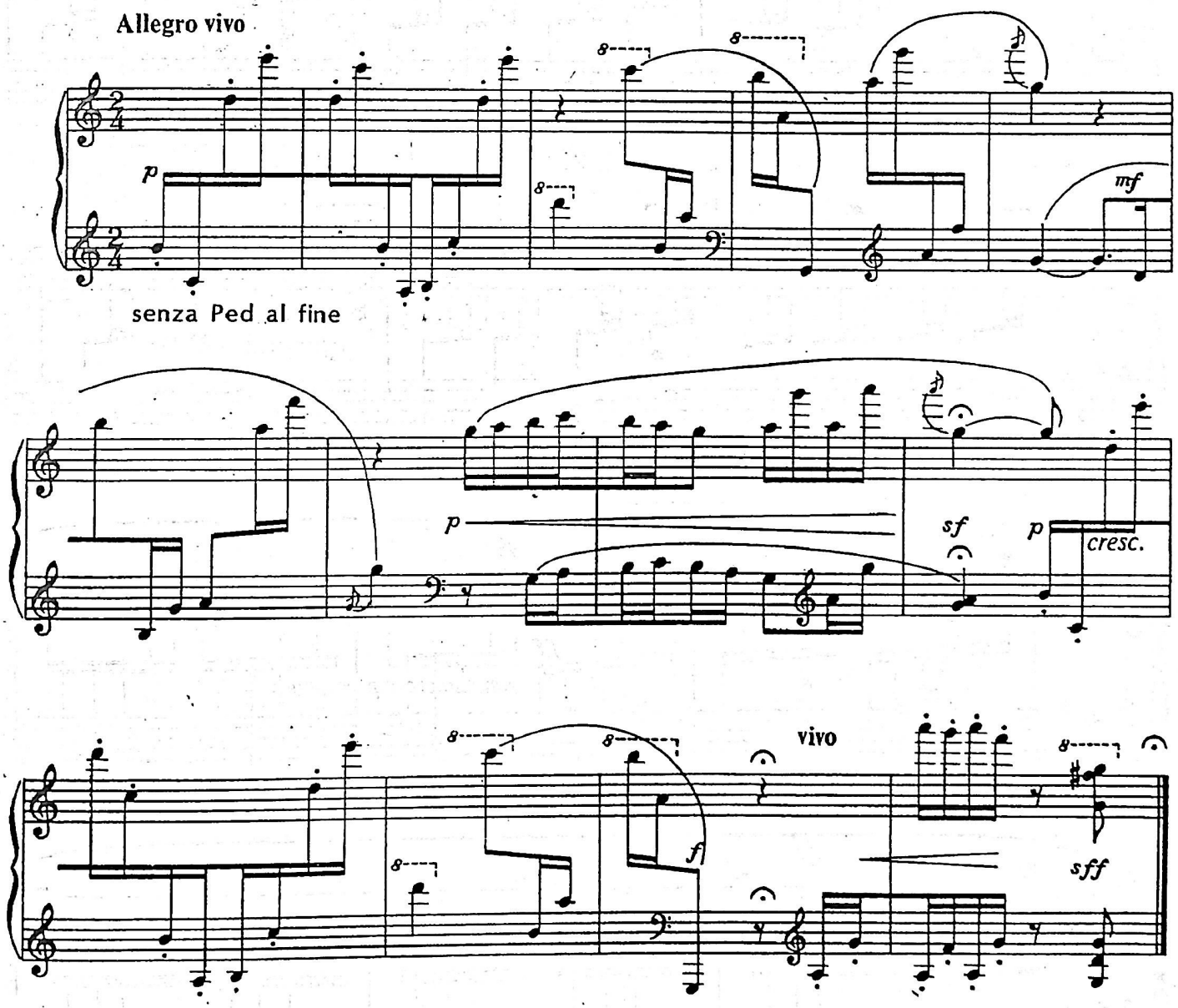
Allegro vivo
p
mf
senza Ped al fine
p
sf
p
cresc.
vivo
f
sff

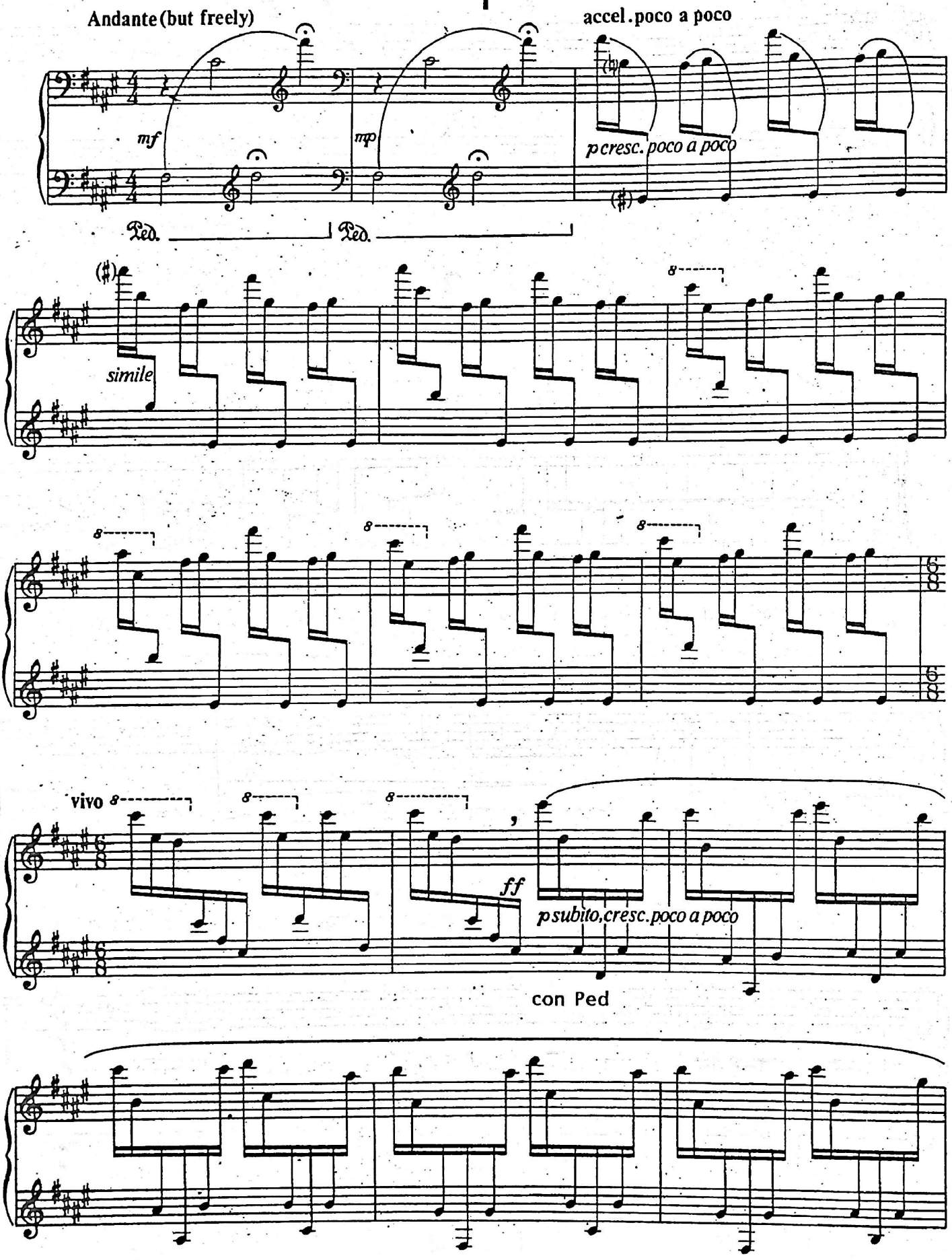
Andante (but freely)
accel. poco a poco
mf
mp
p cresc. poco a poco
Ped.
Ped.
simile
vivo
ff
p subito, cresc. poco a poco
con Ped

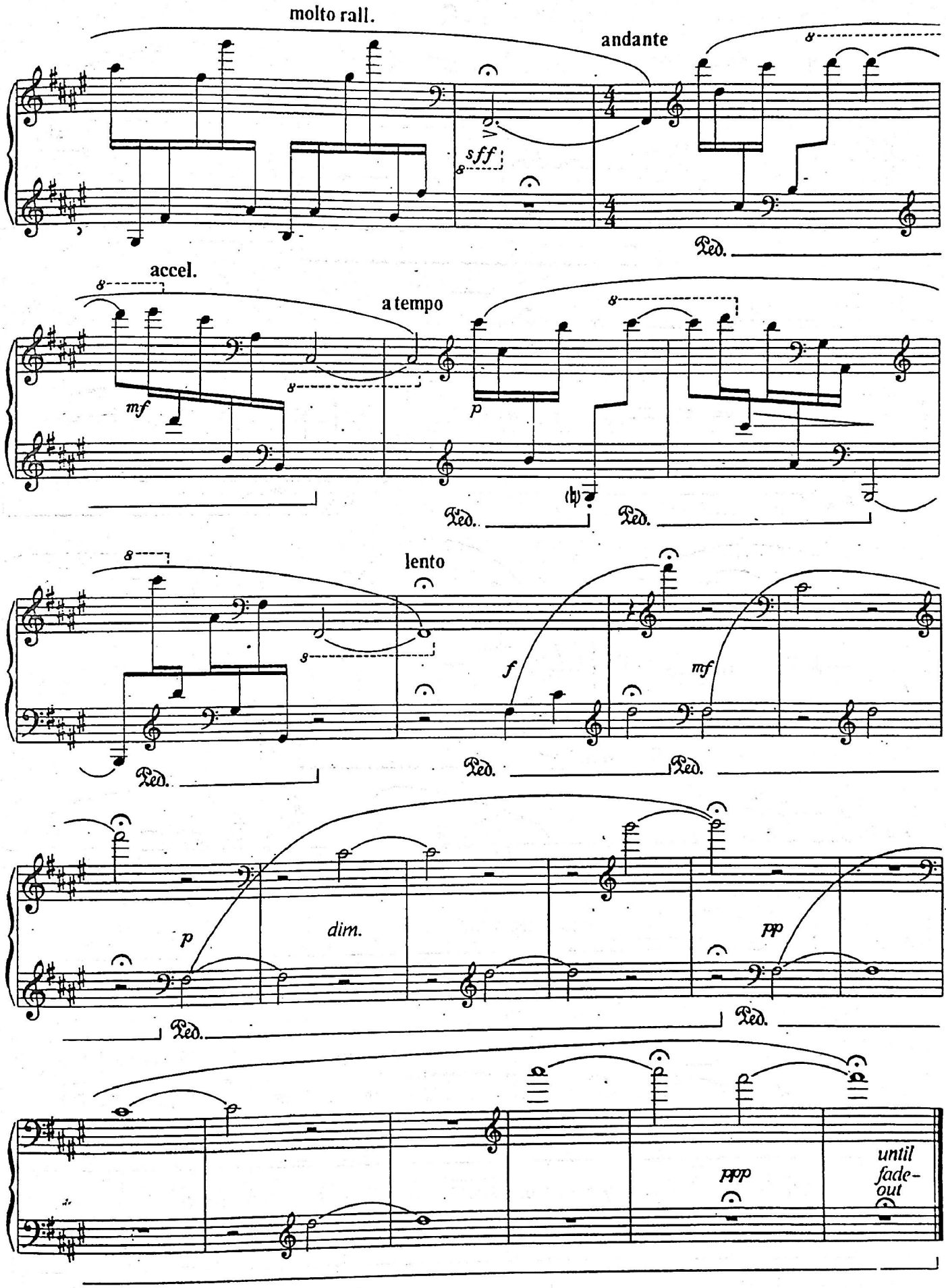
molto rall.
andante
sff
Ped.
accel.
a tempo
mf
p
Ped.
Ped.
lento
f
mf
Ped.
Ped.
Ped.
p
dim.
pp
Ped.
Ped.
ppp
until
fade-
out

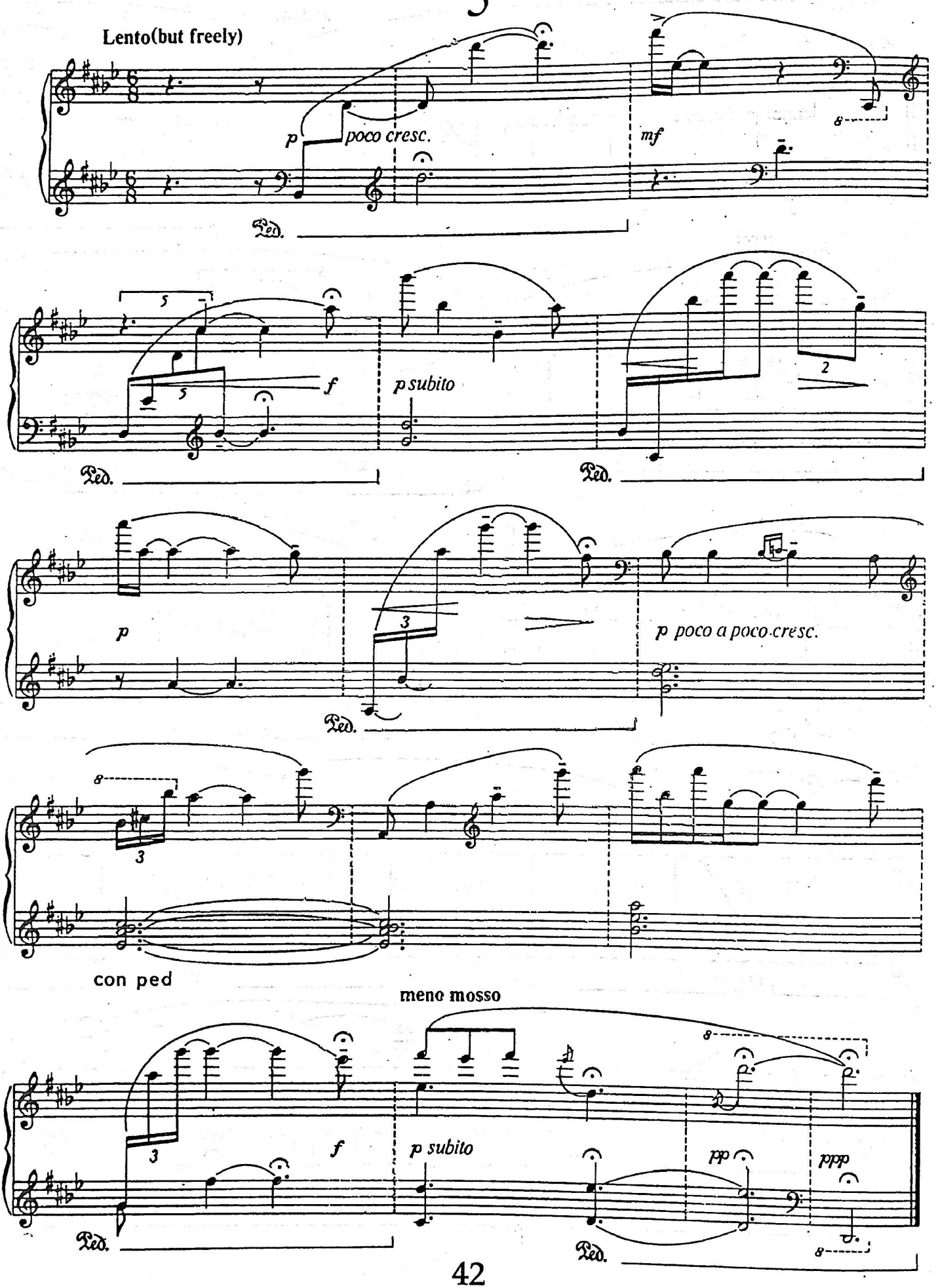
Lento(but freely)
p
poco cresc.
mf
Ped.
5
f
p subito
2
p
3
p poco a poco cresc.
8
con ped
meno mosso
pp
ppp

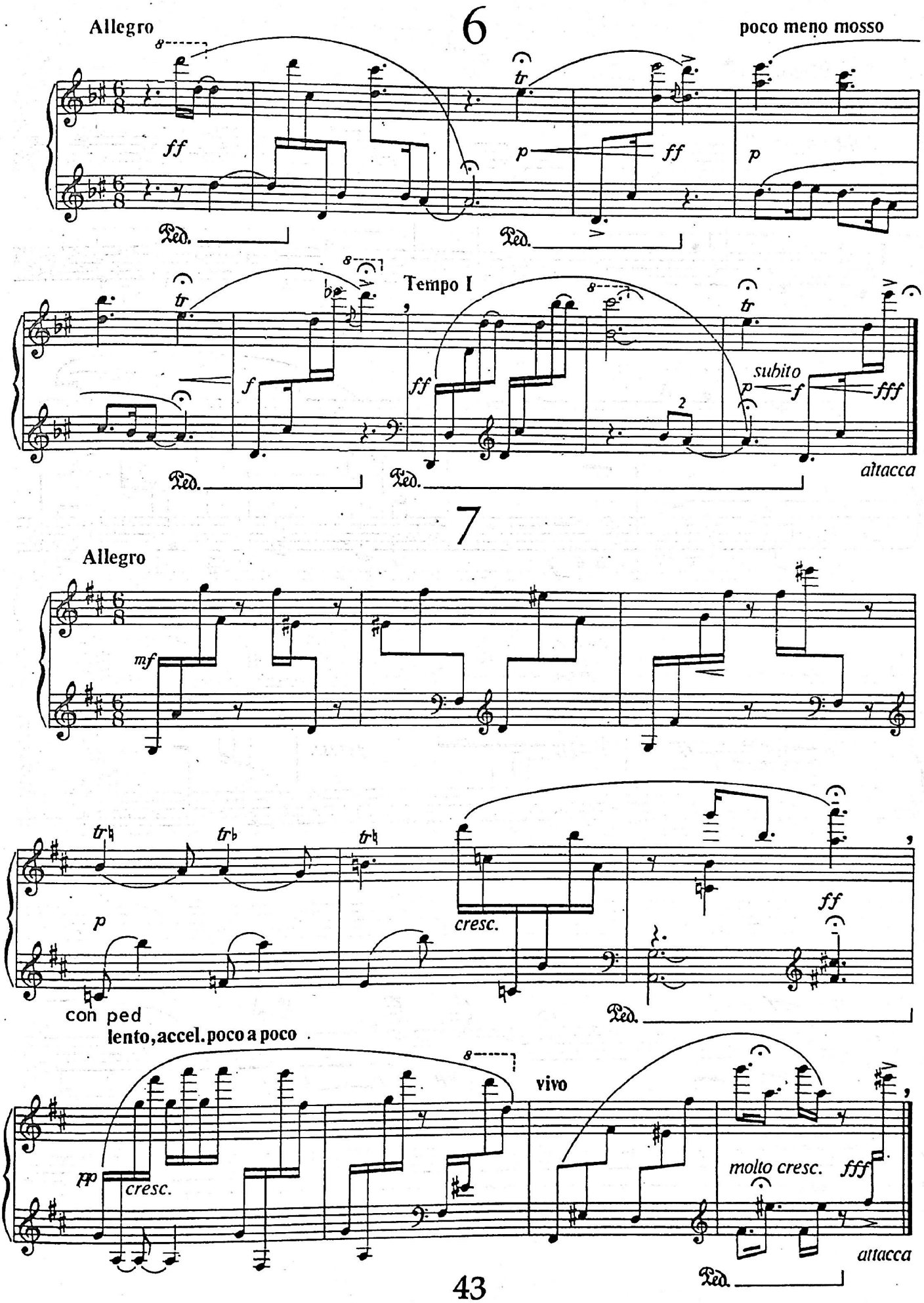
Allegro
6
poco meno mosso
ff
p
ff
p
Ped.
Ped.
Tempo I
f
ff
subito
p
f
fff
Ped.
Ped.
attacca
7
Allegro
mf
p
cresc.
ff
con ped
Ped.
lento, accel. poco a poco
vivo
pp
cresc.
molto cresc.
fff
attacca
Ped.

8

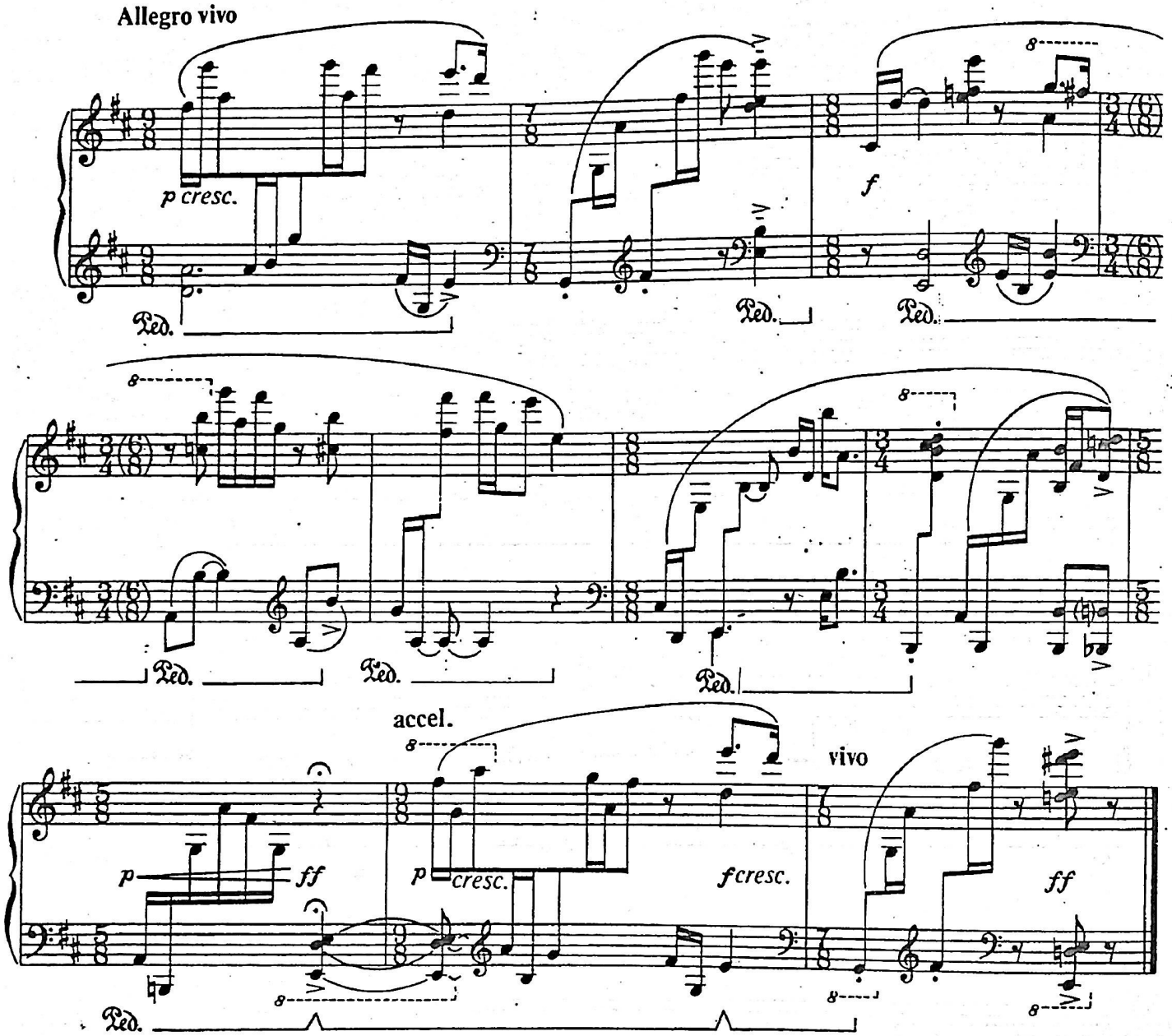
Allegro vivo
p cresc.
f
Ped.
Ped.
Ped.
Ped.
Ped.
Ped.
accel.
vivo
p
ff
p
cresc.
fcresc.
ff
Ped.

9

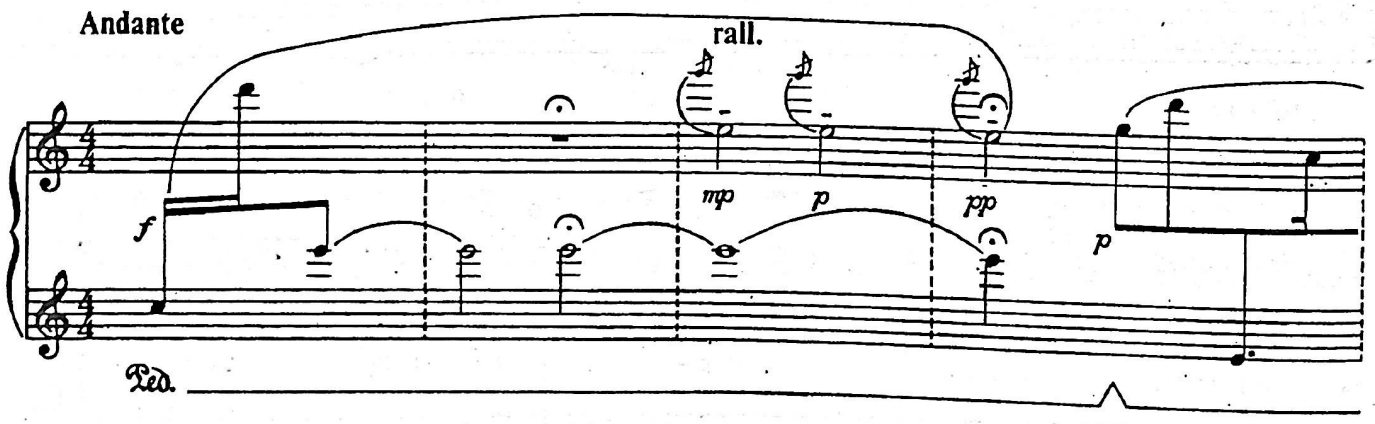
Andante
rall.
f
mp
p
pp
p
Ped.

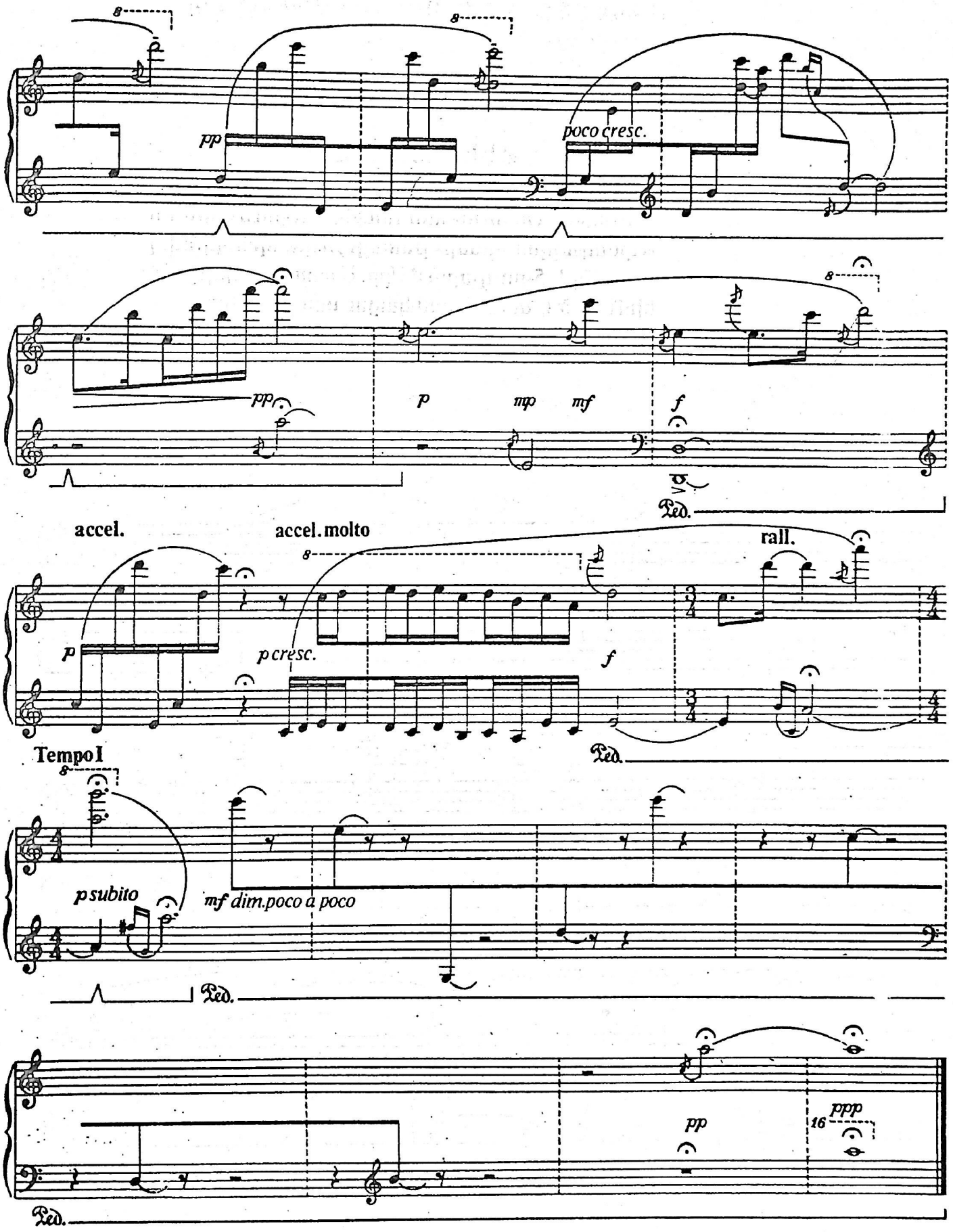
pp
poco cresc.
pp
p
mp
mf
f
Ped.
accel.
accel. molto
rall.
p
p cresc.
f
Ped.
Tempo I
p subito
mf dim. poco a poco
Ped.
pp
ppp
16
Ped.

«Ավագ Ուրբաթ»

«Ավագ Ուրբաթը» հեղինակի մտորումներն են «Արծաթսիրությամբ» թեմայի շուրջ, որ հորինվել եւ գրվել է 5-րդ դարում Սրբ. Սահակի կողմից: Այն հիմնված է նաեւ Նարեկացու տաղերի վրա:

«ԱՎԱԳ ՈՒՐԲԱԹ»

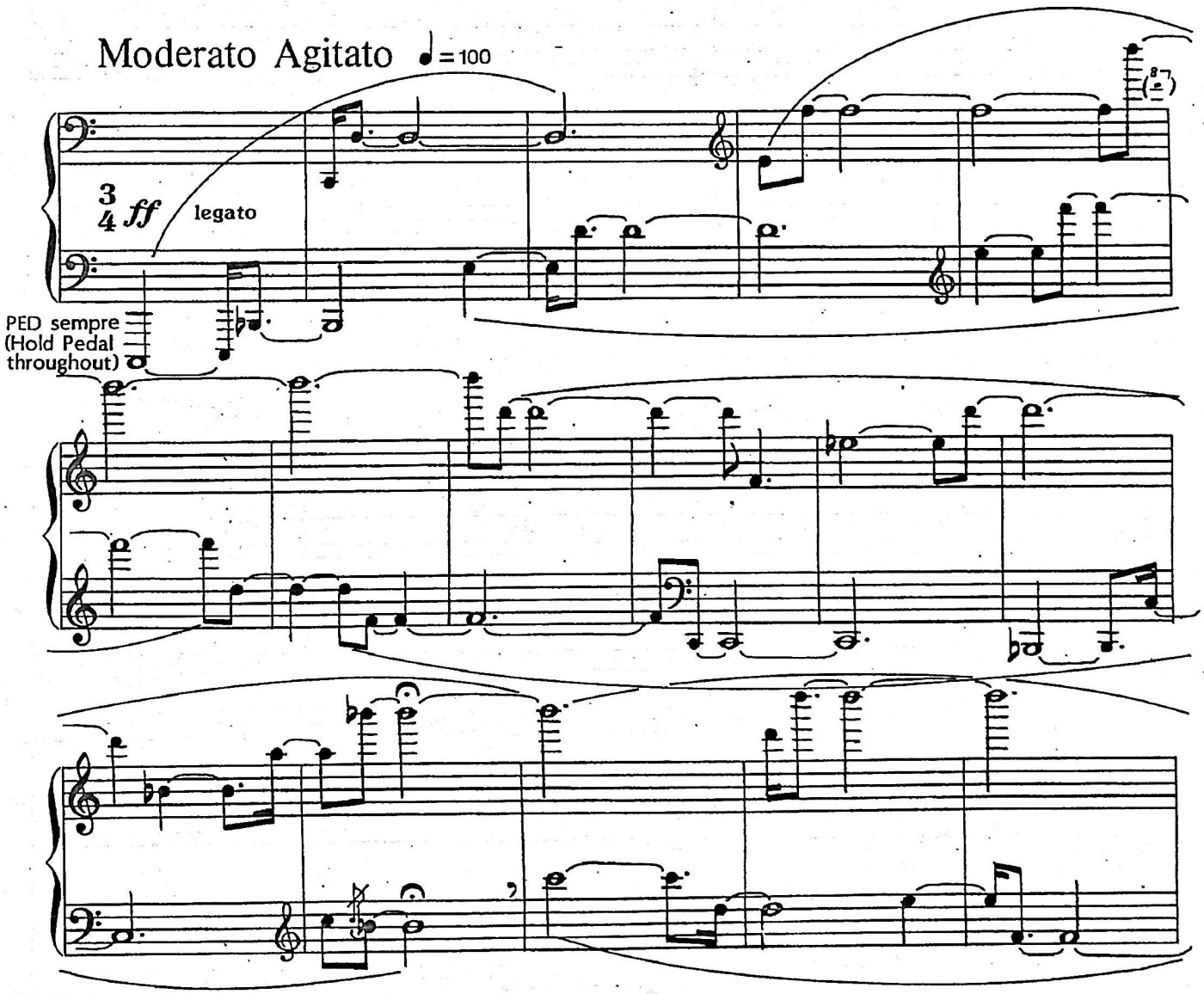
Moderato Agitato ♩=100
3/4 ff
legato
PED sempre
(Hold Pedal
throughout)

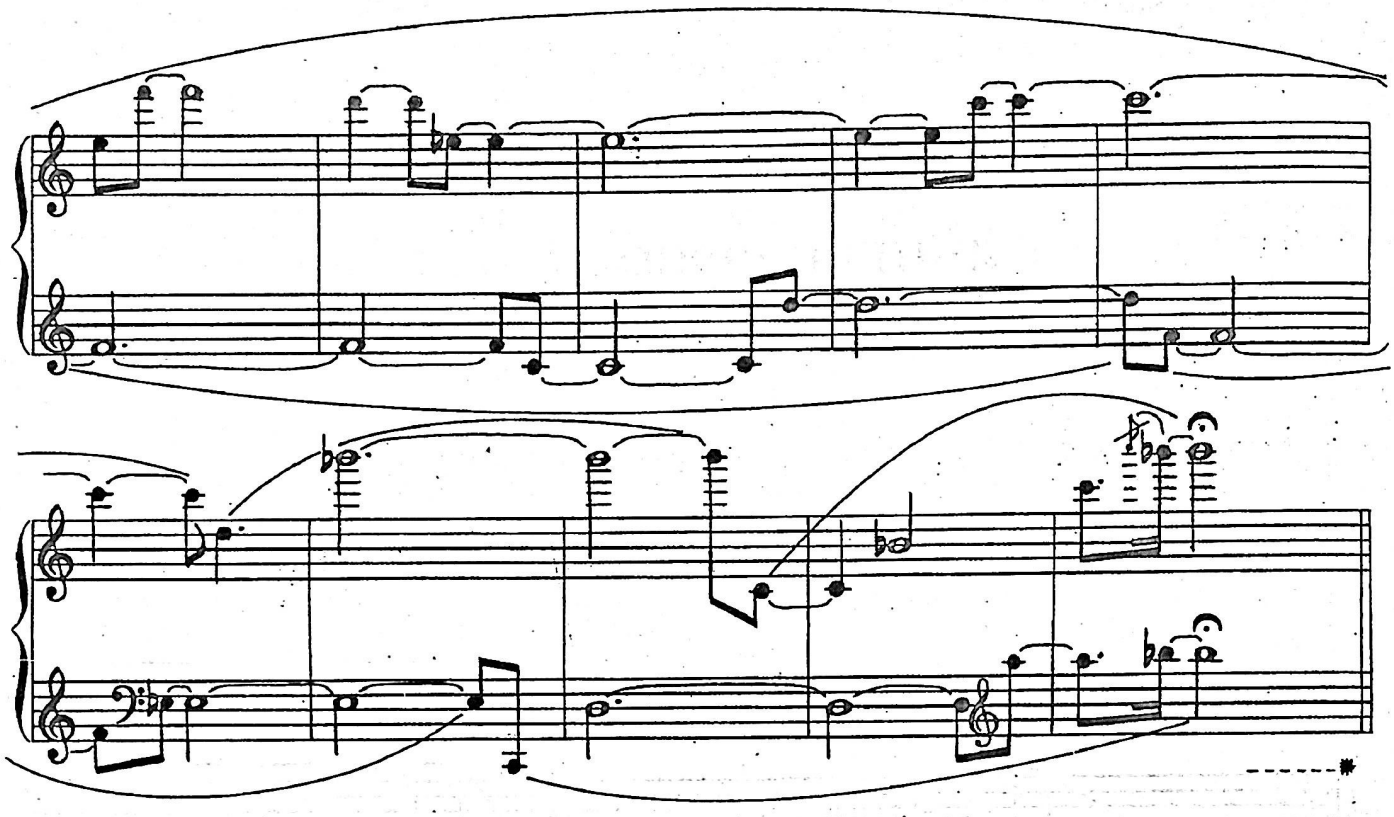

ԴԱՎԱՃԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

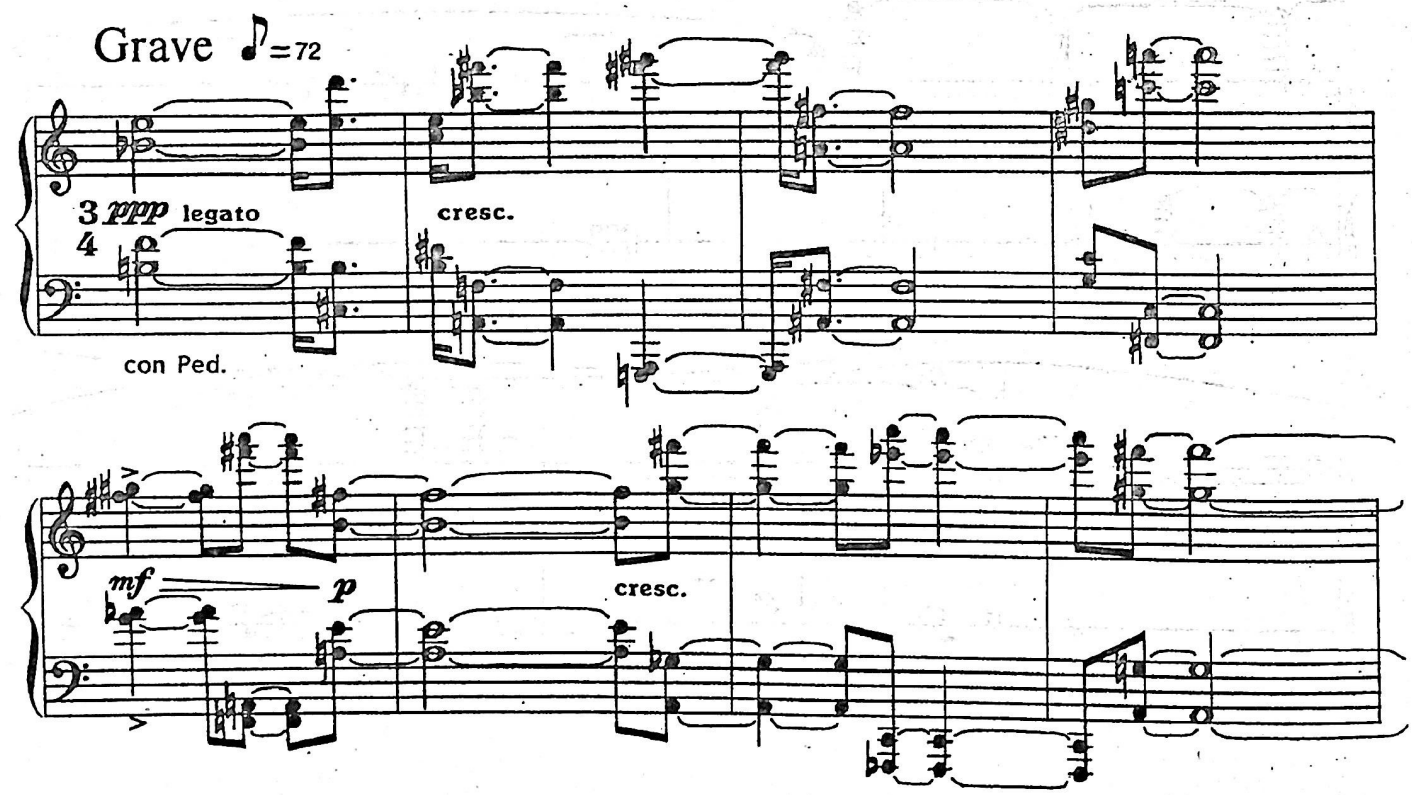

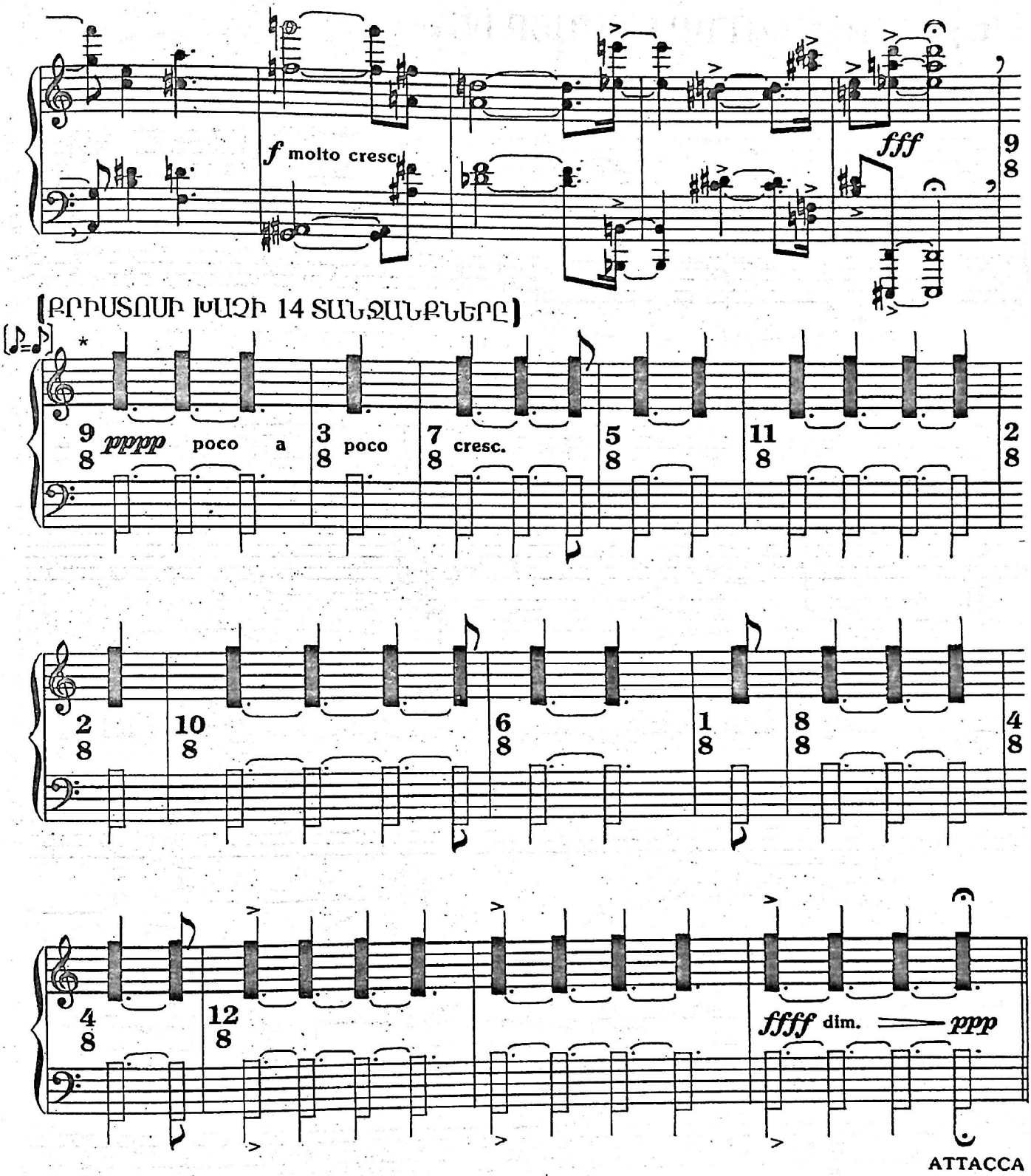

* Յուրաքանչյուր ձեռքով ապատ
փոխեցեք օկտավանները՝ աջ ձեռքով
սև ստեղները եւ ձախով՝ սպիտակները:

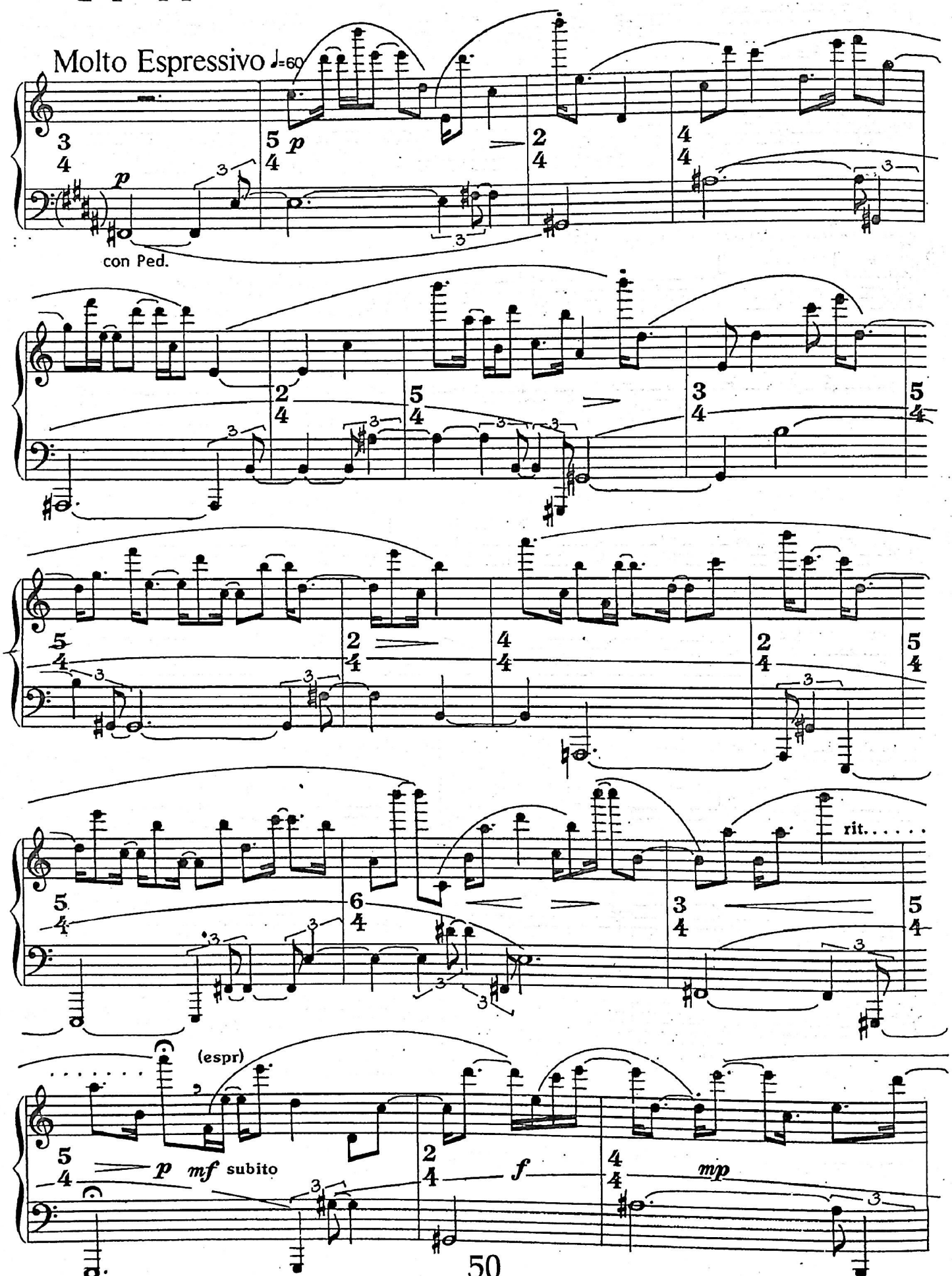
Molto Espressivo ♩=60
p
con Ped.
rit.
(espr)
p mf subito
f
mp

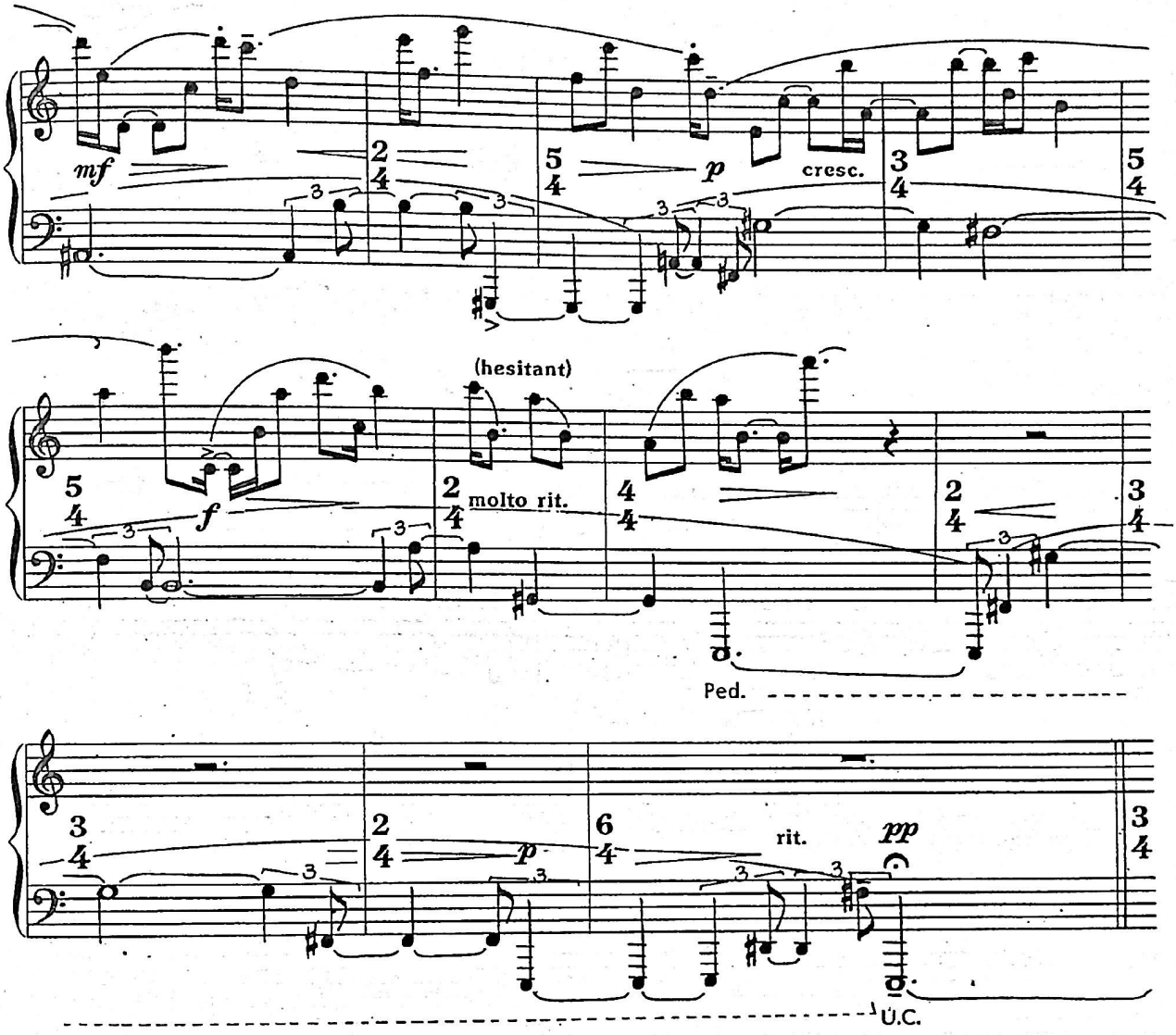

Ֆրապի նշանները ցույց են տալիս երգի սկզբնական ֆրազավորումը եւ գրված է կատարողի շահերից ելնելով: Սակայն ձախ ձեռքը պետք է ինարավորին չափ լեզատո կատարի:

ՏԻՐԱՄԱՅՐԸ ԽԱՉԻ ՆԵՐՔՈ

L'istesso Tempo ♩=60

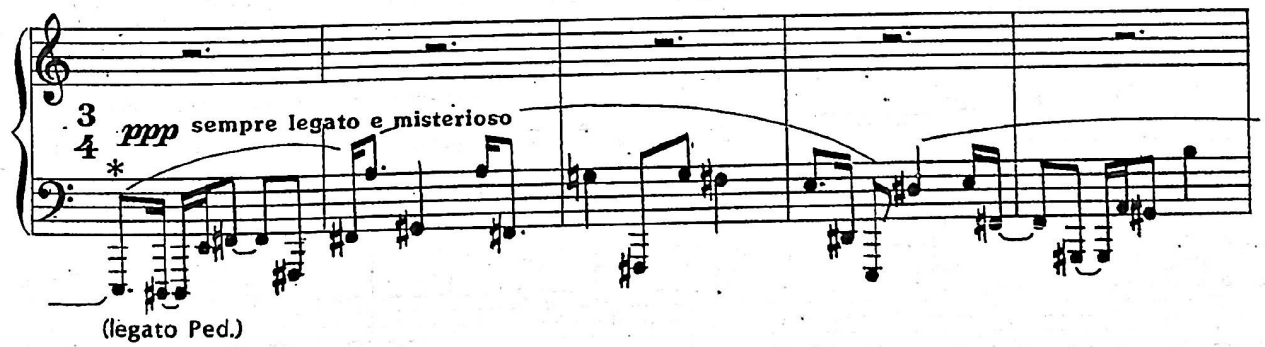

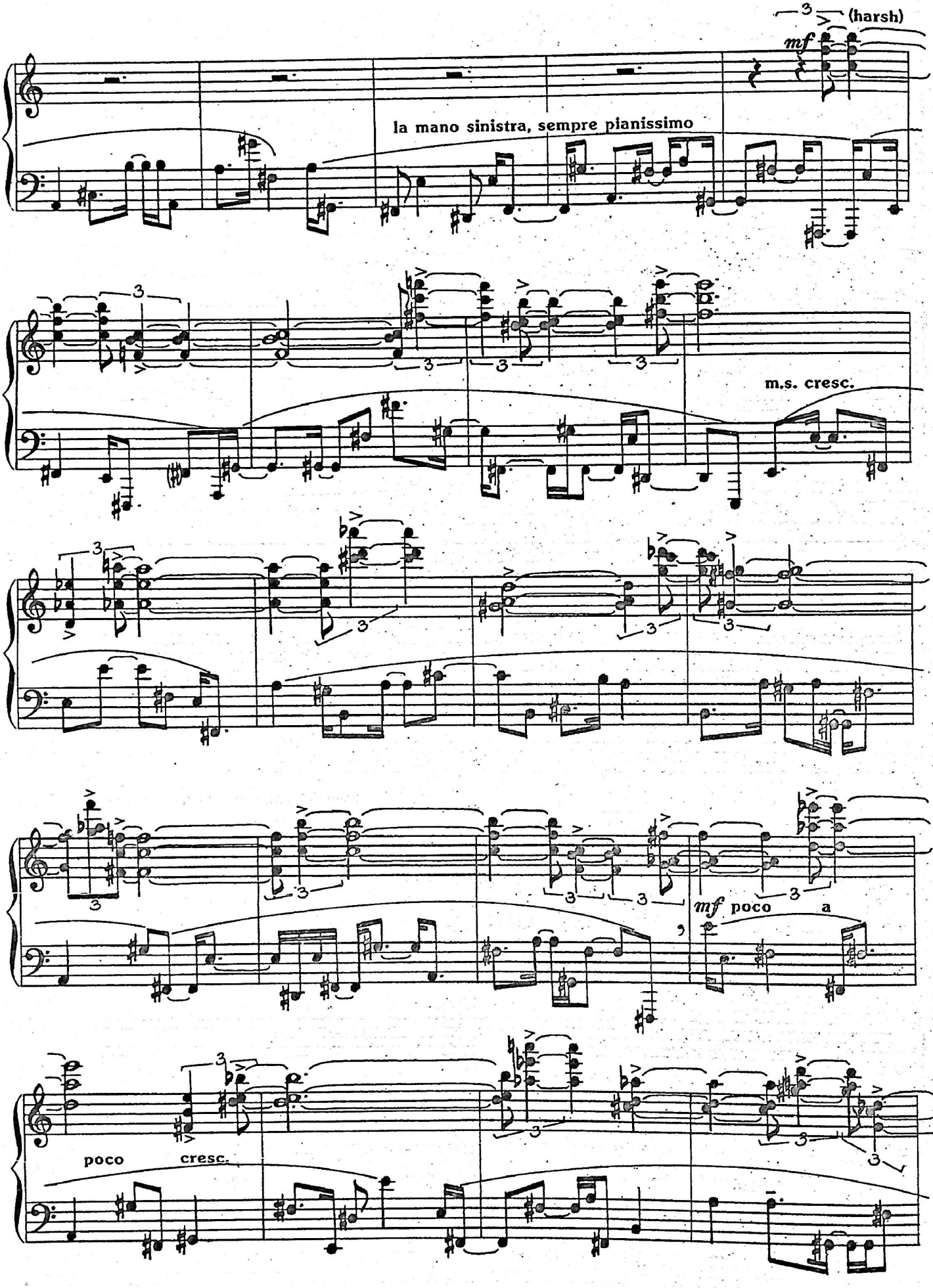
(harsh)
mf
la mano sinistra, sempre pianissimo
m.s. cresc.
mf poco a
poco cresc.

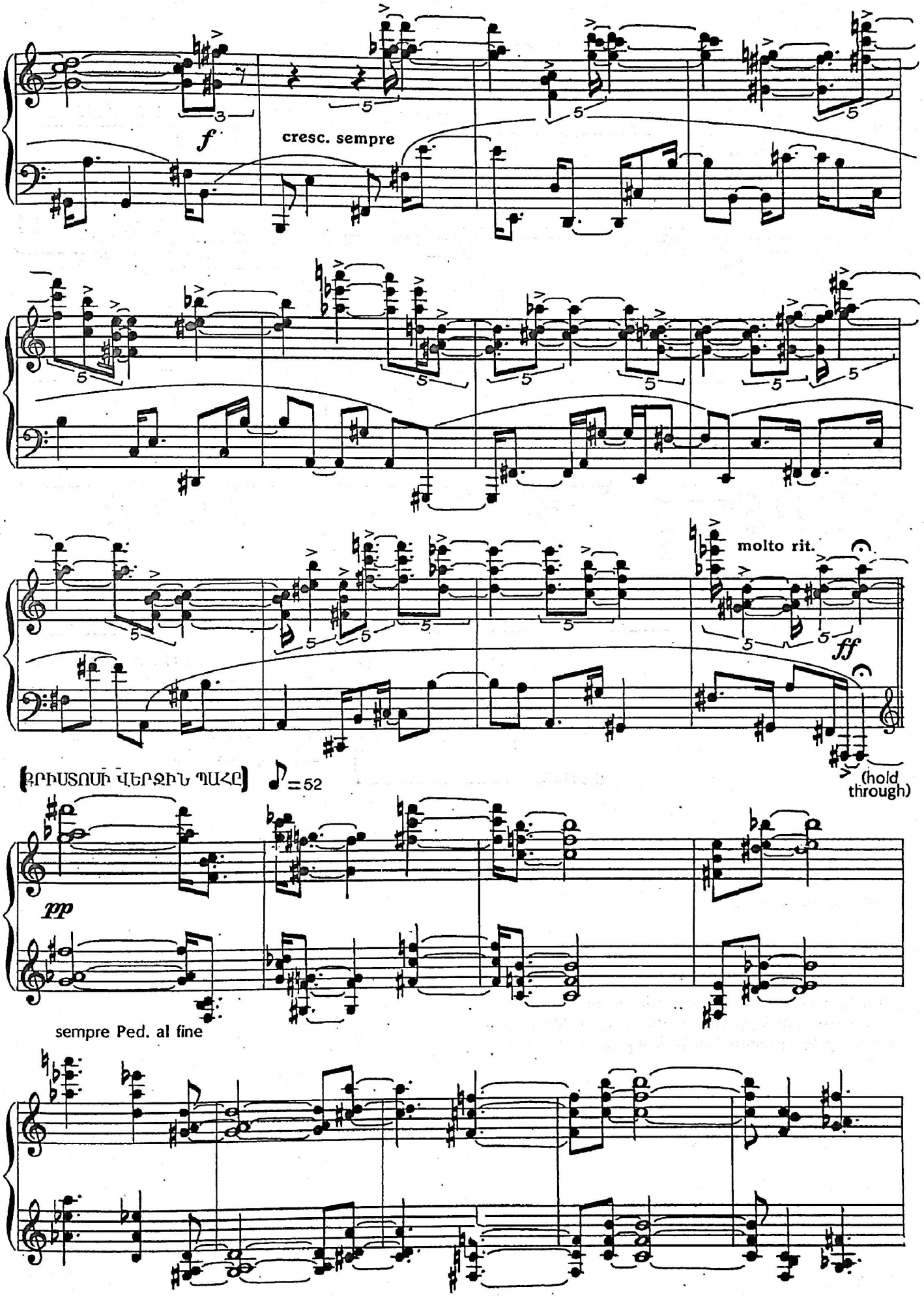
f
cresc. sempre
molto rit.
ff
(hold through)
ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՎԵՐՋԻՆ ՊԱՀԸ
♪=52
pp
sempre Ped. al fine

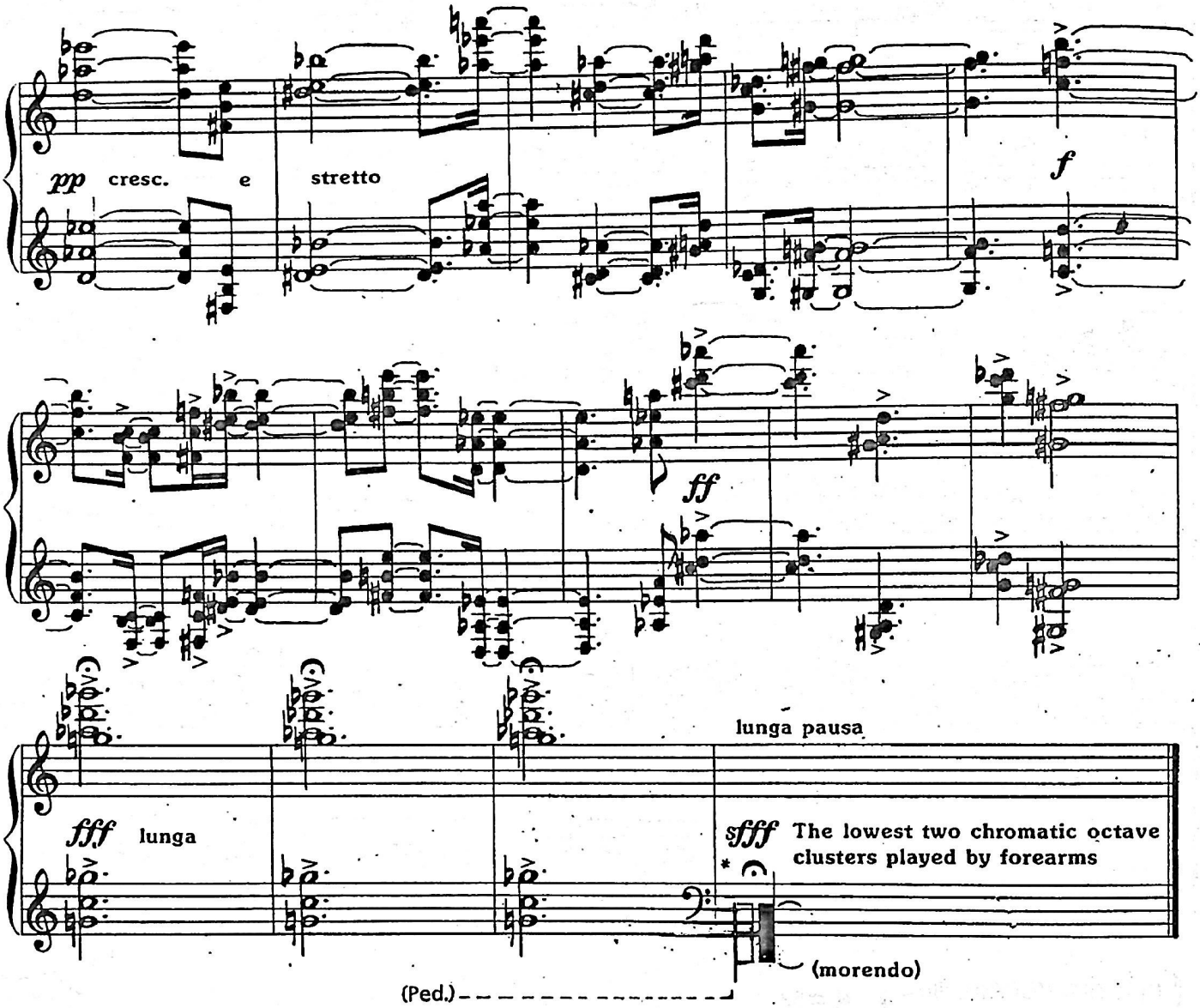

* ՍԱՍԹԷՈՍ ԻԷ 50-52

Եւ Յիսուս դարձեալ բարձր ձայնով աղաղակեց եւ հոգին աւանդեց:

Եւ ահա տաճարի վարագոյրը վերեւից մինչեւ ներքեւ երկուսի պատռուեց, եւ երկիրը շարժուեց, եւ ժայռեր ճեղքուեցին, եւ գերեզմանները բացուեցին, եւ նընջեցեալ սրբերի բազում մարմիններ յարութիւն առան:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Հայկական էսքիզներ ——————————————— 5
2. Հայկական մանրանվագներ ——————————————37
3. Ավագ ուրբաթ ——————————————————46